

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

ASEAN REGIONAL RVA

Guidelines for the Implementation of an ASEAN Disaster Risk Index

အာဆီယံဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့်
ထိခိုက် လွယ်မှု ဆန်းစစ်ချက်

အာဆီယံဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေပြု အညွှန်းကိန်း
အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ

ကူညီရေးသားသည့် စာရေးသူများနှင့် အသိအမှတ်ပြုကျေးဇူးတင် အမှာစကား

Heather Bell

Director of Applied Science

Pacific Disaster Center

Doug Bausch

Science Advisor

Pacific Disaster Center

Daniel Morath

Senior Disaster Risk Analyst

Pacific Disaster Center

John Livengood

Geospatial Information Specialist

Pacific Disaster Center

အသိအမှတ်ပြုကျေးဇူးတင်အမှာစကား

ဤလမ်းညွှန်ချက်များအား အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၊ အာဆီယံအတွင်းရေးမှူး
ချုပ်ရုံး၊ အာဆီယံမိတ်ဖက်အဖွဲ့၊ AHA Centre တို့နှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးထားပြီးဖြစ်ပါ

သည်။ အထူးအားဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အသိပညာပေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့မှ နည်းပညာရပ်ဆိုင်ရာအရာရှိများအား ကျေးဇူးတင်ရှိအပ်ပါသည်။

အာဆီယံဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု ဆန်းစစ်ချက်လမ်းညွှန်များအား ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် အမေရိကန် နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအေဂျင်စီနှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံပြည်သူများမှ ပံ့ပိုးကူညီခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ လမ်းညွှန်ချက်များတွင် ပါဝင်သည့်အကြောင်းအရာများအား ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အသိပညာပေးခြင်းဆိုင်ရာ အာဆီယံ လုပ်ငန်းအဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါအကြောင်းအရာများသည် အမေရိကန်နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအေဂျင်စီ (သို့မဟုတ်) အမေရိကန်နိုင်ငံအစိုးရ၏ အမြင်သဘောထားများ မဟုတ်ပါ။

အတိုကောက်ဝေါဟာရစာရင်း

AADMER	ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် အရေးအပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆိုင်ရာ အာဆီယံသဘောတူစာချုပ်
ABS	ပကတိတန်ဖိုး
AHA Centre	လူသားချင်းစာနာကူညီမှုဆိုင်ရာ အာဆီယံညှိနှိုင်းရေးမှူးရုံး
AMS	အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း၏ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ
ASEAN	အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း
CHRR	အန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆိုင်ရာ သုတေသနစင်တာ
CIESIN	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကမ္ဘာမြေကြီးဆိုင်ရာ သိပ္ပံနှင့် သတင်းအချက်အလက် ကွန်ယက်စင်တာ
DMRS	ဘေးအန္တရာယ်စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးနှင့် တုံ့ပြန်ရေးစနစ်
DRG	ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲခြင်း
DRR	ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျှော့ချခြင်း
DRM	ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှု
DRMC	ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်

EM-DAT	အရေးပေါ်ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုဖြစ်စဉ်များအတွက် စာရင်းအင်းစနစ်
ESA	ဥရောပအာကာသအေဂျင်စီ
FAO	ကုလသမဂ္ဂစားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့
GAR	ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ချရေးဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့ဆန်းစစ်ချက်အစီရင်ခံစာ
GAUL	ကမ္ဘာ့စီမံခန့်ခွဲမှုနယ်မြေအပိုင်းအခြားများဆိုင်ရာ ယူနစ်အလွှာများ
GDP	နိုင်ငံ၏ပြည်တွင်းထွက်ကုန် စုစုပေါင်း
GIS	ပထဝီဝင်သတင်းအချက်အလက်စနစ်များ
GPW	ကမ္ဘာ့မြေပုံတွင် အကွက်ချထားသော ဂရစ်ကွက်များအတွင်းရှိ လူဦးရေ
HFA	ယိုဂိုမူဘောင်လုပ်ငန်းစဉ်
IFRC	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကြက်ခြေနီနှင့် လခြမ်းနီများအသင်း ဖက်ဒရေးရှင်း
LGSAT	ဒေသန္တရအစိုးရ၏ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်သည့်နည်းလမ်း
LR	ဘေးဒဏ်ရင်ဆိုင်တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းမရှိခြင်း
MDG	ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ထောင်စုနှစ်ရည်မှန်းချက်များ

MHE	ဘေးမျိုးစုံတွေ့ကြုံရနိုင်ခြေရှိခြင်း
MMI	ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ထားသော ငလျင်ပြင်းအားကို တိုင်းတာသည့်မယ်ကာလီယူနစ်
NDMO	နိုင်ငံအဆင့် ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း
PDC	ပစ်ဖိတ်ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစင်တာ
RAA	ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အသိပညာပေးခြင်း
RAEWM	ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်း၊ ကြိုတင်သတိပေးချက်ထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်ကွပ်ကဲခြင်း
RVA	ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်
SFDRR	ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျှော့ချရေးဆိုင်ရာ ဆန်ဒိုင်းမူဘောင်
SDG	ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ပန်းတိုင်များ
UN	ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ
UNDP	ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်

UN-ISDR	ကုလသမဂ္ဂဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ချရေးရုံး
WG	လုပ်ငန်းအဖွဲ့
RI	ကမ္ဘာ့ရေအရင်းအမြစ်အဖွဲ့အစည်း

မာတိကာ

အတိုကောက်ဝေါဟာရError! Bookmark not defined.

1. နိဒါန်း:Error! Bookmark not defined.

 ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ဖွဲ့စည်းမှု.....Error! Bookmark not defined.

 နောက်ခံအကြောင်းအရာError! Bookmark not defined.

 ယေဘုယျပန်းတိုင်Error! Bookmark not defined.

 အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်းများထက်ပိုမို၍ အရင်းအမြစ်များခွဲဝေပေးခြင်း
 Error! Bookmark not defined.

2. တွေးခေါ်မှုနှင့် မူဘောင်များ:Error! Bookmark not defined.

 ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်း:Error! Bookmark not defined.

 မူဘောင်ရေးဆွဲခြင်း:Error! Bookmark not defined.

 စကေးသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် တိကျပြတ်သားမှုError! Bookmark not defined.

 အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်များ:Error! Bookmark not defined.

 သိမြင်သဘောပေါက်စေခြင်း:41

 နည်းလမ်းအထွေထွေError! Bookmark not defined.

 ကိုယ်စားပြုခြင်းနှင့် အစီရင်ခံခြင်း:Error! Bookmark not defined.

3. ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်ခြင်းတို့တွင် အထောက်အကူပြုစေမည့်အချက်
အလက်များ:47

အန္တရာယ်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့်အချက်အလက်များ:Error! Bookmark not defined.

အရေးပါသည့်အကြောင်းအရာများ:Error! Bookmark not defined.

ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်လွယ်မှုကို စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာအချက်
အလက်များ:Error! Bookmark not defined.

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်ကို စောင့်ကြည့်
အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ:Error! Bookmark not defined.

4. လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအညွှန်းကိန်းကို
ဖော်ထုတ်ခြင်း:Error! Bookmark not defined.

ပေါင်းစပ်အညွှန်းကိန်းများဖော်ထုတ်ခြင်းအတွက် ယေဘုယျအဆင့်များ: Error!
Bookmark not defined.

အဆင့် (၁) အယူအဆအပေါ်အခြေခံသည့်မူဘောင်.....Error! Bookmark not
defined.

အဆင့် (၂) အချက်အလက်ကောက်ယူစုဆောင်းခြင်း:Error! Bookmark not
defined.

အဆင့် (၃) လိုအပ်နေသေးသောအချက်အလက်များ:Error! Bookmark not
defined.

အဆင့် (၄) ထည့်သွင်းစဉ်းစားမည့်အချက်များ 101

အဆင့် (၅) စကေးသတ်မှတ်ခြင်း:**Error! Bookmark not defined.**

အဆင့် (၆) ပေါင်းစပ်စုစည်းခြင်း:**Error! Bookmark not defined.**

အာဆီယံဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်
၏ သတ်မှတ်ပုံစံနှင့် အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း လက်တွေ့အသုံးပြုနိုင်မှု **Error!**
Bookmark not defined.

အန္တရာယ်မျိုးစုံထိတွေ့နိုင်ခြေပြုအညွှန်းကိန်း:**Error! Bookmark not defined.**

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြုအညွှန်းကိန်း:**Error! Bookmark not**
defined.

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်ပြုအညွှန်းကိန်း: 125

လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ချက် .. 127

ပုံဖော်ပြသခြင်း:**Error! Bookmark not defined.**

နောက်ဆက်တွဲ (က) ဒေသန္တရအစိုးရ၏ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်သည့်နည်းလမ်း: **Error!**
Bookmark not defined.

နောက်ဆက်တွဲ (ခ) ကျမ်းကိုးစာရင်း:**Error! Bookmark not defined.**

၁။ နိဒါန်း

ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ဖွဲ့စည်းမှု

ဤစာအုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ အမျိုးသားသဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုဌာနများအနေဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်အား နိုင်ငံအဆင့်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဒေသတွင်း၌ တစ်ပြေးညီကျင့်သုံးနိုင်မည့်နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းစာအုပ်အား သင်တန်းလက်စွဲအဖြစ် ရေးဆွဲပြုစုထားခြင်းမဟုတ်ပါ။

လမ်းညွှန်ချက်များတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက် လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်နှင့်သက်ဆိုင်သည့် စာအုပ်(၃)မျိုးအနက်(၁)မျိုး ဖြစ်ပါသည်။ အခြား (၂)မျိုးမှာ မူဝါဒချမှတ်သူများအတွက် အနှစ်ချုပ်နှင့် အာဆီယံဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ် ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်ကို အကောင် အထည်ဖော်ရာ တွင် အထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်မည့် အသေးစိတ်အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ပါဝင်သည့် နောက်ဆက်တွဲ လက်စွဲစာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ အပိုထပ် ဆောင်းပါဝင်သည့် အကြောင်းအရာများမှာ ကိန်းဂဏန်းများစီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များတွင် ဖော်ပြထားသော လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အညွှန်းကိန်းကို တွက်ချက်ခြင်းအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် Excel ပုံစံ ပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းနှင့်အတူ လမ်းညွှန်ချက်များကို အသုံးပြုသူများအနေဖြင့် ဆန်းစစ် ချက်ဆောင်ရွက် ရာတွင် အရေးကြီးသည့်အဆင့်များကို ညွှန်ပြပေးထားသည့် လေ့ကျင့်ခန်းလက်စွဲတစ်ခု လည်း ပါဝင်ပါသည်။

ဤလမ်းညွှန်ချက်များကို အသုံးပြုသူများအနေဖြင့် Excel သို့မဟုတ် ၎င်းနှင့် ဆင်တူသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ အလွယ်တကူဖြည့်သွင်းတွက်ချက်နိုင်သည့် စာရင်းအင်းပုံစံတစ်ခုခု (Spreadsheet Program)နှင့်လည်းကောင်း၊ ပထဝီသတင်း အချက်အလက်စနစ်ဆိုင်ရာ ဆော့ဖ်ဝဲတစ်ခုခု (ဥပမာ-ArcGIS သို့မဟုတ် QGIS Software) နှင့်လည်းကောင်း ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိပြီး အသုံးပြုနိုင်သူအဖြစ် ယူဆထား ပါသည်။ ဤလမ်းညွှန်ချက်များတွင် ဖော်ပြထားသည့် အခြေခံကိန်းဂဏန်းစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုများအား ကိုယ်ပိုင်ကွန်ပျူတာဖြင့် လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အခြေခံကိန်းဂဏန်းများအား ကောက်ယူစုဆောင်းခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ သိမ်းဆည်းခြင်း၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းပိုင်း ဆိုင်ရာနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များ အလွန်ကြီးမားများပြားပါသည်။ ပို၍ အဆင့်မြင့်သော ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုများအတွက် အထူးသတ်မှတ်ထားသောဆော့ဖ်ဝဲနှင့် နည်းပညာစွမ်းရည်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်အား အဓိကအပိုင်းကြီး(၄)ပိုင်းဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ပထမပိုင်းတွင် နောက်ခံအကြောင်းအရာပါဝင်ပြီး ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်၏ ယေဘုယျပန်းတိုင်ကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဒုတိယပိုင်းတွင် လမ်းညွှန်ချက်များတွင် အဓိက ကျောထောက်နောက်ခံပြုထားသည့် အယူအဆနှင့်မူဘောင်တို့ပါဝင်ပါသည်။ တတိယပိုင်းတွင် ရပ်ရွာလူထုအတွင်း လက်တွေ့ လုပ်ဆောင်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အဆင့်အသီးသီးတွင် ဆောင်ရွက်ရာတွင်ဖြစ်စေ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခြင်းနှင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းတို့အတွက် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မည့်ကိန်းဂဏန်းများကို အလေးထားဖော်ပြထားပါသည်။ စတုတ္ထပိုင်းတွင်မူ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ ဘေး

အန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအညွှန်းကိန်းကို တည်ဆောက်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်မည့် တိကျစွာသတ်မှတ်ထားသော တွက်ချက်နည်းများ၊ နည်းစနစ်များနှင့် ကိန်းဂဏန်းများကို တင်ပြထားပါသည်။

နောက်ခံအကြောင်းအရာ

ကုလသမဂ္ဂ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျှော့ချရေးရုံးသည် ရေရှည်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျှော့ချခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့အတွက် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်ကို အရေးပါသည့်အစိတ်အပိုင်းများထဲမှ တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်အား ယိုဂိုမူဘောင်လုပ်ငန်းစဉ် (၂၀၀၅-၂၀၁၅)နှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျှော့ချခြင်းဆိုင်ရာ ဆန်ဒိုင်းမူဘောင်တို့တွင် အရေးကြီးသည့်အကြောင်းအရာတစ်ခုအနေဖြင့် အလေးအနက် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဒေသတွင်းအနေအထားတွင် ယိုဂိုမူဘောင်လုပ်ငန်းစဉ်(၂၀၀၅-၂၀၁၅)သည် “အန္တရာယ်နှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု စောင့်ကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်ခြင်းတို့အတွက် နည်းစနစ်များနှင့် စံသတ်မှတ်ချက်များရေးဆွဲဆောင်ရွက်ခြင်း” နှင့် “ဒေသတွင်းနှင့် နိုင်ငံအလိုက် အခြေခံစာရင်းအင်းဆန်းစစ်ချက်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း” ကို တိုက်တွန်း အားပေးထားပါသည်။ ဆန်ဒိုင်းမူဘောင်တွင်မူ အဆိုပါဆောင်ရွက်ချက်များအတွက် ညှိနှိုင်းပေါင်းစပ်မှုများနှင့် လမ်းညွှန်ခြင်းများကို ဒေသတွင်းအဆင့်၌ ဆောင်ရွက်ပေးရန် အလေးထားတင်ပြထားပါသည်။ ဆန်ဒိုင်းမူဘောင်တွင် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့် အဓိကအကြောင်းရင်းများကို

ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းများ ပိုမို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန်လည်းကောင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ဆိုင်ရာ သင့်လျော်သည့်သတင်းအချက်အလက်များကို ကောက်ယူစုဆောင်းခြင်း၊ စီမံ ခန့်ခွဲခြင်း၊ မျှဝေခြင်း၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်းတို့၏အရေးပါမှုကို အသားပေး ဖော်ပြထားပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ချရေးဆိုင်ရာ ယိုဂိုမူဘောင် လုပ်ငန်းစဉ်အား အာဆီယံနိုင်ငံများမှ အလေးအနက်ထားထောက်ခံကြောင်းကို ထပ်မံ အတည်ပြုလျက် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆိုင်ရာ အာဆီယံသဘောတူစာချုပ်တွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ဆက်စပ်သည့် ကဏ္ဍရပ်များဖြစ်သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး၊ နည်းပညာအကူ အညီပေးရေးနှင့် အရင်းအမြစ်များ ရယူဆောင်ရွက်ရေးတို့အတွက် ဒေသတွင်းမူဘောင် တစ်ရပ်ကို ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါသဘောတူစာချုပ်ကို အဖွဲ့ဝင်(၁၀)နိုင်ငံမှ အတည်ပြု ခဲ့ပြီး ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၄)ရက်နေ့တွင် အာဏာသက်ဝင်ခဲ့ပါသည်။ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆိုင်ရာအာဆီယံ သဘောတူစာချုပ် တွင် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်းအား ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ၎င်းတို့ကို လျော့ချနိုင်မည့်မဟာဗျူဟာများ ရေးဆွဲခြင်းနှင့် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သည့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို လျော့ချပေးခြင်း တို့အတွက် လိုအပ်သည့် အဆင့်တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ဥပဒေ၏ အသေးစိတ်အခန်းများအား အောက်တွင်ဖော်ပြထားခြင်းဖြင့် မူဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ နောက်ခံ

အကြောင်းချဉ်းရာနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းလမ်း၏ အကြောင်းရင်းတို့ကို သိမြင်စေနိုင် မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤသဘောတူညီချက်၏ အခန်း(၂)တွင် ၎င်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သည့် စာချုပ်ဝင် နိုင်ငံများတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးမှုများနှင့် လူမှုရေး၊ စီးပွား ရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပိုင်ဆိုင်မှုများ၊ ဆုံးရှုံးမှုများအား သိသိသာသာ လျော့ပါးစေ ရေးကို ဆောင်ရွက်နိုင်စေရေးအတွက် ထိရောက်သောအစီအမံများ ဖြည့်ဆည်းပေးရန် ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုနည်းတူစွာ အခန်း(၃)၊ အပိုဒ်ခွဲ(၄)တွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်တားဆီးကာကွယ်ရေးနှင့် ထိခိုက်မှုလျော့ပါးစေရေးကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရ မည်ဟုဖော်ပြပါရှိပါသည်။ အဆိုပါအပိုင်း(၂) ၏ အခန်း(၄)၊ အပိုဒ်ခွဲ (က)တွင် ဖော်ပြ ထားသည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် အထွေထွေပြဋ္ဌာန်းချက်များ အခန်းတွင် ပါဝင်သည့်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ လုပ်ငန်းဆောင် ရွက်ချက်များအား စောင့်ကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊ အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးစနစ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့အတွက် လိုအပ်သည့်အကြောင်းချဉ်းရာများကို ပံ့ပိုး ပေးပါသည်။

AADMER သဘောတူစာချုပ်အပိုင်း(၂)၊ အခန်း(၅)၊ အပိုဒ်ခွဲ(၁)တွင် ဘေး အန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်ရွက်ရမည့်တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဖော်ပြထားပြီး ၎င်းတို့မှာ အန္တရာယ် များကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခြင်း၊ အန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို ဆန်းစစ် ခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းနှင့် အန္တရာယ်ကျရောက်လွယ်မှုကို စောင့်ကြည့်ကွပ်ကဲခြင်းတို့ပါဝင်ပါသည်။ အဆိုပါ ဆန်းစစ်လေ့လာမှုများသည် အဖွဲ့ဝင်

နိုင်ငံများအတွက် ဦးစွာ အကျိုးကျေးဇူးခံစားရနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး AADMER တွင်လည်း ဒေသတွင်း ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းတာဝန်များအား အလေးထားဖော်ပြထားပါသည်။ ဥပမာအနေဖြင့် အခန်း(၅)၊ အပိုဒ်ခွဲ(၃) တွင် “အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်ခုချင်းစီအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံအဆင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သူမှတစ်ဆင့် သဘောတူညီသတ်မှတ် ထားသည့် ကာလပိုင်းခြားအလိုက် စာချုပ်တွင် တာဝန်ပေးအပ်ထားသည့် အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများအား အဆိုပါသတင်းအချက်အလက်များ ပေးပို့ဆောင်ရွက်ရန်” ပါရှိပါ သည်။ နိဂုံးချုပ်အနေဖြင့် အခန်း(၅)၊ အပိုဒ်ခွဲ(၄)တွင် ဆန်းစစ်ချက်များမှရရှိသည့် တွေ့ရှိ ချက်များကို စုစည်းပေါင်းစပ်ရန် ဖော်ပြထားပြီး အဆိုပါတွေ့ရှိချက်များပေါ်မူတည်၍ ဒေသတွင်းအဆင့်တွင် သက်ရောက်နိုင်ခြေကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေရေးကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်ရန်ပါရှိပါ သည်။ ယိုဂိုမူဘောင်လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် AADMER သဘောတူစာချုပ်အခန်း(၅)တို့သည် တပြေးညီဖြစ်သည့်နည်းစနစ်များ၊ နည်းလမ်းများ၊ တိုင်းတာနည်းများနှင့်ကိန်းဂဏန်း များဖြစ်ပေါ်လာစေရေးအတွက် ဒေသတွင်းအဆင့်တွင် တစ်ညီတစ်ညွတ်ထဲ သတ်မှတ် ထားသည့် နိုင်ငံအလိုက် ဆန်းစစ်လေ့လာမှုလမ်းညွှန်ချက်များ ပေါ်ထွန်းစေရေးကို တိုက်တွန်းအားပေးထားပါသည်။ ယင်းသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံအဆင့်တွင် ဖြစ်စေ၊ ဒေသတွင်းအဆင့်တွင်ဖြစ်စေ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာ၌ အထောက်အကူပြု နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အပိုင်း ၂- သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေ ဆန်းစစ်သတ်မှတ်ခြင်း၊
အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်ကွပ်ကဲခြင်း

အပိုဒ် ၅

ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေ ဆန်းစစ်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့် ကွပ်ကဲခြင်း

၁။ သဘောတူစာချုပ်ပါ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံစီသည် မိမိတို့၏ သက်ဆိုင်ရာပိုင်နက် နယ်မြေအသီးသီးတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရေးအတွက် ကဏ္ဍများအနက် အောက်ဖော်ပြပါကဏ္ဍများတွင် သင့်လျော်သောအစီအမံများကို ဆောင်ရွက်ရမည်-

(က) သဘာဝကြောင့်ဖြစ်ပွားသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် လူကြောင့်ဖြစ်သော ဘေးအန္တရာယ်များ၊

(ခ) ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း၊

(ဂ) ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေများကို စောင့်ကြည့်ခြင်း၊

(ဃ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် စွမ်းဆောင်ရည်များ။

၂။ စာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် ဖော်ထုတ်အတည်ပြုပြီးသည့် အန္တရာယ်တစ်ခုစီအတွက် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအဆင့်ကို သတ်မှတ်သည့် စံချိန်စံနှုန်းများ နှင့်အညီ သတ်မှတ်ရမည်။

၃။ စာချုပ်ဝင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသည် ဤသဘောတူစာချုပ်၏ အပိုဒ် ၂၀ နှင့်အညီ တည်ထောင်ထားရှိသော အာဆီယံသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ လူသားချင်း စာနာမှုအကူအညီပေးရေးညှိနှိုင်းမှုဌာန (နောင်တွင် AHA Centre ဟု ရည်ညွှန်း ဖော်ပြပါမည်)သို့ အထက်ပါသတင်းအချက်အလက်များကို သဘောတူညီထားသော

ပုံမှန်အချိန်ကာလအပိုင်းအခြားအလိုက် နိုင်ငံကိုယ်စား အဓိကဆောင်ရွက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖွဲ့အစည်းက ဆက်သွယ်ပေးပို့စေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄။ AHA Centre သည် နိုင်ငံကိုယ်စား အဓိကဆောင်ရွက်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖွဲ့အစည်း ထံမှ ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်ဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များနှင့် လေ့လာဆန်းစစ် ရရှိသော အချက်အလက်များကို လက်ခံရယူပြီး ၎င်းတို့က စုစည်းရမည်။ ယင်း သတင်းအချက်အလက်များအပေါ်အခြေခံ၍ AHA Center သည် စာချုပ်ဝင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသို့ ယင်းနိုင်ငံ၏ကိုယ်စား အဓိကဆောင်ရွက်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖွဲ့အစည်းမှ တစ်ဆင့် ဆန်းစစ်လေ့လာထားသော အချက်အလက်များ၊ ဖော်ထုတ် အတည်ပြုထားသော ဘေးအန္တရာယ်များမှ ပေါ်ထွက်လာသည့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေ အဆင့်များကို ဖြန့်ဝေရမည်။ AHA Centre သည် ဒေသတွင်း အဆင့်၌ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အဆင့်များကို လည်း သင့်လျော်သောနည်းလမ်းဖြင့် ဆန်းစစ်လေ့လာရမည်။

သဘောတူစာချုပ်၏ အနှစ်သာရနှင့် အန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျော့ချရေး ရည်မှန်းချက်ကို ကူညီအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အလို့ငှာ အာဆီယံနိုင်ငံများသည် စာချုပ်အရလုပ်ငန်းအစီအစဉ်(၂၀၁၀-၂၀၁၅)ကို ရေးဆွဲ၍ တိကျသည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ နှင့် အစပျိုးလုပ်ဆောင်မှုများကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းအစီအစဉ် အား (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် စတင်မိတ်ဆက်ခဲ့ပြီး “ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်း၊ ကြိုတင်သတိပေးခြင်းနှင့် စောင့်ကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း”ကို သဘာဝဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆိုင်ရာ အာဆီယံသဘောတူစာချုပ်ကို အကောင်အထည်

ဖော်ရာတွင် မဟာဗျူဟာမြောက်သည့် အခန်းကဏ္ဍ(၄)ခုအနက် တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့တစ်ခုအား ဖွဲ့စည်း၍ သက်ဆိုင်သည့်လုပ်ငန်းရပ်များနှင့် အရေးကြီးသည့်ကိစ္စရပ်များကို ဦးစားပေးအဖြစ်သတ်မှတ်စေခဲ့ပါသည်။ မဟာဗျူဟာအခန်းကဏ္ဍအားလုံးအတွက် ဖွဲ့စည်းထားသည့်အထောက်အကူပြုအဖွဲ့များအနေဖြင့် ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့် နယ်ပယ်ရပ်များ၊ သဘောတူညီထားသည့် အရေးကြီးကိစ္စရပ်များနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်း၊ စီမံကိန်းများကို စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်သည် “ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ဆန်းစစ်ခြင်း၊ ကြိုတင်သတိပေးခြင်းနှင့် စောင့်ကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းလုပ်ငန်းအဖွဲ့”မှ တာဝန်ယူထားသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်း(၂)ခုအနက် (၁)ခုဖြစ်ပါသည်။ အဓိကရည်မှန်းချက်တစ်ခုမှာ ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်းသည် မကြာသေးမီက အတည်ပြုခဲ့သည့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (၂၀၁၆-၂၀၂၀)၏ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ် ဆက်လက်ပါဝင်နေပါသည်။ အဆိုပါအသစ်အတည်ပြုထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ်အရ ဘာသာစကားနှင့် ဦးစားပေးနယ်ပယ်ကိုက်ညီစေရန်အတွက် အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအဖွဲ့၏အမည်အား “ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် သိမြင်သဘောပေါက်စေခြင်းလုပ်ငန်းအဖွဲ့”အဖြစ် အမည်ပြောင်းလဲခဲ့ပါသည်။

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်းအတွက် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်း

နိုင်ရန်အလို့ငှာ လုပ်ငန်းများစွာကို စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းများတွင် ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်းအတွက် နယ်ပယ် အတိုင်းအတာသတ်မှတ်ခြင်း အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၊ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာဝေါဟာရများ ပြုစုခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်းဆိုင်ရာ အာဆီယံ မဟာဗျူဟာထုတ်ဝေခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်း ဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေးဆွေးနွေးပွဲ၊ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်စနစ်နှင့် သတင်းအချက်အလက်မျှဝေခြင်းဆိုင်ရာ ဒေသတွင်း အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲနှင့် အာဆီယံမြေလျင်နမူနာပုံစံငယ် အစပျိုးလုပ်ဆောင်ခြင်း အပါအဝင် နည်းပညာဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများစွာကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

နယ်ပယ်အတိုင်းအတာသတ်မှတ်ခြင်း အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲနှင့် အခြားသောအစော ပိုင်း လုပ်ဆောင်ချက်များမှ ပေါ်ထွက်လာသည့်ရလဒ်များနှင့် ကနဦးစာအုပ်စာတမ်း လေ့လာမှုများမှ ရရှိသည့်ရလဒ်များအား ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၊ ဖနွမ်းပင်မြို့တွင် (၂၀၁၅) ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်း ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင် ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက် လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ပုံစံသတ်မှတ် ခြင်းနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် တင်ပြခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါအလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲသည် လမ်းညွှန်ချက်များအတွက် အခြေခံဥပဒေများကို သတ်မှတ်ရာတွင် လည်းကောင်း၊ အရေးပါသည့်အနှစ်သာရနှင့် ဦးစားပေးနယ်ပယ်များကို အများ သဘော တူညီချက်ရရှိစေရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပန်းတိုင်များအား ထပ်လောင်း အတည်ပြုရာတွင်လည်းကောင်း အထောက်အကူဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။ ပုံစံ သတ်မှတ်ခြင်း အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲသည်လည်း စွမ်းဆောင်ရည်များ၊ အခက်အခဲများ၊

ကိန်းဂဏန်း၊ နည်းစနစ်နှင့် အသုံးပြုရမည့်ကိရိယာများ၊ အသုံးပြုမှုများနှင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်မှု ယန္တရားများနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ဦးစားပေးနယ်ပယ်များအတွက် ပိုမိုပြည့်စုံသည့် သတင်းအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် ပံ့ပိုးပေးခဲ့ပါသည်။ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများနှင့် စာအုပ်စာတမ်းလေ့လာမှုများအပြင် အဆိုပါပုံစံသတ်မှတ်ခြင်း အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲမှ ကွာဟချက်များကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းအတွက် အချက်အလက်များရရှိစေခဲ့ပါသည်။

ကျိုးကြောင်းဆီလျော်၍ အသုံးဝင်ပြီး ရှေ့နောက်ညီညွတ်မှုရှိသည့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် လိုအပ်သည့် ချဉ်းကပ်နည်းလမ်း၊ ကိန်းဂဏန်း၊ ထုတ်ပေးသည့်သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာ ယန္တရားများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကနဦးထောက်ခံအကြံပြုချက်များအား ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ကွာဟချက်များ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းကို အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ ကွာဟချက်များခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းနှင့် ကနဦးထောက်ခံအကြံပြုချက်များအား ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်လမ်းညွှန်ချက်များရေးဆွဲရေး ဒုတိယအကြိမ်အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဆွေးနွေးတင်ပြနိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၊ AHA Centre၊ အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးနှင့် အခြားသောဒေသတွင်း တာဝန်ရှိသူများထံမှ ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများ၊ နိုင်ငံအလိုက်အလေ့အထများနှင့် အခက်အခဲများနှင့်ပတ်သက်သည့် နောက်ထပ် သတင်းအချက်အလက်များ ထပ်မံစုစည်းရရှိနိုင်ခဲ့ပါသည်။ စင်္ကာပူနိုင်ငံမှ လွဲ၍ အခြားသော အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအားလုံးမှ ကိုယ်စားလှယ်များသည် အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲတွင် အနည်းဆုံးတစ်ကြိမ် ပါဝင်တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ အများစုသည် အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲနှစ်ခုစလုံးကို တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

ဤစာအုပ်တွင်ပါဝင်သည့် လမ်းညွှန်ချက်များ ပြုစုရာတွင် အထက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းများနှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည့် အဖွဲ့အစည်းများမှ ရရှိသည့်အချက်အလက် များကို ထည့်သွင်းရေးဆွဲထားပါသည်။

ယေဘုယျပန်းတိုင်

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ချက်၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ပန်းတိုင်များကို ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်းဆိုင်ရာ အာဆီယံမဟာဗျူဟာတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပြီး ပုံစံသတ်မှတ်ခြင်း အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၌ အတည်ပြုထားပါသည်။

ဒေသတွင်းအဆင့်တွင် အောက်ဖော်ပြပါအချက်များပါဝင်ပါသည်-

- နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအစီအစဉ်များအတွက် အထောက်အပံ့ပြုရန်၊
- ဖြစ်နိုင်သည့် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် နိုင်ငံအဆင့်ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နိုင်သည့် စွမ်းဆောင်ရည်ကို ကြိုတင်ခန့်မှန်းရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးနိုင်ရန်၊
- ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေမြင့်မားသည့် ဒေသများကို သတ်မှတ်ရာတွင် ကူညီပေးနိုင်ရန်၊
- နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲနိုင်မည့် အစပျိုးလုပ်ဆောင်မှုများအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်ရန်။

နိုင်ငံအဆင့်တွင် ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

- နိုင်ငံအဆင့်ဆန်းစစ်မှုများနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူခြင်းများအတွက် အစပျိုး လုပ်ဆောင်ပေးရန်၊
- ဖြစ်နိုင်သည့် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် ဒေသန္တရအဆင့် ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် စွမ်းဆောင်ရည်ကို ကြိုတင်ခန့်မှန်းရာတွင် ကူညီ ပံ့ပိုးနိုင်ရန်၊
- ဦးစားပေးနယ်ပယ်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် အရင်းအမြစ်များခွဲဝေပေးခြင်းတို့တွင် အထောက်အပံ့ပေးရန်၊

ရပ်ရွာအဆင့်အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဒေသအလိုက် တစ်ပြေးညီစံသတ်မှတ်ထားပြီး လက်တွေ့ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် ဆန်းစစ်ချက်များကို အားပေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

အရင်းအမြစ်များအား အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်းများထက် ပိုမို၍ ခွဲဝေသတ်မှတ်ပေးခြင်း

နိုင်ငံအဆင့် ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုရုံးများသည် ဤလမ်းညွှန်ချက်များကို အဓိကအသုံးပြုမည့်သူများဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံအဆင့်တွင် ဦးစားပေးနယ်ပယ် သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် အရင်းအမြစ်များ ခွဲဝေပေးခြင်းသည် ယေဘုယျရည်မှန်းထားခြင်းဖြစ်ပြီး လက်တွေ့အသုံးပြုမှုအပိုင်းတွင်မူ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်၏

အဆင့်တိုင်းတွင် စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများ အားလုံးတွင်လည်းကောင်း၊ ရုပ်ရွာဒေသအသီးသီးတွင် လက်တွေ့ဆောင်ရွက်မှုအပိုင်း တွင်လည်းကောင်း အဆိုပါလမ်းညွှန်ကို အသုံးပြုသွားရန်ဖြစ်ပါသည်။ သင့်လျော်သည့် သတင်းအချက်အလက်များရရှိစေရန်နှင့် အသုံးပြုနိုင်စေရန်အတွက် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း အားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်မှုများတွင်ဖြစ်စေ၊ ရလဒ်များပေါ်ထွက်စေခြင်းတွင်ဖြစ်စေ တိုးတက်စေနိုင်ရန်အတွက် ဤဒေသတွင်းဆန်းစစ်ချက်သည် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်ပါ သည်။ အဆုံးအဖြတ်ပြုသူများအတွက် သင့်လျော်နိုင်သည့် (သို့မဟုတ်) အလွန်အရေးကြီး နိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို သတ်မှတ်ရာတွင် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ လူမှုရေးပိုင်း ဆိုင်ရာ၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ၊ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်မှုပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာ ရှုထောင့်ပေါင်းစုံ ပါဝင်သင့်ပါသည်။

၂။ တွေးခေါ်ယူဆမှုနှင့်မူဘောင်များ

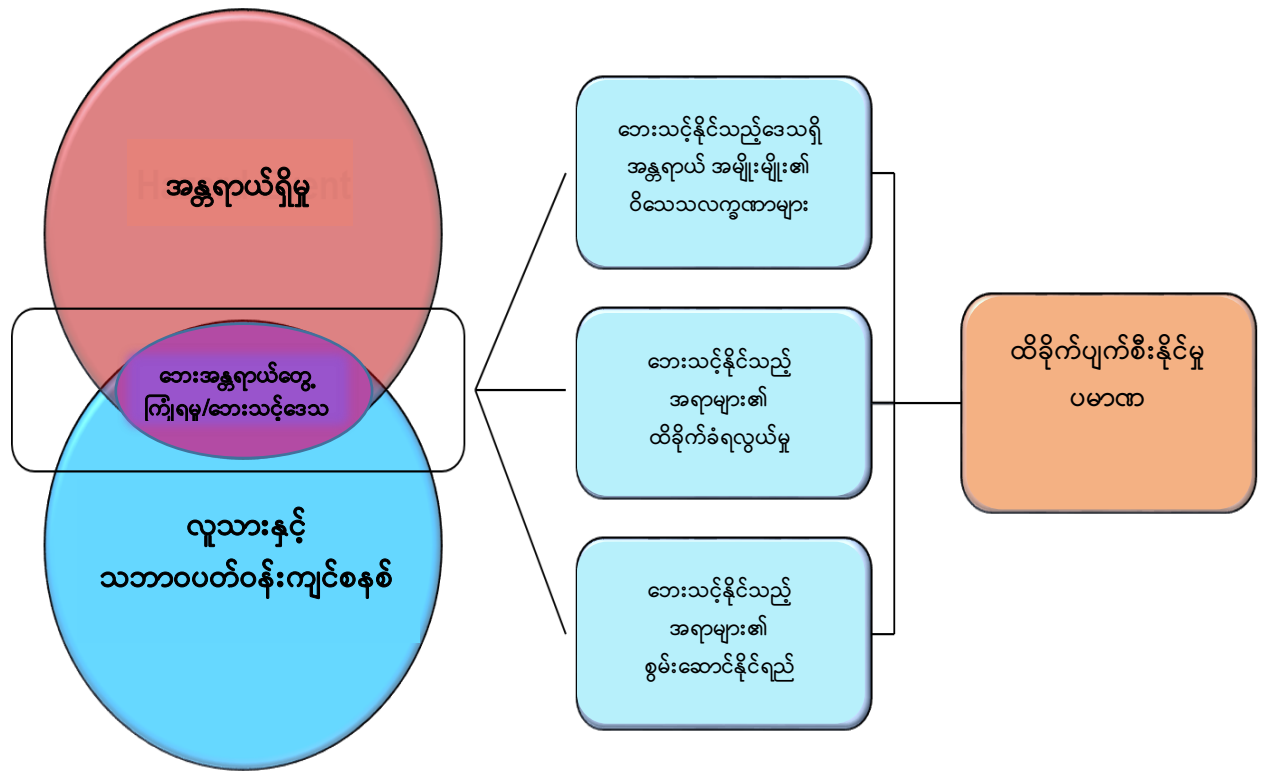
ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကုလသမဂ္ဂဘေး အန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျှော့ချရေးရုံးမှ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် “လူများ၊ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းများနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်း ကျင်အပေါ်တွင် အတိဒုက္ခရောက်စေနိုင်သည့် သဘာဝအန္တရာယ်များကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ခြင်းနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လွယ်မှုအခြေအနေများကို အကဲဖြတ်ခြင်းအားဖြင့် ၎င်းတို့၏ သဘောသဘာဝနှင့်အတိုင်းအတာကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်သည့် နည်းစနစ်

တစ်ခု”ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ အန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အခြားဆက်စပ်နေသော အန္တရာယ်နှင့်ထိတွေ့နိုင်မှု၊ အန္တရာယ်ကျရောက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်အမျိုးမျိုးတို့ကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးမဟာဗျူဟာများ ချမှတ်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းများအား ကြိုတင်စီစဉ်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့တွင်ဖြစ်စေ ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာ၌ အထောက်အထားများ ပံ့ပိုးပေးနိုင်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဘေးကြောင့်လူသေဆုံးမှု၊ စီးပွားရေးဆုံးရှုံးမှု၊ ထိခိုက်ပျက်ဆီးမှုနှင့် နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးကြုံတွေ့နိုင်မှုများကို အကဲဖြတ်သုံးသပ်၍ အလိုအပ်ဆုံးနယ်ပယ်ရပ်များအတွက် ဦးတည်၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်မှ ရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းများနှင့် တွေ့ရှိချက်များသည် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံအညီအလှည့်အချက်များကို သတ်မှတ်နိုင်ရန် ကူညီပံ့ပိုးပေးသကဲ့သို့ လက်တွေ့ကျင့်သုံးနိုင်မည့် ဖြစ်ရပ်များဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် အဆိုပါဖြစ်ရပ်များသည် အသုံးပြုရန်လိုအပ်သူများအတွက် သင့်လျော်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် အထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနည်းတူစွာ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများအား စောင့်ကြည့်ကွပ်ကဲခြင်းအတွက် အခြေခံဆန်းစစ်ချက်တစ်ခုအဖြစ်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပြီး ဘေးကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ပါးရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် တည်ဆောက်မှုပါဝင် သည့်နည်းလမ်းများနှင့် တည်ဆောက်မှုမပါဝင်သည့် နည်းလမ်းများကို ထိရောက်စွာ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့်

ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်သည် အကြောင်းအရာပိုင်းအရ သိမြင်သဘောပေါက်လွယ် စေခြင်းကြောင့် အနာဂတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့်ဖြစ်ရပ်များကို ကြိုတင်ခန့်မှန်း တွက်ဆနိုင်ရန်နှင့် ပိုမိုထိရောက်သည့် တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ဘေးကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများနှင့် အတိဒုက္ခရောက်မှုများကို လျော့ချပေးနိုင်ရန် ကူညီပံ့ပိုးပေးပါသည်။

ပုံ (၁)။ ဘေးအန္တရာယ်၏ အခြေခံအကြောင်းချက်များ

သို့ရာတွင် ဆန်းစစ်သည့်ပုံစံ အမျိုးအစားများစွာရှိပြီး အရည်အသွေးပိုင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်ကောက်ယူခြင်းမှစ၍ ပိုမိုခေတ်မှီဆန်းသစ်သည့် ဆုံရှုံးမှုခန့်မှန်းတွက်ချက် သည့်နည်းလမ်းများအထိပါဝင်ပါသည်။ နည်းလမ်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် ထည့်သွင်းရမည့်

အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်များ ကွဲပြားခြားနားမှုရှိ ပါသည်။ ယင်းဆန်းစစ်ချက်များကို အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ၊ စနစ်များ၊ ကဏ္ဍရပ်များနှင့် ရပ်ရွာလူထုများအလိုက် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ မည်သည့်နည်းလမ်းကို အသုံးပြုရမည်မှာ ဆောင်ရွက်သည့်ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကြိုတွေ့နိုင်သည့်အခက်အခဲ ပေါ်တွင် များစွာ မူတည်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်နိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက် လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက် တစ်ခု ဆောင်ရွက်ရာတွင် အဆင့်များစွာပါဝင်ပြီး ပထမအဆင့်သည် ပိုမိုကျယ်ပြန့်၍ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ သတ်မှတ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ နောက်ထပ် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းအဆင့်များအတွက် ဦးတည်နယ်ပယ်ရပ်များ သတ်မှတ်ရာ တွင်လည်းကောင်း အထောက်အကူပြုပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်နိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု ဆန်းစစ်ချက်ကို မစတင်မီ ရရှိနိုင်မည့်အရင်းအမြစ်များနှင့် အချက် အလက်များကို စီမံချက်ရေးဆွဲ၍ ဆန်းစစ်နိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် ဆန်းစစ်ချက်ကို အသုံးပြုနိုင်မည့် လုပ်ငန်းများနှင့် ပန်းတိုင်များကို သတ်မှတ်ခြင်း၊ လက်တွေ့ကျပြီး လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်း ရှိသည့်နည်းလမ်းများ ဖော်ထုတ်ခြင်းတို့ကိုလည်း ကြိုတင်စီမံချက် ရေးဆွဲဆောင်ရွက် နိုင်ပါသည်။

အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အခြေခံဆန်းစစ်မှုပုံစံ (၃)မျိုးရှိပါသည်-

ဖြစ်နိုင်ခြေကိုဆန်းစစ်ခြင်း။ အဆိုပါနည်းလမ်းကို အသုံးပြုရာတွင် ထိရောက်သည့် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု လိုအပ်ပြီး နည်းစနစ်ကျန၍ ပြည့်စုံကောင်းမွန်သည့်အရည်အသွေး ဆန်းစစ်မှုနည်းပညာကို ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ အဆိုပါနည်းပညာ အရ အန္တရာယ်ဖြစ်ပွားနိုင်မှုနှင့် ဖြစ်နိုင်သည့် နောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက်များ အပါအဝင်

အန္တရာယ်တစ်ခုချင်းစီ၏ ဆက်စပ်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရပါမည်။ ဖြစ်နိုင်ခြေဆန်းစစ်ချက်၏ ရလဒ်များကို အများအားဖြင့် ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုး အမြတ်ဆက်စပ်မှုကို ဆန်းစစ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ အခြားသောသတ်မှတ်ထားသည့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအကဲဖြတ်မှု ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်းကောင်း အသုံးပြုပါသည်။ ဖြစ်နိုင်ခြေ ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနှင့် ဆက်စပ်သည့်ဆန်းစစ်မှုများအား အချိန်အပိုင်းအခြား အမျိုးမျိုးအလိုက် ဆီလျော်စွာ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ (ဥပမာအားဖြင့် နှစ်စဉ် သို့မဟုတ် အဆိုပြုစီမံကိန်း၏ သက်တမ်းအလိုက် လိုက်လျောညီထွေစွာ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။) ဖြစ်တန်စွမ်း ဆန်းစစ်ချက်သည် စိန်ခေါ်မှုများ ရှိနိုင်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အန္တရာယ်ဖြစ်ပွားနှုန်းနှင့် ပြင်းအားဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ပြည့်စုံလုံလောက်မှု မရှိ ခြင်းနှင့် ရံဖန်ရံခါ အချိန်ကာလအနည်းငယ်အတွက်သာ ကိုယ်စားပြုနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့သောအခြေအနေတွင် မတိကျမသေချာသော ရလဒ်များကိုသာ ပေါ်ထွက်စေနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် ဒေသအလိုက် အန္တရာယ်ထိတွေ့နိုင်မှုဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်စနစ်များနှင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းဇယားများအား ပြုစု ထားနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ရလဒ်များ၏ မသေချာမှုကို ထည့်သွင်းဖော်ပြနိုင်သည့်နည်းလမ်း များရှိပြီး ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို တွက်ချက်ပေးနိုင်ပါသည်။ အသုံးချမှုပေါ်မူတည်၍ လုံလောက်သည့် အားထုတ်ဆောင်ရွက်မှုလည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဖြစ်ရပ်ကိုအခြေခံ၍ဆန်းစစ်ခြင်း။ ဤဆန်းစစ်မှုတွင် “ဘာဖြစ်လျှင် ဘာဖြစ်မည်” ဟူသည့်ဖြစ်ရပ်ကို အခြေခံထားပါသည်။ အဆိုပါဆန်းစစ်ချက်သည် သမိုင်းဝင်ဖြစ်ရပ် တစ်ခုခု သို့မဟုတ် ရွေးချယ်ထားသော ဖြစ်နိုင်ခြေဆန်းစစ်ချက်တစ်ခုခုကို အခြေခံပါ သည်။ ဖြစ်ရပ်အခြေပြုဆန်းစစ်ချက်များအား လေ့ကျင့်ခန်းများ သို့မဟုတ် စီမံချက်

ရေးဆွဲခြင်းများတွင် မကြာခဏဆိုသလို အသုံးပြုကြပါသည်။ ဖြစ်ရပ်တွင် ထည့်သွင်း စဉ်းစားသည့်အကြောင်းအရာများနှင့် ပေါ်ထွက်လာမည့်ရလဒ်များကို ပါဝင်ပတ်သက်သူ အားလုံးမှ ယေဘုယျအားဖြင့် နားလည်ထားကြပါသည်။ လက်တွေ့ကျ၍ ကြောင်းကျိုး ခိုင်လုံသောဖြစ်ရပ်များကို ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါက ရရှိသည့်သတင်းအချက်အလက် များကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ “ဘာဖြစ်လျှင် ဘာဖြစ်မည်” ဟူသည့် ဖြစ်ရပ်ကို အခြေခံ၍ ကြိုတင်ခန့်မှန်းတွက်ထုတ်ထားသော အကျိုးသက်ရောက်မှုများ သည် အမှန်တကယ်ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖြစ်စဉ်များလည်းရှိပါသည်။ ဖြစ်စဉ်ကို အခြေခံ သည့် ဆန်းစစ်ချက်များသည် အချက်အလက်လိုအပ်ချက်များကို ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်ပေး ရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။ ဥပမာအနေဖြင့် သမိုင်းကြောင်းအရ ဖြစ်ပွားခဲ့ သော ဖြစ်ရပ်အကြောင်းအရာများကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံမရရှိပါက အကြိမ်အရေအတွက် အကဲဖြတ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်နိုင်ခြေဆန်းစစ်ချက် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် လည်းကောင်း အခက်အခဲ ရှိနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့သောအခြေအနေတွင် လက်တွေ့ဆောင် ရွက်သည့် ဖြစ်ရပ်အခြေပြုဆန်းစစ်ချက်အတွက် တစ်ခုတည်းသော ဖြစ်ရပ်အကြောင်း အရာကိုသာ ရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။

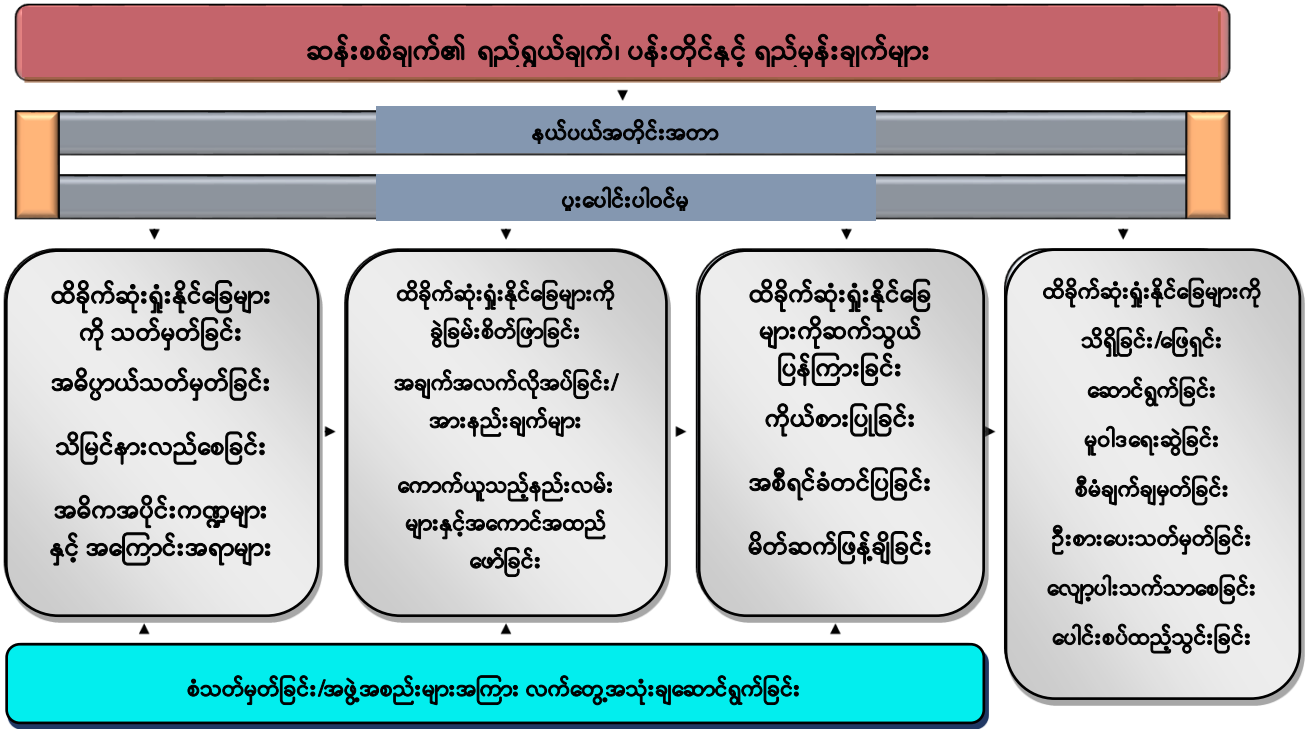
ပေါင်းစပ်အညွှန်းကိန်း။ ပေါင်းစပ်အညွှန်းကိန်းများအား ပုံသေမဟုတ်သည့် ယေဘုယျ ယူဆချက်များကို ကိုယ်စားပြုသောအကြောင်းအရာများအား ရွေးထုတ်ခြင်းအားဖြင့် ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် သတင်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်မှု၊ ကျန်းမာရေးအဆင့်သတ်မှတ်ချက်၊ သို့မဟုတ် အစိုးရအုပ်ချုပ်မှုစနစ် အားကောင်းမှု အစရှိသည် တို့ပါဝင်ပါသည်။ ပုံသေမဟုတ်သည့်အကြောင်းအရာ တစ်ခုချင်း သို့မဟုတ် အညွှန်း သတ်မှတ်ချက်များကို စံသတ်မှတ်ထားသည့်တန်ဖိုးဖြစ်သည့် (ဥပမာ- ၀ မှ ၁

သို့မဟုတ် ၁ မှ ၁၀၀ အစရှိသဖြင့်) စကေးသတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အရေးပါသည့်အကြောင်းအရာအလိုက် သင်္ချာကိန်းဂဏန်းများဖြင့် တိုင်းတာမှုကို တွက်ထုတ်နိုင်ပါသည်။ ပေါင်းစပ်အညွှန်းကိန်းများအား အဆင့်အမျိုးမျိုး အတွက် ဖန်တီးနိုင်ပါသည်။ (ဥပမာ- အိမ်ထောင်စုအဆင့်၊ ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းအဆင့်၊ ပြည်နယ်အဆင့်၊ နိုင်ငံအဆင့်အစရှိသည်) အဆိုပါအညွှန်းကိန်းများကို သတ်မှတ်ထားသော အကြောင်းအရာအလိုက် ယူနစ်နှိုင်းယှဉ်ချက်များဖြင့် ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။ ဆန်းစစ်ချက်ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းတွင် အားနည်းချက်ရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ အဆိုပါဆန်းစစ်ချက်များအား တိကျသည့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များဖြစ်သော ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုး အမြတ် ဆန်းစစ်ချက် သို့မဟုတ် အာမခံကိစ္စရပ်များတွင် အသုံးမပြုနိုင်သည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ ပေါင်းစပ်အညွှန်းကိန်းများကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာတွင် ထင်သာမြင်သာရှိစေမည့် အကြောင်းအရာပိုင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိစေနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ခြင်း၊ နှိုင်းယှဉ်လေ့လာခြင်း၊ သတင်းဆက်သွယ်ပြန်ကြားခြင်းနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းသတ်မှတ်ခြင်းတို့တွင်လည်း အထောက်အကူပြုပါသည်။ ခွဲခြားဆန်းစစ်မှုများ ပြုလုပ်မည်ဆိုပါက အဆိုပါပေါင်းစပ်အညွှန်းကိန်းများသည် နောက်ဆုံးရမှတ်ကို ပေါ်ထွက်စေသည့် အကြောင်းချဉ်းရာများကိုလည်း ဆန်းစစ်ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ပါသည်။

မူဘောင်ရေးဆွဲခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက် ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းတွင် ပါဝင်ရမည့် အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို

သတ်မှတ်ခြင်းသည် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်တွင် အဓိကထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့်အချက်များကို ပုံ(၂)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ရွေးချယ်မှုတစ်ခုစီအရ နောက်ထပ်အဆင့်တွင် ရရှိနိုင်မည့်ရွေးချယ်ရန်အချက်များကို ဖော်ထုတ်ပေးပါသည်။ အဆိုပါလမ်းညွှန်ချက်များသည် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ပေါ်ထွက်လာသည့်ရလဒ်ကို ကိုယ်စားပြုပြီး အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အချက် တစ်ခုချင်းစီကို (အနည်းဆုံး တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို) ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားပါသည်။ လမ်းညွှန်ချက်များရေးဆွဲရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများနှင့် လမ်းညွှန်ချက်၏ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များကို အခန်း(၁)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ စကေးသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် တိကျပြတ်သားမှုရှိခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆိုင်ရာ အယူအဆ၊ အခြေခံ နည်းလမ်းများနှင့် ရွေးချယ်ထားသောရလဒ်များကို အောက်ပါအတိုင်း ဆွေးနွေးတင်ပြ ထားပါသည်။ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ၊ ဆန်းစစ်လေ့လာသည့်နည်းလမ်းများ၊ အစီရင်ခံခြင်းနှင့် အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်းတို့ကို နောက်လာ မည့်အခန်းများတွင် ပိုမိုအသေးစိတ် တိကျစွာ ရှင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။

ပုံ (၂)။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ချက်ဆိုင်ရာ လမ်းပြမြေပုံ

စကေးသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် တိကျပြတ်သားမှုရှိခြင်း

တတ်နိုင်သမျှ တိကျပြတ်သားမှုရှိသည့် အချက်အလက်များကို ကောက်ယူမည် ဆိုပါက အဆိုပါအချက်အလက်များအား ပြည်နယ်အဆင့် (သို့မဟုတ် တန်းတူအဆင့် ရှိသည့် စီမံအုပ်ချုပ်မှုနယ်မြေ) အတွင်း ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းနှင့် အစီရင်ခံခြင်းတို့အတွက် စုစည်းအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၏ ပထမအဆင့်အနေဖြင့် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့် အချက်အလက်များ ကောက်ယူခြင်းနှင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ AHA Centre အနေဖြင့်လည်း UNISDR မှ နိုင်ငံတော်အဆင့်တွင် စုစည်းပြုစုထားသည့် ကမ္ဘာလုံး

ဆိုင်ရာဆန်းစစ်ချက်အစီရင်ခံစာတွင် ပါဝင်သည့်သတင်းအချက်အလက်များကို ပိုမိုရရှိ နိုင်စေရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်များ

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်တွင် ပါဝင်သည့် ဝေါဟာရများကို ကွဲလွဲစွာ အသုံးပြုလျက်ရှိခြင်းကြောင့် ဆက်သွယ်ပြန်ကြားမှု များတွင် အခက်အခဲများ ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ အရေးပါသည့်ဝေါဟာရများကို ဇယား (၁)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ အဆိုပါအဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်များအား “ဘေးအန္တရာယ် ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေမှ ဘေးအန္တရာယ် ရင်ဆိုင်တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းရှိခြင်းသို့၊ ဘေး အန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ချက်ဆိုင်ရာ အာဆီယံမဟာဗျူဟာ စာအုပ်တွင်ပါဝင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရစာရင်းမှ ထုတ်နုတ်ထားပါသည်။ ဝေါဟာရများအားလုံးနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်များကို <http://www.unisdr.org/we/inform/terminology> တွင် လေ့လာနိုင်ပါသည်။

ဇယား (၁)။ အရေးပါသည့်ဝေါဟာရများ

အရေးပါသည့်ဝေါဟာရများ	အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်များ
<p>ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်</p>	<p>လူပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် စနစ်များ အနေဖြင့် ဆိုးရွားသည့်အခြေအနေများ၊ အရေးပေါ်ဖြစ်စဉ်များ သို့မဟုတ် ဘေးအန္တရာယ်များကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ရရှိနိုင်သောအရင်းအမြစ်များနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများကို အသုံးပြုဆောင်ရွက်သည့်စွမ်းရည်ကို ဆိုလိုပါသည်။</p>
<p>ဘေးအန္တရာယ်</p>	<p>ဘေးအန္တရာယ်ဆိုသည်မှာ ရပ်ရွာလူထု သို့မဟုတ် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ လုပ်ငန်းဆောင်တာများအား ဆိုးရွားစွာ ပြတ်တောက်စေနိုင်ပြီး ယင်းဖြစ်စဉ်ကြောင့် လူများ၊ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်း၊ စီးပွားရေး သို့မဟုတ် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်ပျက်စီးမှုနှင့် ဆုံးရှုံးမှုများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖြစ်ပွားခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ပွားမှုသည် ဘေးသင့်ရပ်ရွာထူထု၊ သို့မဟုတ် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ ကိုယ်ပိုင်အရင်းအမြစ်များကို အသုံးပြု၍ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းကို ကျော်လွန်သည့်ဖြစ်စဉ်မျိုးကို ဆိုလိုပါသည်။</p>
<p>ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်</p>	<p>အနာဂတ်ကာလအတွင်း တိကျသောအချိန် သတ်မှတ်ချက်</p>

အရေးပါသည့်ဝေါဟာရများ	အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်များ
ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ	တစ်ခု၌ ရပ်ရွာလူထု သို့မဟုတ် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအတွင်း တွေ့ကြုံရနိုင်သည့် လူ့အသက်ဆုံးရှုံးမှု၊ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများ၊ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ အပေါ်တွင် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများကို ဆိုလိုသည်။
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှု	အန္တရာယ်များ၏ ဆိုးရွားသည့် သက်ရောက်မှုများနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြေတို့ကို လျော့ပါးသက်သာစေရေးအတွက် စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်များ၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုရှိခြင်း၊ မဟာဗျူဟာများ၊ မူဝါဒများနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နည်းများကို အသုံးပြုနိုင်သည့် စွမ်းရည်ရှိခြင်း၊ အဆိုပါကျွမ်းကျင်မှုနှင့် စွမ်းရည်တို့ကို စနစ်တကျ အသုံးပြုဆောင်ရွက်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆိုလိုပါသည်။
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျော့ချရေး	ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ချရေးအတွက် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းရင်းများကို စနစ်တကျ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ စီမံခန့်ခွဲခြင်းအား စာတွေ့၊

အရေးပါသည့်ဝေါဟာရများ	အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်များ
	<p>လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ယင်းသို့ လုပ်ဆောင်ရာတွင် အန္တရာယ်တွေ့ကြုံရနိုင်ခြေကို လျော့ချပေးခြင်း၊ လူနှင့် ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများ၏ ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်လွယ်မှုအား လျော့ပါးသက်သာစေခြင်း၊ မြေယာနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို အမြော်အမြင်ရှိရှိ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ဆိုးရွားသည့်ဖြစ်ရပ်များအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများကို တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ခြင်းများ ပါဝင်ပါသည်။</p>
ဘေးအန္တရာယ်ထိတွေ့နိုင်မှု	<p>အန္တရာယ်ဇုန်အတွင်း တည်ရှိပြီး ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် လူနှင့် တိရစ္ဆာန်များ၊ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများ၊ နည်းစနစ်များ သို့မဟုတ် အခြားသောအရာများ</p>
အန္တရာယ်	<p>အန္တရာယ်ဆိုသည်မှာ လူ့အသက်သေဆုံးစေခြင်း၊ ဒဏ်ရာရရှိစေခြင်း သို့မဟုတ် အခြားသောကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဆိုးကျိုးများ ဖြစ်စေခြင်း၊ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများ ထိခိုက်ပျက်စီးခြင်း၊ ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ ထိခိုက်ပျက်စီးခြင်း သို့မဟုတ် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ပျက်စီးစေ နိုင်သော အန္တရာယ်ရှိသည့်ဖြစ်စဉ်၊ အရာဝတ္ထု၊ လူတို့၏ လုပ်ဆောင်မှု သို့မဟုတ် အခြေအနေကိုဆိုပါ</p>

အရေးပါသည့်ဝေါဟာရများ	အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်များ
	သည်။
<p>ဘေးအန္တရာယ်ရင်ဆိုင် တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းရှိခြင်း</p>	<p>အန္တရာယ်တွေ့ကြုံရနိုင်သည့် စနစ်တစ်ခု၊ ရပ်ရွာလူထု သို့မဟုတ် လူ့အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် အဆိုပါအန္တရာယ်၏ သက်ရောက်မှုများမှ အချိန်မီ ထိရောက်မှုရှိစွာ ခုခံနိုင်ခြင်း၊ လက်ခံဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ လိုက်လျောညီထွေရှိစေခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်စေသည့်စွမ်းရည်ကို ဆိုလိုပါသည်။ အဆိုပါစွမ်းရည်တွင် အရေးပါသည့်အခြေခံအဆောက်အအုံ များနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများအား ဘေးအန္တရာယ်မှ ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းခြင်းတို့ လည်း ပါဝင်ပါသည်။</p>
<p>ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အကဲဖြတ်ချက်</p>	<p>ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ၏ သဘော သဘာဝနှင့် အတိုင်းအတာကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်သည့် နည်းလမ်းကို ဆိုလိုပါသည်။ အဆိုပါနည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ရာတွင် လူများ၊ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်း၊ ဝန်ဆောင်မှု များ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများနှင့် လူအများ မှီခိုနေရသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တို့အပေါ် အန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်သည့် ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေများကို အကဲ ဖြတ်ခြင်းနှင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့်အန္တရာယ်များကို ဆန်းစစ်</p>

အရေးပါသည့်ဝေါဟာရများ	အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်များ
	လေ့လာခြင်းတို့ပါဝင်ပါသည်။
ထိခိုက်လွယ်မှု/ခုခံနိုင်စွမ်း နည်းပါးမှု	အန္တရာယ်တစ်မျိုးမျိုး၏ ထိခိုက်ဖျက်ဆီးမှုကို တွေ့ကြုံရနိုင် သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၊ စနစ် သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုပစ္စည်း များ၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာများနှင့် အခြေအနေများ

UNISDR အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာဆီယံဘေးအန္တရာယ်ဝေါဟာရစာအုပ်တွင် လည်းကောင်း အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုဖော်ပြထားခြင်းမရှိသည့် အခြားရေးပါသည့်အယူအဆမှာ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤလမ်းညွှန်ချက်များတွင် အဆိုပါဝေါဟာရနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ၂၀၁၃ ခုနှစ်အတွင်း ပဋိပက္ခကြိုတင် တားဆီးခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအစီအစဉ် ဗျူရိုမှ သတ်မှတ်ထားသည့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ထည့်သွင်းအသုံးပြုထားပါသည်။ ၎င်းအရ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲခြင်းဆိုသည်မှာ “သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုနှင့်ဆက်စပ်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို လျော့ချရန်နှင့် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန်အလို့ငှာ ရပ်ရွာအဆင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်နှင့် ဒေသတွင်းအဆင့်အသီးသီး၌ အစိုးရအာဏာပိုင်များ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းများ၊ မီဒီယာ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့် အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းများ ညှိနှိုင်းပေါင်းစပ်ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် လုံလောက်သည့်စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် နည်းပညာကို ရယူ၍ ဘေးအန္တရာယ်များမှ ကြိုတင်ကာကွယ်ရန်၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရန်၊ စီမံခန့်ခွဲ

ရန်နှင့် ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ပြည်သူ လူထုအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏အကျိုးစီးပွားကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းသိမြင်၍ ၎င်းတို့၏ တရားဝင်ရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည့်အပြင် ၎င်းတို့၏ မတူကွဲပြားမှုကိုလည်း ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည့် ယန္တရားများ၊ အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ ပါရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။”

သိမြင်သဘောပေါက်စေခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုအာဆီယံသဘောတူစာချုပ်တွင် အပိုင်း(၄)ပိုင်းကို အလေးထားဖော်ပြထားပြီး အဆိုပါအပိုင်း(၄)ပိုင်းဖြစ်သည့် “အန္တရာယ် များ၊ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ၊ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းဆောင်ရည်” တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုများ ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ရှုမြင်ရာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ထိတွေ့မှု၊ ထိခိုက်လွယ်မှု၊ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းနှင့် ဆက်စပ်သည့် ဖြစ်စဉ်တစ်ရပ်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ထို့အပြင် အစဉ်အလာအရ ယူဆထားသော အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုအသားပေးသည့် ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ထဲထဲဝင်ဝင် ဆက်စပ်ပတ်သက်နေပါသည်။ သို့ရာ တွင် HFA အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည့် ၁၀ နှစ်တာကာလအတွင်းတွင်လည်းကောင်း၊ ဆန်ဒိုင်းမူဘောင်ရေးဆွဲခဲ့သည့် ကာလအတွင်းတွင်လည်းကောင်း၊ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း မှုရှိပြီး ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိ၍ ဘက်ပေါင်းစုံကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားသော လုပ်ဆောင် ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည့် မူဝါဒများ၊ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဖွဲ့စည်း

မှုဆိုင်ရာယန္တရားများကို ပိုမိုဦးစားပေးဆောင်ရွက်လာကြပါသည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းစဉ်များသည် ဘေးအန္တရာယ်ထိတွေ့နိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုတို့ကို လျှော့ချပေးရာတွင်လည်းကောင်း၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ ဘေးဒဏ်ရင်ဆိုင်တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ရာတွင်လည်းကောင်း များစွာ အကျိုးရှိထိရောက်စေနိုင်ပါသည်။ ကောင်းမွန်သည့် ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲမှုကို တည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျှော့ချရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

HFA နှင့် SFDRR တို့နှင့် ကိုက်ညီဆီလျော်မှုရှိစေရေးအတွက် ဤလမ်းညွှန်စာအုပ်တွင်လည်း ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းဆောင်ရည်ဟု ဖော်ပြမည့်အစား ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းဆောင်ရည်ဟု ထည့်သွင်းသုံးနှုန်းထားပါသည်။ ယင်းသို့ပြောင်းလဲသုံးနှုန်းခြင်းအားဖြင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ဖော်ထုတ်ရာတွင် DRR နှင့် DRG တို့အကြား ဆက်စပ်မှုကို ပိုမိုသိမြင်စေနိုင်ပါသည်။ အဆိုပါအမြင်သည် လွန်စွာ အပြောင်းအလဲမြန်ဆန်ပြီး မသေချာမရေရာမှု များပြားသည့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လိုက်လျောညီထွေဆောင်ရွက်တတ်စေရန်လည်းကောင်း၊ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် စွမ်းဆောင်ရည်တိုးတက်စေရန်လည်းကောင်း ပံ့ပိုးပေးနိုင်ပါသည်။

ဤလမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ဆက်စပ်စာအုပ်စာတမ်းများတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအား နည်းလမ်း (၂)မျိုးဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ပထမနည်းလမ်းမှာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာ

ဆုံးရှုံးမှုနှင့် လူ့အသက်သေဆုံးမှုတို့အပေါ်တွင် သက်ရောက်မှုများနှင့် တိုင်းတာပါသည်။ ဒုတိယနည်းလမ်းမှာ လူမှုရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများဖြစ်ပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ပြတ်တောက်ပျက်စီးခြင်းနှင့် နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပွားစေသည့် လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အကြောင်းချဉ်းရာများ ပါဝင်ပါသည်။ ဤစာအုပ်တွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် ကိုယ်စားပြုတင်ပြခြင်းတို့ကို ဦးစားပေးထားပါသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်များအားအန္တရာယ်နှင့် ဆက်စပ်မှု မရှိသည့် အရာများဟု သတ်မှတ်ပါသည်။

အချက်အလက်ရယူရာတွင် ကန့်သတ်ချက်ရှိခြင်း၊ အစီရင်ခံတင်ပြရာတွင် လိုအပ်ချက်များရှိခြင်းနှင့် လက်တွေ့ကျင့်သုံးသည့်လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ မတူကွဲပြားမှုများရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်လွယ်မှုအပိုင်းတွင် ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ သတ်မှတ်ထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဆက်စပ်သည့် စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ခြင်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့်သတင်းအချက်အလက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းဆောင်ရည်အပိုင်းတွင် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲမှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် လျော့ပါးသက်သာစေရေး ဆောင်ရွက်မှုတို့အကြား ဆက်စပ်မှုကို အလေးထားဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုနှင့် ကာလတိုပြန်လည်ထူထောင်ရေးတို့နှင့် ဆက်စပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များလည်း ပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းတို့သည် HFA နှင့် SFDRR တို့ကဲ့သို့ DRR နှင့်ဆက်စပ်သည့်မူဘောင်များအတွက် အစီရင်ခံစာပေးပို့ရာတွင်လည်း အထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

ပထမအပိုင်းသည် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို လျော့ချစေနိုင်မည့် သို့မဟုတ် ပိုမိုတိုးပွားစေနိုင်မည့်အခြေအနေများအား စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ရာတွင် အရေးပါပါသည်။ ဒုတိယအပိုင်းသည် အဆိုပါအခြေအနေများအား ပိုမိုကောင်းမွန်၍ အောင်အောင်မြင်မြင် လိုက်လျောညီထွေဆောင်ရွက်နိုင်စေမည့် ယန္တရားများအား စောင့်ကြည့် အကဲဖြတ်ခြင်းအတွက် အသုံးဝင်ပါသည်။ နှစ်ပိုင်းစလုံး ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဘေးဒဏ်ရင်ဆိုင်တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းကို ဆန်းစစ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

လူမှုရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အဓိကအစိတ်အပိုင်းများကို ပုံ(၃)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဒေသဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများမှ အန္တရာယ်အမျိုးအစား (၈)မျိုးဖြစ်သည့် ရေဘေး၊ အပူပိုင်းဆိုင်ကလုန်း၊ မြေငလျင်၊ မြေပြိုဘေး၊ ဆူနာမီ၊ မီးတောင်ပေါက်ကွဲခြင်း၊ တောမီးနှင့် မြို့ပြမီးဘေး၊ မိုးခေါင်ရေရှားဘေးတို့ကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားပါသည်။ လူမှုရေးဆိုင်ရာထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ဖော်ထုတ်ရာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ထိတွေ့နိုင်သည့်လူဦးရေကို အဓိကဖော်ပြထားပြီး ထိတွေ့နိုင်ခြေခန့်မှန်းခြင်းနှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက်မှုနှင့် အခြားသောထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေခန့်မှန်းခြင်းတို့ကို ရှင်းလင်းတင်ပြရာတွင် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသည့် နောက်ထပ်အကြောင်းအရာများလည်းပါဝင်ပါသည်။

နည်းလမ်းအထွေထွေ

ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းဆောင်ရည်တို့ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရာတွင်လည်းကောင်း စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ရာတွင်လည်းကောင်း ပေါင်းစပ်အညွှန်းကိန်းနည်းလမ်းဖြင့် အသုံးပြုဆောင်ရွက်ပါသည်။

ထိုနည်းတူစွာ လူမှုရေးဆိုင်ရာထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကိုလည်း အဆိုပါနည်းလမ်းဖြင့် ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ပါသည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် အန္တရာယ်နှင့်စပ်လျဉ်းသော သတင်းအချက်အလက်များ၊ ခုခံနိုင်စွမ်းမရှိခြင်းနှင့် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုတို့၏ ဆက်စပ် မှုများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်နေဆဲဖြစ်ရာ ကြားကာလအတွင်း ဤလမ်းညွှန်ချက်များ တွင် ပထဝီဝင်သတင်းအချက်အလက် ဆန်းစစ်လေ့လာမှုကို အသုံးပြု၍ ဘေးအန္တရာယ် ထိတွေ့နိုင်ခြေကို ခန့်မှန်းထားပါသည်။ အန္တရာယ်ထိတွေ့နိုင်မှုနှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေတို့ကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်မည့် ကမ္ဘာ့ အဆင့်နှင့် ဒေသတွင်းအဆင့် သတင်းအချက်အလက် ရင်းမြစ်များကိုလည်း ဆွေးနွေး တင်ပြထားပါသည်။ အချို့သောအချက်အလက်ရင်းမြစ်များသည် ဒေသန္တရအဆင့်တွင် အသုံးပြုရန်မသင့်လျော်သော်လည်း လုပ်ငန်းများ ဦးစားပေးသတ်မှတ်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အထွေထွေဗဟုသုတအနေဖြင့်ဖြစ်စေ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

ဘေးမျိုးစုံထိတွေ့နိုင်မှု*

- ထိတွေ့နိုင်သည့် ပကတိလူဦးရေ
- ထိတွေ့နိုင်သည့် နှိုင်းဆ လူဦးရေ

*ရွေးချယ်ထားသော ဦးစားပေး အန္တရာယ်များအတွက်အန္တရာယ်ဇုန်များကို အခြေခံထားပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက် လွယ်မှု

- ထိခိုက်လွယ်သည့်လူဦးရေ
 - ကျား/မ
 - ကျန်းမာရေး
- (က) အကျိုးရလဒ်များ
- (ခ) ဝန်ဆောင်မှုများ
- ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး
 - ပညာရေး
 - ဆက်သွယ်ပြန်ကြားရေး
 - ပို့ဆောင်ရေး
 - သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာ ဖိအားများ

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းဆောင်ရည်

- DRG နှင့် DRR တို့ အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်
 - ဘေးဒဏ်ရင်ဆိုင်တုံ့ပြန် နိုင်စွမ်းရှိစေရေးအတွက် DRR ကို ပေါင်းစပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း
 - သိမြင်သဘောပေါက်စေခြင်း၊ ဖြန့်ကျက်ခြင်းနှင့် အသိပညာ ပေးခြင်း
 - ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုကို တိုးတက်စေခြင်း
- (က) စီမံချက်များ/ လက်တွေ့ လုပ်ဆောင်မှု
- (ခ) အရင်းအမြစ်များ

ပုံ (၃)။ လူမှုရေးဆိုင်ရာထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုကို ဆန်းစစ်ရာတွင် အဓိကအကြောင်းချဉ်းရာများ

ကိုယ်စားပြုခြင်းနှင့် အစီရင်ခံခြင်း

တာဝန်ရှိသူအားလုံးမှ ပထဝီဝင်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များကို အသုံးဝင် သည်ဟု ယူဆ၍ ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ပြည်နယ်များ (၄င်းနှင့် တူညီသော အဆင့်(၁)သတ်မှတ်ထားသည့် စီမံအုပ်ချုပ်မှုနယ်မြေအပိုင်းအခြားများ) အား မြေပုံ ရေးဆွဲခြင်းအတွက် အသင့်တော်ဆုံးသောယူနစ်အဖြစ် ယူဆထားပြီး အချက်အလက်

အကန့်အသတ်ရှိခြင်းနှင့် ပန်းတိုင်သတ်မှတ်ထားခြင်းတို့ကြောင့် ဇယားတိုင်များဖြင့် အစီရင်ခံတင်ပြရာတွင် အဆိုပါယူနစ်ကို အသုံးပြုပါသည်။ ဇယားတိုင်များအား လိုအပ်ပါက ကရပ်များနှင့် ပုံစံကားချပ်များ ဖော်ထုတ်ရာတွင်လည်း အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် DRM စွမ်းဆောင်ရည် အပိုင်းတို့တွင်မူ ထွက်ပေါ်လာမည့် ရလဒ်များတွင် မြေပုံများနှင့် အဆင့်မြင့်အညွှန်းကိန်းများအတွက် ပထဝီအချက်အလက်ဆိုင်ရာ ဇယားများ ပါဝင်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်အဆင့် ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားသူများအနေဖြင့် ပကတိ အချက်အလက်များနှင့် အကြောင်းအရာအလိုက် အညွှန်းကိန်းများကိုလည်း အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်နိုင်ခြေခန့်မှန်းခြင်းအတွက် ပေါ်ထွက်လာမည့် ရလဒ်များတွင်မူ သေဆုံးသူ စုစုပေါင်းနှင့် လူဦးရေ/ လူသေဆုံးမှုအချိုး၊ နှစ်စဉ် စုစုပေါင်း ပျမ်းမျှထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုနှင့် GDP/ ပျမ်းမျှထိခိုက် ဆုံးရှုံးမှုအချိုးတို့ကို ဖော်ပြသည့်ဇယားများနှင့် မြေပုံများပါဝင်ပါသည်။ အဆိုပါရုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ ထိခိုက်နိုင်ခြေခန့်မှန်းခြင်းမှ ထွက်ပေါ်လာသောရလဒ်များသည် SFDRR တွင် ပါဝင်သည့်ပန်းတိုင်များကို စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ရာ၌ အထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ဒေသအလိုက် အစီရင်ခံစာတင်သွင်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် လမ်းညွှန်အပါအဝင် အခြားသော အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် စာရွက်စာတမ်းများအား အကောင်အထည်ဖော်ရေး လက်စွဲစာအုပ်တွင် ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

၃။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်ခြင်းတို့တွင် အထောက်အကူပြု စေမည့်အချက်အလက်များ

အချက်အလက်များသည် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းအတွက် အထောက်အထားများ ပေးအပ်နိုင်ပါသည်။ ဤအခန်းတွင် လမ်းညွှန်ချက်များအရ ဖော်ပြထားသည့် လူမှုရေး ဆိုင်ရာ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအညွှန်းကိန်း ဖော်ထုတ်ခြင်းအပါအဝင် ဘေးအန္တရာယ် ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆိုင်ရာ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုအမျိုးမျိုးအတွက် အသုံးပြုရမည့် အဓိကအချက်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ယေဘုယျအနေဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ဆန်းစစ်ချက်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် သတင်းအချက်အလက်အမျိုးအစား (၃)မျိုး လိုအပ်ပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစား၊ အဆိုပါဘေးအန္တရာယ်ထိတွေ့နိုင်သည့် သက်ရှိ/သက်မဲ့ အရာဝတ္ထုများနှင့် အဆိုပါသက်ရှိ/သက်မဲ့များအနေဖြင့် မည်ကဲ့သို့ ထိခိုက်နိုင်မည်၊မည်ကဲ့သို့ ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်း ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်မည် စသည့် သတင်းအချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။ သဘာဝ အန္တရာယ်များ၊ ထိတွေ့နိုင်မှု၊ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်ရေးတို့အကြား ဆက်စပ်မှုကို နားလည်သဘောပေါက်စေရန်နှင့် တိကျစွာဖော်ပြနိုင်ရန်အတွက် သမိုင်းကြောင်း တစ်လျှောက်ဖြစ်ပွားခဲ့သည့်ဖြစ်ရပ်များ၊ ၎င်းတို့၏ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်များသည် များစွာအသုံးဝင်ပါသည်။ ဤအခန်းတွင် ဖော်ပြထားသည့်အချက်အလက်များသည် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး DRM နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်မှုများ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ အသုံးပြုရန်လွယ်ကူခြင်း၊ AADMER နှင့် UN လုပ်ငန်းအစုအဖွဲ့ကဲ့

သို့သော် လက်တွေ့ကျသည့် မူဘောင်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် MDG နှင့် SDG ကဲ့သို့သော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ကောက်ယူခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများနှင့်လည်း ကိုက်ညီမှုရှိပါသည်။ မူဝါဒဆိုင်ရာနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ အားနည်းချက်များကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားပါသည်။ သမိုင်းကြောင်းအရ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနှင့် ၎င်းတို့ကို အသုံးပြုမှုများအား နောက်ဆက်တွဲ အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ လက်စွဲစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

အဆိုပါအချက်အလက်များအား ဒေသတစ်ခု၏ အခြေခံစာရင်းဇယားများအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ တစ်ခုစီ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်များ ကွဲပြားခြားနားခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ အချက်အလက်များကို အရေးပါသည့်အကြောင်းအရာပေါ်မူတည်၍ ထပ်မံဖြည့်စွက်နိုင်ပါသည်။ အခြေအနေပြောင်းလဲမှုပေါ်မူတည်၍ RAA လုပ်ငန်းအဖွဲ့အနေဖြင့် လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ထည့်သွင်းထားသည့် အချက်အလက်များကိုလည်း ကာလအပိုင်းအခြားအလိုက် ပြန်လည်သုံးသပ်သင့်ပါသည်။ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ဆက်စပ်သည့်စာအုပ်များသည် အမြဲရှင်သန်နေမည့် အထောက်အထားများဖြစ်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

အန္တရာယ်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက်များ

အချက်အလက်ကောက်ယူခြင်းနှင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းတို့အတွက် ဒေသတွင်း အဆင့်တွင် သဘာဝဘေး (၈)မျိုးအား ဦးစားပေးသတ်မှတ်ထားပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ ရေဘေး၊ အပူပိုင်းဆိုင်ကလုန်း၊ မြေငလျင်၊ မြေပြိုဘေး၊ ဆူနာမီ၊ မီးတောင်ပေါက်ကွဲခြင်း၊

တောမီးနှင့် မြို့ပြမီးဘေး၊ မိုးခေါင်ရေရှားဘေး စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ အရေးပါသည့် အန္တရာယ်တစ်မျိုးစီနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အချက်အလက်များဖြစ်သော ဖြစ်ပွားသည့် အကြိမ်ရေ၊ အကျယ်အဝန်းအသေးစိတ်နှင့် အဆိုပါအန္တရာယ်၏ ဆိုးရွားပြင်းထန်မှုတို့ကို RVA ၏ အဓိကအစိတ်အပိုင်းများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ သို့ရာတွင် အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်ခုသည် ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးအစားအားလုံး တွေ့ကြုံနိုင်ရသည်ဟု မဆို လိုပါ။ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များ အသေးစိတ်ကောက်ယူနိုင်ရန်အတွက် အရင်းအမြစ်များစွာ လိုအပ်သည့်အတွက် တစ်နိုင်ငံချင်းစီအနေဖြင့် ဆိုးကျိုးသက်ရောက် နိုင်ခြေအများဆုံးဖြစ်သည့် အန္တရာယ်များကို ဦးစားပေးသတ်မှတ်ပြီး ၎င်းတို့ကိုအခြေခံ၍ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦး ဦးစားပေးရွေးချယ်ရာတွင် GAR ကဲ့သို့သော ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာဆန်းစစ်ချက်များနှင့် ကမ္ဘာ့အဆင့်/ဒေသန္တရအဆင့် စုဆောင်းထားသည့် သမိုင်းအထောက်အထားမှတ်တမ်းများကို ပေါင်းစပ်အသုံးပြုရပါမည်။

ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များအား နယ်ပယ်အကျယ်အဝန်းအပေါ် မူတည်၍ သတ်မှတ်ထားပြီး- သဘာဝအန္တရာယ်တစ်မျိုးမျိုး၏ ဒေသတစ်ခုအပေါ် သက်ရောက်နိုင်ခြေ (ဖြစ်တန်စွမ်း)၊ အဆိုပါအန္တရာယ်၏ ဆိုးရွားပြင်းထန်မှု(ပမာဏ သို့မဟုတ် ပြင်းအား)၊ ဘေးသင့်ဒေသ၏ နယ်ပယ်အတိုင်းအတာ၊ အန္တရာယ်၏ သက်ရောက်မှုများကို တိုးမြှင့်စေနိုင်သည့် သို့မဟုတ် လျော့ပါး စေနိုင်သည့်ဒေသ၏ အခြေ အနေများ ပါဝင်ပါသည်။ အဆိုပါအချက်များသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု နီးကပ်စွာ ဆက်စပ် နေပြီး ဖြစ်တန်စွမ်း (သို့မဟုတ် အကြိမ်အရေအတွက်)နှင့် ပမာဏ (သို့မဟုတ် နယ်ပယ် အတိုင်းအတာ)တို့ကို ပေါင်းစပ်ဖော်ပြလေ့ရှိပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်တန်စွမ်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက်များသည် မှတ်ကျောက်တင်ခံနိုင်သည့်

အဆင့်ဖြစ်ပြီး ပိုမို အဆင့်မြင့်သည့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လည်းကောင်း၊ အချိန်ကာလအလိုက် နှိုင်းယှဉ်မှုများ ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ နယ်ပယ်တစ်ခု နှင့်တစ်ခု နှိုင်းယှဉ်ရာတွင်လည်းကောင်း အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။

သို့ရာတွင် ဖြစ်ရပ်အများစု၌ သတင်းအချက်အလက်များအားလုံး ရရှိသည်ဟု မဆို လိုပါ။ အနိမ့်ဆုံးအဆင့်တွင် အန္တရာယ်အမျိုးမျိုး၏ သမိုင်းကြောင်းတစ်လျှောက် ဖြစ်ပွား ပေါ်ပေါက်မှုများကို စုစည်းထိန်းသိမ်းထားသင့်ပါသည်။ အဆိုပါအချက်အလက်များ သည် အခြေခံကျသည့် ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်းနှင့် ဖြစ်တန်စွမ်း ကနဦးခန့်မှန်း ချက်များ ဖော်ထုတ်ရာတွင် အသုံးဝင်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်တန်စွမ်းတွက်ချက်နိုင်ရန် မှတ်တမ်းပြုစုခဲ့သည့် အချိန်ကာလ လိုအပ်ပြီး ဖြစ်ရပ်များသည် စီမံအုပ်ချုပ်မှုနယ်မြေ အပိုင်းအခြားများနှင့် ချိတ်ဆက်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဖြစ်ပွားနိုင်ခြေ နည်းပါးသည့်ဖြစ်ရပ်များသည် မပါဝင်ဘဲရှိတတ်ပါသည်။ EM-DAT နှင့် DesInventar ကဲ့သို့ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်စနစ်များသည်လည်း ကမ္ဘာ့ အဆင့်နှင့် နိုင်ငံအဆင့်များတွင် အဆိုပါနည်းလမ်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်ထားခြင်းဖြစ်ပါ သည်။ အခြားဆက်စပ်သည့်အချက်အလက်များနှင့် အသုံးချနည်းများကို နောက်ဆက်တွဲ အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ လက်စွဲစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ အဆိုပါအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များအား နည်းလမ်းများစွာဖြင့် စုစည်းနိုင်ပြီး အန္တရာယ်ဇုန်များ အဖြစ် နယ်ပယ်သတ်မှတ်ခြင်းများလည်း ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအားလုံးတွင် ၎င်းတို့ကို သက်ရောက်နိုင်သည့်အန္တရာယ် အမျိုးအစားအားလုံးအတွက် ကိုက်ညီဆီလျော်မှုရှိပြီး ဖြစ်တန်စွမ်းကို ခန့်မှန်းနိုင်သည့်

နယ်မြေအပိုင်းအခြားအလိုက် အချက်အလက်များ မရှိနိုင်ပါ။ သို့ရာတွင် GAR 2013 နှင့် 2015 တို့တွင် ပါဝင်သည့် အချို့သောကမ္ဘာ့အဆင့်နှင့် ဒေသတွင်းအဆင့် အချက်အလက် စာရင်းများသည် အဆိုပါကန့်သတ်ချက်များအတွက် ကူညီဖြေရှင်းပေးနိုင်ပါသည်။ ၎င်းတို့ကို သတိပြုသုံးစွဲရန် လိုအပ်ပါသည်။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့သည် ဒေသန္တရအဆင့် စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုရန် မသင့်တော်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် အဆင့် (၁) စီမံအုပ်ချုပ်မှု နယ်မြေအပိုင်းအခြားသည် အလွန်သေးငယ်ပါက အခြေခံယူနစ်များ နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် စိန်ခေါ်မှုများ ရှိနိုင်ပါသည်။ ယင်းကန့်သတ်ချက်များ ရှိနေသော်လည်း အဆိုပါအချက်အလက်များသည် နှိုင်းယှဉ်လေ့လာသည့် ဆန်းစစ်မှုများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် စမှတ်တစ်ခုအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ နယ်ပယ်အကျယ် အဝန်းကို အခြေခံထားသော အချက်အလက်စာရင်းများ မရရှိနိုင်သည့် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံအနေဖြင့် ဇယား (၂)တွင် ဖော်ပြထားသည့်အကြောင်းအရာများကို အန္တရာယ်အမျိုး မျိုးအတွက် ကနဦး ကိုယ်စားပြုရာတွင် သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။ အဆိုပါအချက်အလက် စာရင်းများသည် လူမှုရေးဆိုင်ရာထိခိုက်ဆုံး ရှုံးနိုင်ခြေညွှန်းကိန်းအပါအဝင် အန္တရာယ် မျိုးစုံ၏ ထိတွေ့နိုင်ခြေကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာ၌ ဒေသအဆင့်တွင် ကိုက်ညီမှုရှိသော အန္တရာယ်ဇုန်များ သတ်မှတ်ပေးနိုင်ရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။

ဇယား (၂)။ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များနှင့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာသတင်း အချက်အလက်ရင်း မြစ်များ

<p>အန္တရာယ်အမျိုးအစား</p>	<p>ဆက်စပ်သည့်အချက်အလက်များ</p>	<p>ထောက်ခံအဆိုပြုထားသည့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာသတင်း</p>
----------------------------------	---------------------------------------	---

		အချက်အလက်ရင်းမြစ်များ
ရေလွှမ်းမိုးမှုဘေး	နှစ်ပေါင်း ၅၀၀ အထိ တစ်ကျော့ပြန် ဖြစ်ပွားနိုင်သည့် ကာလအပိုင်းအခြားနှင့်အတူ မြစ်ကြောင်းတစ်လျှောက် ရေလွှမ်းမိုးမှု၏ အတိုင်းအတာကို နမူနာပုံစံ ထုတ်ထားပါသည်။	World Resources Institute (WRI) Aqueduct Global Flood Analyzer 2015, GAR 2015
အပူပိုင်းဆိုင်ကလုန်း လေတိုက်ခတ်မှုနှုန်း	လေတိုက်နှုန်းများအား နှစ်ပေါင်း ၅၀၀ အထိ တစ်ကျော့ပြန် ဖြစ်ပွားနိုင်သည့်ကာလ အပိုင်းအခြားကို ဖော်ပြထားပါသည်။	GAR 2015
မြေငလျင်	နှစ်ပေါင်း ၄၇၅ မှ ၂၄၇၅ အထိ တစ်ကျော့ပြန် ဖြစ်ပွားနိုင်သည့်ကာလ အပိုင်းအခြားကို MMI စကေးသို့ ပြောင်းလဲပေးနိုင်သည့် အသေးစိတ်သတ်မှတ်ချက်များ (ငလျင်	GAR 2015

	<p>လှိုင်းအရှိန်၊ မြေပြင်တွန့်ခေါက်မှုအရှိန်) ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။</p>	
<p>ဆူနာမီ</p>	<p>နှစ်ပေါင်း ၅၀၀ အထိ တစ်ကျော့ပြန် တစ်ကျော့ပြန် ဖြစ်ပွားနိုင်သည့် ကာလအပိုင်းအခြားနှင့်တကွ ရေလှိုင်း၏ အတိုင်းအတာကိုပါ ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားပါသည်။</p>	<p>GAR 2015</p>
<p>မီးတောင်ပေါက်ကွဲခြင်း</p>	<p>ရှင်သန်လှုပ်ရှားနေသည့် မီးတောင်များ၏ တည်နေရာများကို ၁၀ ကီလိုမီတာ၊ ၃၀ ကီလိုမီတာ၊ ၁၀၀ ကီလိုမီတာ ကြားခံနယ်မြေများနှင့်အတူ ဖော်ပြထားပါသည်။</p>	<p>Smithsonian Global Volcanism Program, GAR 2015</p>
<p>မြေပြိုခြင်း</p>	<p>Norwegian Geotechnical Institute (NGI) ၏ နည်းလမ်းကို အသုံးပြု၍ မြေပြိုမှုအန္တရာယ်ကို ခန့်မှန်း</p>	<p>GAR 2013, Center for Hazards and Risk Research (CHRR) and Center for International Earth Science</p>

	တွက်ချက်ထားပါသည်။	and Information Network (CIESIN)at Columbia University2005
မြို့ပြမီးနှင့် တောမီးဘေး	သမိုင်းကြောင်းတစ်လျှောက် မီးဘေးဖြစ်ပွားမှုမှတ်တမ်း များ	GAR 2013, European Space Agency (ESA) World Fire Atlas (raw data by year)
မိုးခေါင်ရေရှားဘေး	၃ လခန့်ကြာအောင် ပျမ်းမျှ မိုးရွာသွန်းမှု၏ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း အောက် ရရှိသည့် မိုးလေဝသ ဆိုင်ရာ မိုးခေါင်ရေရှားမှုဘေး	GAR 2013, CIESEN 2005

Links to Sources:

GAR 2015 -

<http://risk.preventionweb.net/capraviewer/download.jsp?tab=11&mapcenter=0,2965169.792775&mapzoom=3>

WRI 2015- <http://www.wri.org/resources/maps/aqueduct-global-flood-analyzer>

GAR 2013 -

<http://preview.grid.unep.ch/index.php?preview=data&lang=eng>

CHRR and CIESIN 2005 -

<http://sedac.ciesin.columbia.edu/data/sets/browse>

Smithsonian - <http://volcano.si.edu/>

ESA World Fire Atlas -http://due.esrin.esa.int/page_wfa.php

အရေးပါသည့်အကြောင်းအရာများ

ဘေးအန္တရာယ်များ၏ သက်ရောက်မှုများကို ထိတွေ့နိုင်သည့် အကြောင်းအရာများနှင့်စပ်လျဉ်းသည် သတင်းအချက်အလက်များသည် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေမိခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အဆင့်တိုင်းအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရာတွင် အရေးကြီးပါသည်။ လူဦးရေဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များသည် အလွန်အရေးပါသည့် အကြောင်းအရာတစ်ခုဖြစ်ပြီး လူမှုရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်နိုင်ခြေအညွှန်းကိန်းများ တွက်ချက်ရာ၌ ဘေးအန္တရာယ်ထိတွေ့နိုင်ခြေအတွက် ပဓာနကျသည့် အကြောင်းအရာဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့် အချက်အလက်ကောက်ယူမှုများအတွက် အခြားသော အကြောင်းအရာ(၇)ခုကိုလည်း ဦးစားပေးအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ၎င်းအချက်အလက်များသည် နောက်ဆက်တွဲအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ လက်စွဲစာအုပ်တွင် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားသည့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အညွှန်းကိန်းကို တွက်ချက်ရာတွင်လည်း အထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ထိတွေ့နိုင်မှုကို ခန့်မှန်းရာတွင်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါ သတင်းအချက်အလက်အား ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်

ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုရာတွင်လည်းကောင်း ရရှိထားသည့် အချက်အလက်များ သည် နယ်မြေအကျယ်အဝန်းအရ သတ်မှတ်ဖော်ပြထားရပါမည်။ အရေးပါသည့် အဓိက အကြောင်းအရာများနှင့် သက်ဆိုင်သော အချက်အလက်များအား ပထဝီဝင်ဒေသ အပိုင်းအခြားအရ စုစည်းအသုံးပြုနိုင်ပြီး လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကိုလည်း အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် သတ်မှတ်ထားသည့် တည်နေရာ (သို့မဟုတ်) မြေပုံပေါ် ရှိအမှတ်အသားများအလိုက် အရေးပါသည့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ သို့မဟုတ် အသက်သွေးကြောလုပ်ငန်းရပ်များနှင့်အတူ စုစည်းဖော်ပြနိုင်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲဆန်းစစ်လေ့လာမှုများ၌ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်နိုင်ရန်အတွက် အဆောက်အဦများနှင့် အဆောက်အဦဆိုင်ရာသွင်ပြင် လက္ခဏာများကို အလျဉ်းသင့်သလို ထည့်သွင်းဖော်ပြရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဆောက်လုပ်မှု ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များသည် အဆောက်အဦအစုအဝေးများ၏ ထိခိုက်ဆုံးရှုံး လွယ်မှုတို့ကို ဆန်းစစ်ရာတွင် အရေးပါပြီး အဆောက်အဦအရွယ်အစားသည် ထိခိုက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေရှိသည့် တန်ဖိုးပမာဏကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် အရေးပါပါသည်။ အဆောက်အဦတွင် နေထိုင်သူများနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်များသည် လုပ်ငန်းခွင်သို့ ရောက်ရှိနေသူဦးရေ၊ ကျောင်းသို့ ရောက်ရှိနေသူဦးရေနှင့် တစ်နေ့တာ အတွင်း အိမ်တွင်နေထိုင်နိုင်သည့်ဦးရေတို့ကို ဆန်းစစ်ရာတွင် အသုံးဝင်ပါသည်။ ထို့အပြင် အဆောက်အဦအမျိုးအစားအလိုက် အသုံးချမှုကို အခြေခံသည့်တန်ဖိုးကို ပိုမို တိကျစွာ တွက်ချက်နိုင်ပါသည်။

ထောက်ခံအဆိုပြုထားသည့်အချက်အလက်များနှင့် ရှင်းလင်းချက်များကို ဇယား (၃)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ အဆိုပါအချက်အလက်များအားလုံးအား အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်မည်ဟု မဆိုလိုပါ။ တည်နေရာဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်မှလွဲ၍ လူဦးရေနှင့် မသက်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများအတွက် အမျိုးအစားခွဲခြားမှုသည် အရေးပါသည့် အချက်အလက်လည်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကွင်းဆင်းလေ့လာခြင်း သို့မဟုတ် စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းအားဖြင့် အချက်အလက်များ စုစည်းမည်ဆိုပါက အောက်ဖော် ပြပါ သတင်းအချက်အလက်များအား တစ်ချိန်ထဲတွင် ရရှိနိုင်ပါသည်။

ဇယား(၃)။ ထောက်ခံအဆိုပြုထားသည့် အချက်အလက်များနှင့် ရှင်းလင်းချက်များ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့်အချက်အလက်များ
လူဦးရေ	လူသားများအား အရေးကြီးဆုံးသော ကာကွယ်ပေးရမည့် အကြောင်းအရာအဖြစ် သတ်မှတ်ပါသည်။ DRM ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ လူတို့၏ ထိခိုက်ခံစားမှုများ၊ အသက်ဆုံးရှုံးမှုများနှင့် ဆိုးကျိုးများအား မညီမမျှခံစားမှုများကို လျော့ချရန် ဖြစ်ပါသည်။	<ul style="list-style-type: none"> • အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် • ကျား/မ၊ အသက်၊ မသန်စွမ်း ဖြစ်မှုတို့အရ သီးခြား ကောက်ယူထားသော အချက်အလက်များ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့်အချက်အလက်များ
<p>စိုက်ပျိုးရေး (အဓိကသီးနှံနှင့် သားငါး တိရစ္ဆာန်များ)</p>	<p>စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍသည် မွေး မြူရေးကဏ္ဍအတွက် အထောက်အပံ့ပြုပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ထိတွေ့မှု ကြောင့် အစာရေစာ ရှားပါး ခြင်းနှင့် စီးပွားရေး မတည် ငြိမ်ခြင်း အစရှိသည့် စီးပွား ရေးဆိုင်ရာ ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပွားစေပါသည်။ ဘေး အန္တရာယ်ထိခိုက်လွယ်မှုသည် သဘာဝအလျောက်ဖြစ်ပွား သည့်အန္တရာယ်နှင့် ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးသည့်အချိန်ကာလ ပေါ် များစွာ မူတည်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးသည့် ရာသီနှောင်း ပိုင်းတွင် ရေကြီးခြင်းသည် အပင်ပျိုးသည့် ရာသီအစော</p>	<ul style="list-style-type: none"> • အရေးပါသောကောက်ပဲသီးနှံ၊ အစားအစာများ • အဓိကကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ ကောက်ပဲ သီးနှံများ • သားငါးတိရစ္ဆာန်များ • ရေထွက်ကုန်စည်များ • မြေယာအသုံးချမှုအချက် အလက်များ • ကဏ္ဍခွဲများ - အမျိုးအစား တန်ဖိုး ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးသည့်ရာသီ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့်အချက်အလက်များ
	<p>ပိုင်းတွင် ရေကြီးခြင်းထက် ကောက်ပဲသီးနှံတန်ဖိုးပေါ်တွင် များစွာ သက်ရောက်မှုရှိပါသည်။</p>	
<p>ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အထောက်အကူ ပြုပစ္စည်းများ</p>	<p>၎င်းပစ္စည်းများသည် နာမကျန်းသူများနှင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများအား ရပ်ရွာလူထုမှ အကူအညီပေးအပ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ထားသည့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ ပေးအပ်ရာတွင်လည်းကောင်း အရေးပါပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ကဏ္ဍခွဲများ - ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ဝန်ဆောင်မှုများ ဆေးရုံကုတင်အရေအတွက် အဆောက်အဦဆိုင်ရာသွင်ပြင် လက္ခဏာ များ
<p>စာသင်ကျောင်းများ</p>	<p>စာသင်ကျောင်းများ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပွားပြီးနောက်တွင် စုရပ်များအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ စုစည်းဖြန့်ဝေရာ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ကဏ္ဍခွဲများ - ကျောင်းသားအရေအတွက် အထောက်အကူပစ္စည်း အဆောက်အဦဆိုင်ရာသွင်ပြင် လက္ခဏာများ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့်အချက်အလက်များ
	<p>အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဘေးဒဏ်ခံ အဆောက်အအုံအဖြစ်လည်း ကောင်း အသုံးပြုကြပါသည်။ ထို့အပြင် ဘေးအန္တရာယ် ထိခိုက်လွယ်သည့် ကျောင်း နေအရံ ကလေးသူငယ် များသည်လည်း အဆိုပါ နေရာတွင် အများဆုံး တည်ရှိ ပါသည်။</p>	
<p>ဌာနဆိုင်ရာ အဆောက်အဦ များ</p>	<p>ဘေးလွန်ကာလတွင် အစိုးရ အုပ်ချုပ်မှုစနစ်များ ဆက်လက် လည်ပတ်နိုင်ရေး သည် အရေးပါသည့်ကိစ္စ တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ကဏ္ဍခွဲများ - လုပ်ငန်းတာဝန် အဆောက်အဦဆိုင်ရာသွင်ပြင် လက္ခဏာများ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့်အချက်အလက်များ
ပို့ဆောင်ရေး	<p>ဘေးမဖြစ်မီ၊ ဘေးဖြစ်ဆဲနှင့် ဘေး ဖြစ်ပြီးကာလတွင် ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးအပ် နိုင်ရေးနှင့် ဘေးလွတ်ရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်ရေးအတွက် များစွာ အရေးကြီးပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • လမ်းများ အမျိုးအစား ဆောက်လုပ်သည့်နည်းလမ်း • ရထားလမ်း • ဆိပ်ကမ်းများ လက်ခံနိုင်သည့်ပမာဏ ရေအနက် • လေဆိပ်များ လေယာဉ်ပြေးလမ်း
<p>ရေနှင့် ပတ်ဝန်း ကျင်သန့်ရှင်း ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦ များ</p>	<p>သက်ရှိများနှင့် သက်မွေးဝမ်း ကျောင်းလုပ်ငန်းများသည် သန့်ရှင်းသော သောက်ရေ ပေါ်တွင် များစွာ မူတည်နေ ပါသည်။ ဘေးမဖြစ်မီ၊ ဘေး ဖြစ်ဆဲနှင့် ဘေးဖြစ်ပြီးကာလ များ၌ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးစနစ်များ ပြတ် တောက်ခြင်းနှင့် အညစ်</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ရေတွင်းနှင့် ရေသိုလှောင်ထားသည့် ပစ္စည်းများ • ရေသန့်စင်သည့်ကိရိယာများ • ရေဖြန့်ဝေခြင်းစနစ်

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့်အချက်အလက်များ
	<p>အကြေးများ ဝင်ရောက်ခြင်း တို့ကြောင့် ဆိုးကျိုးများစွာ ဖြစ်ပွားစေနိုင်ပါသည်။</p>	
<p>ဆက်သွယ်ပြန် ကြား ရေး ဆိုင်ရာ အခြေခံ အဆောက်အဦ များ</p>	<p>ဘေးမဖြစ်မီ၊ ဘေးဖြစ်ဆဲနှင့် ဘေးဖြစ်ပြီး ကာလတွင် သတင်း အချက်အလက်များ မျှဝေပေးနိုင်ရန် ဆက်သွယ် ပြန်ကြားရေးဆိုင်ရာ အခြေခံ အဆောက်အဦများမှ ကူညီပေးပါသည်။ ကြိုတင် သတိပေးခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ခြင်း တို့သည်လည်း အရေးပါ သည့် အခန်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင် ပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ထပ်ဆင့်လွှင့်သည့်အထောက် အကူပစ္စည်းများ • အသံလွှင့်ရာတွင် အထောက် အကူပစ္စည်းများ

အဆိုပါအကြောင်းအရာများအား ဦးစားပေးအဖြစ် သတ်မှတ်ရာတွင် အာဆီယံ
အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့် အခြားသောအရေးပါသည့် အခြေခံအဆောက်အဦများဖြစ်
သည့် လျှပ်စစ်စွမ်းအားဖြန့်ဖြူးသည့် စနစ်၊ မူဝါဒများနှင့် မီးသတ်စခန်းများ၊ ကုန်းမြေ
မြင့်များနှင့်ဆည်မြောင်းစနစ်များ သို့မဟုတ်

အခြားသောအထောက်အကူပြုပစ္စည်းများကို ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။
 အဆိုပါအရေးပါသည့် အခြေခံအဆောက်အအုံများ သည် ထိခိုက်ပျက်စီးနိုင်ခြေမြင့်မားပြီး
 ပြတ်တောက်မှုများဖြစ်ပွားပါက ဆိုးရွားသည့် သက်ရောက်မှုများကို
 ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။ လူဦးရေဆိုင်ရာအခြားသော အကြောင်းအရာများဖြစ်သည့်
 လူမျိုးနွယ်စုများနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှ ပစ်ပယ်ခံထားရသူများ အစရှိသည့်
 အကြောင်းအရာများ သို့မဟုတ် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းအမျိုးအစား
 စသည်တို့သည်လည်း အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်တစ်နိုင်ငံချင်းအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်
 ရာတွင် များစွာ အရေးပါပါသည်။

အဆောက်အအုံဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များသည်လည်း အရေးပါသည့်
 ဆွေးနွေးတင်ပြရန်အချက်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အနည်းငယ်မျှသော အာဆီယံနိုင်ငံများ
 တွင်သာ ၎င်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် နိုင်ငံသီးသန့် သတင်းအချက်အလက်များ ရှိပါသည်။
 သို့ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်ပြည့်စုံသည့် ဒေသန္တရအချက်အလက်များကို စုစည်းနေချိန်တွင်
 ကမ္ဘာ့အဆင့် အစားထိုးသုံးစွဲနိုင်သည့် အချက်အလက်များဖြင့် လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်း
 ပေးနိုင်ပါသည်။ GAR အစီရင်ခံစာတွင် အသုံးပြုထားပြီး ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာမြေလျင်
 ပုံစံထုတ်ခြင်းရာတွင် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ်အသုံးပြုရသော ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ
 ဘေးအန္တရာယ်ထိတွေ့နိုင်မှုအချက်အလက်စနစ်သည် မည်သူမဆိုအသုံးပြုနိုင်ပြီး လူဦးရေ
 ဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များထည့်သွင်းထားပါသည်။ အဆိုပါအချက်အလက်
 စနစ်တွင် တည်ဆောက်မှုပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် အဆောက်အအုံတွင် နေထိုင်သူများနှင့် စပ်လျဉ်း
 သည့် သတင်းအချက်အလက်များ၊ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရမည်ဆိုပါက ကုန်ကျစရိတ်
 ကို (၅)ကီလိုမီတာဂရစ်ကွက်များ (အချို့ဒေသများတွင် ၁ကီလိုမီတာ ဂရစ်ကွက်များဖြင့်)

ဖော်ပြထားပါသည်။ မြေလျင်အတွက် ဖြစ်ပွားနိုင်ခြေကို ပုံစံထုတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ အဆိုပါနည်းလမ်းအား အခြားသော အန္တရာယ်အမျိုးအစားများ၊ အခြားသော ရည်ရွယ်ချက်များအတွက်ပါ ဆီလျော်စွာ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ထိခိုက်လွယ်မှုကို စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်နိုင်မည့် အချက်အလက်များ

အထက်ပါအခန်းနှစ်ခန်းတွင် ဖော်ပြထားသည့် အချက်အလက်များသည် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပွားမှုနှင့် ဆက်စပ်၍ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာသက်ရောက်မှုများ နှင့် ဆုံးရှုံးမှုများကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရာတွင် အရေးပါပါသည်။ ဤအခန်းတွင် ရပ်ရွာပြည်သူလူထု၏ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထောင့်ပေါင်းစုံမှ ထိခိုက်လွယ်မှုကို သတ်မှတ်ခြင်း၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ခြင်းတို့အတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အချက်အလက်များကို ပံ့ပိုးပေးပါသည်။ ရပ်ရွာပြည်သူလူထု၏ ဘေးအန္တရာယ် ထိခိုက်လွယ်မှုသည် ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ပိုမို မြင့်မားစေနိုင်သည့်အပြင် ၎င်းတို့ကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရာတွင်လည်း ပိုမို ခက်ခဲစေနိုင်ပါသည်။ အဆိုပါ အချက်အလက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဦးတည်ချက်များ၊ စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်မှုအစီအစဉ်များနှင့် ဆက်စပ်နေပြီး လက်တွေ့ဆောင်ရွက်နေသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းမျိုးစုံအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေပါသည်။ အချက်အလက်အမျိုးအစားကွဲပြားမှုရှိခြင်း၊ ၎င်းတို့ကိုရရှိနိုင်မှုနှင့် အစီရင်ခံမှုဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များကိုမူတည်၍ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းဆောင်ရည်ကို ကွဲပြားစေနိုင်ပါသည်။

ထိခိုက်လွယ်သည့် အကြောင်းအရာများ၊ ရှင်းလင်းချက်များနှင့် ဆက်စပ်သည့် အချက်အလက်များကို ဇယား(၄)တွင် ဖော်ပြထား ပါသည်။

ဇယား(၄)။ ထိခိုက်လွယ်မှု အကြောင်းအရာခွဲများ

ထိခိုက်လွယ်သည့် အကြောင်းအရာများ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့် အချက်အလက်များ
------------------------------------	---------------	-----------------------------

ထိခိုက်လွယ်သည့် အကြောင်းအရာများ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့် အချက်အလက်များ
ထိခိုက်နိုင်သည့် လူဦးရေ	<p>လူအများကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ရသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ (အခိုအကာကိစ္စများ၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများအစရှိသည်) ဆောင်ရွက်စဉ်အတွင်း သီးခြားအစီအမံများ သို့မဟုတ် ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စဉ်တစ်ခုခု မတိုင်မီ လိုအပ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီသည့် လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးရမည့် လူအများကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ အဆိုပါ လူအုပ်စုများသည် ဘေးလျော့ပါးရေးနှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးတို့တွင်ဖြစ်စေ၊ နောက်ဆက်တွဲ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးတို့တွင်ဖြစ်စေ ဖယ်ကျဉ်ခံရခြင်း (သို့မဟုတ်) လျစ်လျူရှုခံရခြင်းတို့ကို တွေ့ကြုံရသူများ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဖယ်ကျဉ်ခံရသူများဖြစ်ပါက ပုံမှန်အခြေအနေများတွင် ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးခံရမည် မဟုတ်သည့် အတွက် ဘေးဖြစ်ပွားချိန်တွင် ပိုမို၍</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ကလေးသူငယ်နှင့် သက်ကြီးရွယ်အို • မသန်စွမ်းသူဦးရေ • ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ ဦးရေ (နိုင်ငံအဆင့် တိုင်းတာခြင်း)

ထိခိုက်လွယ်သည့် အကြောင်းအရာများ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့် အချက်အလက်များ
ထိခိုက်နိုင်သည့် ကျား/မ	ကျား/မ မတူညီမှုပေါ် မူတည်၍ အရင်းအမြစ်များ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အခွင့်အရေးများ၊ ပုံစံတကျစီးပွားရေး နှင့် နိုင်ငံရေးအခြေအနေများကို ရယူ နိုင်မှုတွင် ကွဲပြားခြားနားမှုများကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ အခြားလူအများ နည်းတူ အမျိုးသမီးများသည် ဘေး လျော့ပါးရေးနှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး တို့တွင်ဖြစ်စေ၊ နောက်ဆက်တွဲ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးနှင့် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးတို့တွင်ဖြစ်စေ ဖယ်ကျဉ် ခံရခြင်း (သို့မဟုတ်) လျစ်လျူရှု ခံရခြင်းတို့ကို တွေ့ကြုံရသူများ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဤနေရာ၌ ကျား/မ မညီမျှမှုသည် အစိုးရနှင့် ပုံစံတကျ အလုပ်အကိုင်ရရှိမှုတို့တွင် ကျား/မ အရေအတွက် မညီမျှမှုများကို အလေးထားပါသည်။ ထို့အပြင် အသက်ငယ်သည့် အမျိုးသမီးများ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ပါက ၎င်းတို့၏	<ul style="list-style-type: none"> • ဒေသန္တရအစိုးရများ မှ သတ်မှတ်ထားသည့် လူဦးရေ အချိုးအစား • လုပ်သားအင်အား အဖြစ်ပါဝင်သည့် ကျားမအချိုး • အရွယ်ရောက်ပြီးသူ သားဖွားနှုန်း

ထိခိုက်လွယ်သည့် အကြောင်းအရာများ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့် အချက်အလက်များ
<p>ကျန်းမာရေး (အကျိုးရလဒ်များ)</p>	<p>ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုများ၊ လူမှု-စီးပွားဘဝအခြေအနေများ အစရှိသည့် အကြောင်းတရားမျိုးစုံကြောင့် လူအများကြုံတွေ့ရသည့် ကျန်းမာရေးကိစ္စရပ်ကို ထင်ဟတ်ဖော်ပြပါသည်။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု နိမ့်ကျခြင်းကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ထိခိုက်မှုများ၊ ရောဂါဘယများနှင့် စိတ်ဖိဆီးမှုများကို ပိုမို ခံစားရနိုင်ပြီး ဘေးလွတ်ရာသို့ တိမ်းရှောင်ခြင်းကဲ့သို့သော လုပ်ငန်းများတွင်လည်း အခက်အခဲဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • အာဟာရမပြည့်ဝခြင်း • အသက်(၅)နှစ်အောက် သေဆုံးမှု • မိခင်သေဆုံးမှု

ထိခိုက်လွယ်သည့် အကြောင်းအရာများ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့် အချက်အလက်များ
ကျန်းမာရေး (ဝန်ဆောင်မှုများ)	ကျွမ်းကျင်မှုရှိသည့် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများနှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရရှိနိုင်ရန် ကန့်သတ်မှုများရှိခြင်းကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခြင်းနှင့် နာမကျန်းဖြစ်ခြင်းတို့ကို အချိန်မီ ထိရောက်စွာ ကုသပေးနိုင်ခြင်းမျိုး ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။ ယင်းတို့ကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်မဖြစ်မီ၊ ဖြစ်ပွားစဉ်နှင့် ဖြစ်ပွားပြီး အခြေအနေတို့တွင် လူ့အသက်ဆုံးရှုံးမှုများနှင့် ငွေကြေးကုန်ကျမှုများကို ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။	<ul style="list-style-type: none"> • လူဦးရေ(၁၀,၀၀၀) လျှင်ရှိသည့် ဆရာဝန် အရေအတွက် • လူဦးရေ(၁၀,၀၀၀) လျှင်ရှိသည့် သူနာပြု ဆရာမနှင့် သားဖွား ဆရာမ အရေအတွက် • လူဦးရေ(၁၀,၀၀၀) လျှင်ရှိသည့် ဆေးရုံ ကုတင် အရေအတွက်

ထိခိုက်လွယ်သည့် အကြောင်းအရာများ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့် အချက်အလက်များ
<p>ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး</p>	<p>ရေနှင့်ဆက်စပ်သည့် အခြေခံ အဆောက်အဦများကို ယေဘုယျ အနေအထားကို ဖော်ညွှန်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရေထိန်းသိမ်းမှုနှင့် ဖြန့်ဝေမှုစနစ်များ အားနည်းခြင်း ကြောင့် ရေအရည်အသွေး နိမ့်ကျခြင်း ဖြစ်စေနိုင်သည့်အပြင် နောက်ဆက်တွဲ ရောဂါပြန့်ပွား ကူးစက် စေနိုင် ပါသည်။ ထို့အပြင် အိမ်ထောင်စုတစ်ခုချင်း၏ အခြေခံ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင် ရန်အတွက် လုပ်အား လိုအပ်ချက် ပိုမိုများပြားလာစေပြီး ဘေးကြောင့် သက်ရောက်မှုများကို လျော့ချပေး နိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရမည့် အခြားလုပ်ငန်း များတွင် အသုံးပြုရ မည့် အရင်းအမြစ်များကိုပါ နည်းပါး သွားစေပါ သည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ပတ်ဝန်းကျင် အနေအထားကို လက်လှမ်းမီခြင်း • ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ရေအရင်းအမြစ်များ ကို လက်လှမ်းမီခြင်း

ထိခိုက်လွယ်သည့် အကြောင်းအရာများ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့် အချက်အလက်များ
<p>ပညာရေး</p>	<p>ဘေးအန္တရာယ်မဖြစ်မီ၊ ဖြစ်ဆဲနှင့် ဖြစ်ပြီးကာလများတွင် ဘေးအန္တရာယ် နှင့်သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက် အလက်များကို ရယူနားလည် သဘောပေါက်နိုင်မည့် စွမ်းရည်ကို ပညာရေးမှ ဖန်တီးပေးနိုင်ပါသည်။</p> <p>နည်းပညာရပ်ဆိုင်ရာသတင်းအချက် အလက်များကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှု နည်းပါးခြင်းကြောင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ရာတွင် အားနည်းမှုများ ရှိနိုင် ပါသည်။ ပညာရယူနိုင်ခြင်းအားဖြင့် လူတစ်ဦးချင်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံများအတွက်ဖြစ်စေ ဘေးမဖြစ်မီ နှင့် ဖြစ်ပြီးကာလများတွင် ကျွမ်းကျင် ပြည့်ဝမှုနှင့် အခွင့်အလမ်းများ အရေအတွက် တိုးပွားစေသကဲ့သို့ အမျိုးအစားများပြား လာစေနိုင်ပါ သည်။ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ အသိ ပညာများ ပြန့်ပွားစေရေးနှင့် လူတို့၏ အပြုအမူများ ပိုမို</p>	<ul style="list-style-type: none"> • အရွယ်ရောက်ပြီး စာတတ်မြောက်နှုန်း • ကျောင်းအပ်မှုနှုန်း စုစုပေါင်း • အလယ်တန်းအဆင့် ပြီးမြောက်ခြင်း

ထိခိုက်လွယ်သည့် အကြောင်းအရာများ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့် အချက်အလက်များ
ဆက်သွယ် ပြန်ကြားခြင်း	<p>ဘေးမဖြစ်မီ၊ ဖြစ်ဆဲနှင့် ဖြစ်ပြီးနောက် သတင်းအချက်အလက်များ ဖလှယ် ရယူနိုင်ရန်နှင့် ဒေသခံနှင့် ပြည်တွင်း ပြည်ပတာဝန်ရှိသူများ အကြား ညှိနှိုင်းပေါင်းစပ်မှု လုပ်ငန်းများတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်ရန် အသုံးပြု ရသည့် ဆက်သွယ်ပြန်ကြားရေး ဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများကို ရည်ညွှန်းပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • လက်ကိုင်ဖုန်း • ကိုင်ဆောင်မှု • အင်တာနက် • အသုံးပြုမှု • သီးခြားအင်တာနက် တပ်ဆင် အသုံးပြုမှု

ထိခိုက်လွယ်သည့် အကြောင်းအရာများ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့် အချက်အလက်များ
<p>ပို့ဆောင်ရေး</p>	<p>ဘေးမဖြစ်မီ၊ ဖြစ်ဆဲနှင့် ဖြစ်ပြီးနောက် ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူ ဖြန့်ခွဲနိုင်သည့် စွမ်းဆောင်ရည်ကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ ပို့ဆောင်မှု ကွန်ယက်များ ပိုမိုများပြားစွာ ဖြန့်ကျက်နိုင်ခြင်း (ဆိပ်ကမ်းများနှင့် လေဆိပ်များ)ကြောင့် ပြင်ပမှ အရင်း အမြစ်များကို ၎င်းဒေသတစ်ခုခုသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ရွေးချယ်စရာများ ပိုမို များပြားစေနိုင်သည်သာမက ဘေးသင့်ပြည်သူများအား ဘေးလွတ် ရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းပေးခြင်း (သို့မဟုတ်) ၎င်းတို့ထံသို့ သွားရောက်ခြင်းတို့တွင် လမ်းကြောင်းများ အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲ အသုံးပြုစေနိုင်ပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ဆိပ်ကမ်းမှလေဆိပ် အကွာအဝေး • ကားလမ်း/ရထား လမ်းများ ပေါများမှု

ထိခိုက်လွယ်သည့် အကြောင်းအရာများ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့် အချက်အလက်များ
<p>သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာဖိအားများ</p>	<p>လူဦးရေပမာဏနှင့် အခြေချနေထိုင်မှု တို့တွင် ပြောင်းလဲမှုများသည် စီမံချက်များ ချမှတ်ရာ၌ ခက်ခဲစေနိုင်ပြီး လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ မတည်မငြိမ် ဖြစ်မှုများကို တိုးပွားစေနိုင်ပါသည်။</p> <p>ထို့အပြင် ဘေးထိတွေ့မှုပုံစံများ ပြောင်းလဲခြင်း၊ ရှိရင်းစွဲ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်မှုပုံစံများ၊ လိုအပ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်း၊ ဘေးမဖြစ်မီ ဖြစ်ဆဲနှင့် ဖြစ်ပြီးနောက်ပိုင်း ကာလများတွင် ရရှိသည့် အရင်းအမြစ်များ သည်လည်း အရေအတွက်နှင့် အရည်အသွေးနိမ့်ကျခြင်းနှင့် အခြေခံအဆောက်အဦများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းတို့တွင် ပိုမို၍ ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုး ဖြစ်စေခြင်းတို့ကို ဖြစ်ပွားစေနိုင်ပါသည်။ သစ်တောများပြုန်းတီးခြင်းကဲ့သို့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဖိအားများကို ဖြစ်ပွားစေသည့်</p>	<ul style="list-style-type: none"> • မြို့ပြလူဦးရေ ပြောင်းလဲမှု • သစ်တောနယ်မြေ ပြောင်းလဲမှု

ထိခိုက်လွယ်သည့် အကြောင်းအရာများ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့် အချက်အလက်များ
<p>သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာဖိအားများ</p>	<p>လူဦးရေပမာဏနှင့် အခြေချနေထိုင်မှု တို့တွင် ပြောင်းလဲမှုများသည် စီမံချက်များ ချမှတ်ရာ၌ ခက်ခဲစေနိုင်ပြီး လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ မတည်မငြိမ် ဖြစ်မှုများကို တိုးပွားစေနိုင်ပါသည်။</p> <p>ထို့အပြင် ဘေးထိတွေ့မှုပုံစံများ ပြောင်းလဲခြင်း၊ ရှိရင်းစွဲ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်မှုပုံစံများ၊ လိုအပ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်း၊ ဘေးမဖြစ်မီ ဖြစ်ဆဲနှင့် ဖြစ်ပြီးနောက်ပိုင်း ကာလများတွင် ရရှိသည့် အရင်းအမြစ်များ သည်လည်း အရေအတွက်နှင့် အရည်သွေးနိမ့်ကျခြင်းနှင့် အခြေခံအဆောက်အဦများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းတို့တွင် ပိုမို၍ ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုး ဖြစ်စေခြင်းတို့ကို ဖြစ်ပွားစေနိုင်</p>	<ul style="list-style-type: none"> • မြို့ပြလူဦးရေ ပြောင်းလဲမှု • သစ်တောနယ်မြေ ပြောင်းလဲမှု

ထိခိုက်လွယ်သည့် အကြောင်းအရာများ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့် အချက်အလက်များ
	<p>ပါသည်။ သစ်တောများပြုန်းတီးခြင်း ကဲ့သို့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဖိအားများကို ဖြစ်ပွားစေသည့် အရာများကြောင့် သက်ရှိမျိုးစိတ်များ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ လူတို့၏ကျန်းမာရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ကို ထိန်းသိမ်းပေးနိုင်မည့် အရင်း အမြစ်များ၏ အရေအတွက်နှင့် အရည်အသွေးများ ကျဆင်းလာခြင်း တို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် အဆိုပါဖိအားများကြောင့် ရေကြီးခြင်း၊ မြေပြိုခြင်းနှင့် မြေကျခြင်း ကဲ့သို့သော အန္တရာယ်များ၏ ဖြစ်ပွားမှုနှင့် ပမာဏကို ပိုမိုတိုးပွားစေနိုင် သည့်အပြင် ၎င်းတို့၏ ဆိုးကျိုး သက်ရောက်မှုများကိုပါ များပြား</p>	

ထိခိုက်လွယ်သည့် အကြောင်းအရာများ	ရှင်းလင်းချက်	ဆက်စပ်သည့် အချက်အလက်များ
	စေနိုင်ပါသည်။	

အခြေအနေအများစုတွင် အချက်အလက်များသည် နိုင်ငံတော်သန်းခေါင်စာရင်းတွင် ပါရှိသည့် ဇယားတိုင်များတွင်ဖြစ်စေ၊ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၏ အချက်အလက် သိမ်းဆည်းရာနေရာများတွင်ဖြစ်စေ ရှိနိုင်ပါသည်။ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအားလုံးအတွက် နိုင်ငံတော်အဆင့်တွင် အချက်အလက်များကို စုစည်းရရှိနိုင်ပါသည်။ အချို့သော အချက်အလက်ပုံစံများအတွက် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့် ခန့်မှန်းတန်ဖိုးများ သတ်မှတ်နိုင်ရန် နောက်ထပ်အချက်အလက်နမူနာ ကောက်ယူမှုများ လိုအပ်နိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်အဆင့် ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းများအတွက် အဓိကစိန်ခေါ်မှုမှာ အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံတွင် ရှိနေသည့် အချက်အလက်များ ရယူရန်ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဆက်တွဲ အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ လက်စွဲတွင်ဖော်ပြချက်များသည် အဆိုပါစိန်ခေါ်မှုများကို ကူညီဖြေရှင်းပေးနိုင်ပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းဆောင်ရည်ကို စောင့်ကြည့်ကွပ်ကဲနိုင်မည့် အချက်အလက်များ

AADMER သဘောတူစာချုပ်၏ အခန်း(၅)တွင် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းဆောင်ရည်ကို စောင့်ကြည့်ကွပ်ကဲရန် ဖော်ပြထားပါသည်။ အသုံးပြုသည့် ဘာသာဗေဒရှေ့နောက်ဆီလျော်မှုရှိစေရန်နှင့် DRR နှင့် DRG တို့၏ သဘောတရားများကို ပိုမို အသားပေးဖော်ပြနိုင်ရန် ဤလမ်းညွှန်ချက်များတွင် ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုဟူသည့် အသုံးအနှုံးထက် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှုဟု ရည်ညွှန်းဖော်ပြထားပါသည်။ နိုင်ငံတော်အဆင့်တွင်လည်း အာဆီယံနိုင်ငံအများစုသည် ယိုဂိုမူဘောင်လုပ်ငန်းစဉ်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်မှုအစီရင်ခံစာ တင်သွင်းခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။ သို့ရာတွင် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်နှင့် ခရိုင်အဆင့်များမှ အဆိုပါ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းဆောင်ရည်ကို သိမြင်သဘောပေါက်လာစေရန် အခက်အခဲများရှိပါသည်။ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအများစုတွင် အဆိုပါ အချက်အလက်များကို စနစ်တကျဆောင်းထားခြင်း မရှိပါ။ ထိုနည်းတူစွာ သင်တန်းများ၊ လေ့ကျင့်ခန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အချက်အလက်များ၊ အချို့သောကိစ္စရပ်များတွင် အဆင့်မြင့်စီမံချက်များကိုပင် စနစ်တကျ သိမ်းဆည်းထားခြင်းမရှိပါ။

ဒေသတွင်းအဆင့် စောင့်ကြည့်ကွပ်ကဲခြင်းကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေရန်နှင့် ဆန်ဒိုင်း မူဘောင်တွင်ဖော်ပြထားသော ပန်းတိုင်များနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်တိုးတက်မှုအား အကဲဖြတ်နိုင်စေရန် အလို့ငှာ စစ်တမ်းကောက်ယူမှုများ၊ ဦးစားပေးအုပ်စုဆွေးနွေးမှုများ (သို့မဟုတ်) အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပပြုလုပ်၍ အဆိုပါ အချက်အလက်များကို ကောက်ယူစုဆောင်းရန် လိုအပ်ပါသည်။

အချို့သောအချက်အလက်များကို ရယူရာတွင် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အခက်အခဲအနည်းငယ်မျှသာ ရှိနိုင်သော်လည်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အချို့သောအချက်အလက်များကို ကောက်ယူခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းအလိုက် အရင်းအမြစ်များနှင့် အချိန်တို့ အသုံးချဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

ယင်းသို့စွမ်းဆောင်ရည်စောင့်ကြည့်ကွပ်ကဲခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက်များကို စုဆောင်းအသုံးပြုနိုင်မည့် အကြောင်းအရာများနှင့် ဆက်စပ်မေးခွန်းများကို ဇယား(၅)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ အချက်အလက်များ ကောက်ယူနိုင်ရန်အတွက် အသေးစိတ်မေးခွန်းများကိုမူ HFAတွင်ပါဝင်သည့် ဒေသန္တရအစိုးရများမှ မိမိကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်သည့်နည်းလမ်းကို အခြေခံ၍ ပြုစုထားပြီး ဆန်ဒိုင်းမူဘောင် တွင်ပါဝင်သည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိအောင် စီစဉ်ထားပါသည်။

ဇယား (၅)။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းဆောင်ရည်ကို သတ်မှတ်နိုင်မည့် အကြောင်းအရာများနှင့် အချက်အလက်ကောက်ယူခြင်းအတွက် မေးခွန်းများ

အကြောင်းအရာ	အချက်အလက်ကောက်ယူရန်မေးခွန်းများ
<p>DRG နှင့် DRR တို့အတွက် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်မှုအပိုင်း</p>	<p>ဒေသန္တရအစိုးရအဖွဲ့အပါအဝင် ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျော့ချရေး၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစေရေးတို့နှင့် ပတ်သက်သည့် အသိပညာ၊ အတွေ့အကြုံနှင့် သတ်မှတ်ထားသည့် လုပ်ငန်းတာဝန် အစရှိသည့် စွမ်းဆောင်ရည်များ မည်မျှပြည့်ပြည့်ဝဝ ရှိသနည်း။</p>
	<p>ဒေသန္တရအစိုးရအဖွဲ့အနေဖြင့် ဒေသခံဝန်ထမ်းများနှင့် ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များအတွက် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ပါးရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍သင်တန်း မည်မျှပေးအပ်ထားသနည်း။</p>
	<p>ဒေသန္တရအစိုးရအဖွဲ့အနေဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် လုံလောက်သည့် ရန်ပုံငွေရင်းမြစ်များ မည်မျှထိ ရရှိနိုင်သနည်း။</p>

အကြောင်းအရာ	အချက်အလက်ကောက်ယူရန်မေးခွန်းများ
	<p>ဒေသန္တရအစိုးရအဖွဲ့အနေဖြင့် ထိရောက်သည့်ဘေးအန္တရာယ် တုံ့ပြန်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ အပါအဝင် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လုံလောက်သည့်ရန်ပုံငွေရင်းမြစ်များ မည်မျှ ခွဲဝေချထား ပေးသနည်း။</p> <p>ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ရှုထောင့် ပေါင်းစုံမှ လျော့ချပေးနိုင်ရန်အတွက် ရပ်ရွာ လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့် ဒေသခံအစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများအကြား မိတ်ဖက်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် မှုများ မည်မျှဆောင်ရွက်နိုင်သနည်း။</p>

အကြောင်းအရာ	အချက်အလက်ကောက်ယူရန်မေးခွန်းများ
	<p>အထူးအားဖြင့် အမျိုးသမီးများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ အိုမင်းမစွမ်းများနှင့် ကလေးသူငယ်များအပါအဝင် ရပ်ရွာပြည်သူလူထုမှ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ချရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းများ၊ မူဝါဒရေးဆွဲခြင်းများ၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်နိုင်ရန် ဒေသန္တရအစိုးရဘက်မှ မည်မျှ ပံ့ပိုးပေးသနည်း။</p> <p>ဒေသန္တရအစိုးရအနေဖြင့် အမျိုးသားအဆင့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျော့ချရေးဆိုင်ရာ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းတွင် မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးသနည်း။</p>
<p>ဘေးဒဏ်ရင်ဆိုင်တုံ့ပြန် နိုင်စွမ်းရှိရေးအတွက် DRR လုပ်ငန်းများကို ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းခြင်းနှင့် DRR လုပ်ငန်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း</p>	<p>အိမ်ယာနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံများအတွက် မြေယာအသုံးချမှု မူဝါဒများနှင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများတွင် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်ထားသနည်း။</p>

အကြောင်းအရာ	အချက်အလက်ကောက်ယူရန်မေးခွန်းများ
	<p>ဒေသန္တရအစိုးရအဖွဲ့များ၏ DRR ဆိုင်ရာမူဝါဒများ၊ မဟာဗျူဟာများနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှု စီမံကိန်းများအား ဆောင်ရွက်ဆဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံကိန်းများတွင် မည်မျှပြည့်စုံစွာ ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းထားသနည်း။</p>
	<p>အရပ်ဘက် လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်သူများနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတို့သည် ဒေသအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဂေဟစနစ် စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မည်သည့် အတိုင်းအတာအထိ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသနည်း။</p>
	<p>ဘေးဖြစ်စဉ်ကာလအတွင်း ဆန်းစစ်မှုများအပါအဝင် အရေးပါသည့် ပြည်သူပိုင်အဆောက်အဦများနှင့် အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းများအား ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်စေမည့် နည်းလမ်းများအား မည်မျှ လုံလောက်စွာ ဆောင်ရွက်ထားသနည်း။</p>

အကြောင်းအရာ	အချက်အလက်ကောက်ယူရန်မေးခွန်းများ
	<p>ဘေးဖြစ်စဉ်ကာလအတွင်း ဆန်းစစ်မှုများအပါအဝင် အရေးပါသည့်စာသင်ကျောင်းများ၊ ဆေးရုံများနှင့် ကျန်းမာရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား ဆက်လက် အသုံးပြုနိုင်စေမည့် နည်းလမ်းများအား မည်မျှ လုံလောက်စွာ ဆောင်ရွက်ထားသနည်း။</p>
	<p>လက်ရှိ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ (ဥပမာ-မြေယာ အသုံးချမှုစီမံကိန်းများ၊ အဆောက်အဦဆောက်လုပ်မှု ဆိုင်ရာစံချိန်စံညွှန်းများ အစရှိသည်) ဒေသအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ချရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် မည်မျှ ထိရောက်စွာအထောက်အကူပြုသနည်း။</p>
	<p>ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (ဥပမာ- ငွေကြေးစုဆောင်းခြင်းနှင့် ချေးငွေအစီအစဉ်များ၊ အကြီးစားနှင့် အသေးစားအာမခံလုပ်ငန်းများ) အား ဘေးမဖြစ်မီအချိန်များ၌ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ဖယ်ကျဉ် ခြင်းခံရသည့် အိမ်ထောင်စုများအတွက် မည်သည့် အတိုင်းအတာအထိရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ထားသနည်း။</p>

အကြောင်းအရာ	အချက်အလက်ကောက်ယူရန်မေးခွန်းများ
	<p>အိမ်ထောင်စုများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ချရေး လုပ်ငန်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလာစေရန် စီးပွားရေး အရ “မက်လုံး”များမည်ကဲ့သို့ ဖန်တီးဆောင်ရွက် ပေးထားသနည်း။ (ဥပမာ- အိမ်ထောင်စုများအတွက် အာမခံပရီမီယံကြေးများ လျှော့ပေးခြင်း၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အကောက်ခွန်များ လျှော့ပေါ့ပေး ခြင်းအစရှိသည်)</p>
<p>နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း၊ တိုးချဲ့လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် အသိပညာပြန့်ပွားစေခြင်း</p>	<p>ဒေသန္တရအစိုးရအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း ထိခိုက်ဆုံးရှုံးလွယ်သည့် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးကဏ္ဍများအတွက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်ခြင်း နှင့် နောက်ဆုံးအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီအောင် ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ခြင်းတို့ကို မည်သည့်အဆင့်အထိ ဆောင်ရွက် ထားသနည်း။</p>

အကြောင်းအရာ	အချက်အလက်ကောက်ယူရန်မေးခွန်းများ
	<p>ဒေသန္တရအစိုးရ၏ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ဆန်းစစ်ချက်များသည် အိမ်နီးချင်းဒေသအာဏာပိုင်များ၏ ဆန်းစစ်ချက်များ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရ၏ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှုစီမံချက်များနှင့် မည်မျှ ဆက်စပ်မှုရှိပြီး ၎င်းတို့အတွက် အထောက်အပံ့ပြုပေးနိုင်သနည်း။</p> <p>ဒေသန္တရအစိုးရအနေဖြင့် ကြိုတင်သတိပေးချက် ထုတ်ပြန်ခြင်းအပါအဝင် ဒေသအလိုက် ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပွားမှုအနေအထားများနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ပါးရေး ဆောင်ရွက်ချက်များအား (ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို ဆက်သွယ်ပြောကြားမှု အစီအမံများသုံး၍) မည်ကဲ့သို့ ပုံမှန်အသိပေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိသနည်း။</p> <p>ရပ်ရွာပြည်သူများအနေဖြင့် ကြိုတင်သတိပေးစနစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်းနှင့် လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်းတို့တွင် မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သနည်း။</p>

အကြောင်းအရာ	အချက်အလက်ကောက်ယူရန်မေးခွန်းများ
	<p>ဒေသန္တရအစိုးရအနေဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ပါးရေး/ဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများနှင့် ပညာပေးအစီအစဉ်များကို ရပ်ရွာလူထုအတွက် မည်သည့် အတိုင်းအတာအထိ ဆောင်ရွက်ပေးသနည်း။</p> <p>ဒေသရှိ စာသင်ကျောင်းများနှင့် ကောလိပ်များ၌ ရာသီဥတုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်တို့ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ချရေးဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ လေ့ကျင့်ပညာပေးခြင်းများအတွက် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများ မည်သည့် အတိုင်းအတာအထိ ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ထားသနည်း။</p>
<p>အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးတို့အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုလုပ်ငန်းများကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း(စီမံချက်များ</p>	<p>ဘေးကင်းရာသို့ ခိုလှုံ့ရာလမ်းကြောင်းများ သတ်မှတ်ခြင်းအပါအဝင် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး စီမံချက်များအား အဓိကကျသည့် အန္တရာယ်များအတွက် မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ထားသနည်း။</p>

အကြောင်းအရာ	အချက်အလက်ကောက်ယူရန်မေးခွန်းများ
<p>ရေးဆွဲခြင်းနှင့် လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်း)</p>	<p>ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စဉ်များအတွင်း အန္တရာယ်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ အပြန်အလှန် ရယူရန်ဖြစ်စေ၊ အန္တရာယ်ဖြစ်ပွားပြီးချိန်တွင် ပြန်လည် သုံးသပ်မှုများ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်စေ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ မည်သည့် အတိုင်းအတာအထိ ဆောင်ရွက်ထားသနည်း။</p>
	<p>အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးစီမံချက်များတွင် လိုအပ်ချက် ဆန်းစစ်မှုများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြန်လည် ထူထောင်ရေးအပါအဝင် ဘေးလွန်ကာလ ပြန်လည် ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာများ မည်သည့် အတိုင်းအတာအထိ ထည့်သွင်းရေးဆွဲထားသနည်း။</p>
	<p>ဘေးလွန်ကာလ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ပါးရေးအစီအစဉ်များ(ဥပမာ- မူလအခြေအနေထက် ပိုမိုသာလွန် ကောင်းမွန် စေခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြန်လည်ထူထောင် ခြင်း) မည်မျှကောင်းမွန်စွာ ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်း ထားသ နည်း။</p>

အကြောင်းအရာ	အချက်အလက်ကောက်ယူရန်မေးခွန်းများ
	<p>ပြည်သူများအနေဖြင့် အရေးပေါ်ခိုလှုံရာ စီမံချက်များနှင့် အရေးပေါ်လူရွှေ့ပြောင်းရေး ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုများကို မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ သိမြင်သဘောပေါက် သနည်း။</p> <p>ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများနှင့် အစမ်းလေ့ကျင့်မှုများ အား သက်ဆိုင်ရာအစိုးရများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအကြီးအကဲများနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများပါဝင်၍ မည်မျှ ပုံမှန်ဆောင်ရွက် ပေးသနည်း။</p> <p>ဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းအတွက် ဇာတ်တိုက် လေ့ကျင့်မှုများကို စာသင်ကျောင်းများ၊ ဆေးရုံများနှင့် ကျန်းမာရေး အဆောက်အအုံများတွင် မည်မျှပုံမှန် ဆောင်ရွက်ပေးသနည်း။</p>

အကြောင်းအရာ	အချက်အလက်ကောက်ယူရန်မေးခွန်းများ
<p>အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးတို့ အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အရင်းအမြစ်များဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း</p>	<p>ကြိုတင်သတိပေးချက်ထုတ်ပြန်သည့် စင်တာများ ထူထောင်ခြင်း၊ လုံလောက်သည့်ဝန်ထမ်းခန့်အပ်ခြင်း (တယ်လီဖုန်းဖြင့် ဆက်သွယ်မေးမြန်းနိုင်မည့် ဝန်ထမ်းများ ထားရှိခြင်း)၊ ရင်းမြစ်များ အလုံအလောက် ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း (အရန် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားစနစ်၊ စက်ကိရိယာ အပိုပစ္စည်းများထားရှိခြင်း)တို့ကို မည်သည့် အတိုင်းအတာ အထိ ဆောင်ရွက်ပေးသနည်း။</p>
	<p>ဒေသန္တရ အစိုးရအနေဖြင့် ဝန်ထမ်းလုံလောက်မှုရှိခြင်း၊ အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ပြန်ကြားရေးနှင့် အရင်းအမြစ် ပြည့်စုံသည့် အရေးပေါ်အခြေအနေစီမံခန့်ခွဲမှု ဗဟိုဌာန များ ထူထောင်ထားရှိခြင်းတို့ကို မည်သည့် အတိုင်းအတာအထိ ဆောင်ရွက်ပေးသနည်း။</p>
	<p>ထိရောက်သည့် တုံ့ပြန်မှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် အရေးပါသည့်အရင်းအမြစ်များဖြစ်သော ထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းများနှင့် အရေးပေါ်အခိုအကာများကို အချိန်တိုင်း ရရှိနိုင်ရန် မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ဆောင်ရွက်ပေး သနည်း။</p>

အကြောင်းအရာ	အချက်အလက်ကောက်ယူရန်မေးခွန်းများ
	<p>ဒေသန္တရအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ထိရောက်သည့် ဘေးအန္တရာယ်တုံ့ပြန်ရေးနှင့် အစောပိုင်းကာလ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးတို့အတွက် အရန် ရန်ပုံငွေ လက်လှမ်းမီမှုရှိရန် မည်သည့် အတိုင်းအတာအထိ ဆောင်ရွက်ထားသနည်း။</p>
	<p>ဘေးသင့်အိမ်ထောင်စုများအတွက် ဘေးလွန်ကာလတွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုလုပ်ငန်းများ ပြန်လည် စတင်နိုင်ရန် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်း၊ ငွေသား ထောက်ပံ့ခြင်း၊ ချေးငွေထုတ်ချေးခြင်းနှင့် ချေးငွေရရှိရန် အာမခံပေးခြင်းတို့ကို မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ဆောင်ရွက်ပေးသနည်း။</p>
	<p>ဒေသန္တရ အစိုးရအနေဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် စိတ်ပိုင်းနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်ခံစားရသည့် ဒုက္ခသည်များအတွက် အရင်းအမြစ်များနှင့် ကျွမ်းကျင် သူများရရှိနိုင်စေရန် မည်မျှ လက်လှမ်းမီမှု ရှိသနည်း။</p>

အကြောင်းအရာ	အချက်အလက်ကောက်ယူရန်မေးခွန်းများ
	<p>ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်နေစဉ်နှင့် ဖြစ်ပွားပြီးကာလများတွင် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဆက်လက်လည်ပတ်နိုင်ရေးအတွက် ကုန်သည်ကြီးများအသင်းကဲ့သို့ ဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးအသင်းအဖွဲ့များမှ မည်သည့် အတိုင်းအတာအထိ ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးသနည်း။</p>

သတင်းအချက်အလက်များကောက်ယူရာတွင် ဒေသန္တရအစိုးရ၏ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်သည့်နည်းလမ်းတွင် ဖော်ပြထားသော အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များအရ မေးခွန်းတစ်ခုချင်းစီအား အမှတ်ပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဇယား (၆) တွင်လည်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ယင်းတို့ကို ကိုးကားခြင်းဖြင့် အမှတ်များ နှိုင်းယှဉ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ နောက်ပိုင်းဆန်းစစ်ခြင်းများအတွက် အမှတ်များပြန်ပေါင်းရာတွင်လည်းကောင်း လွယ်ကူစေပါသည်။ ဒေသန္တရအစိုးရ၏ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်သည့်နည်းလမ်းကို နောက်ဆက်တွဲ (က) တွင် ဖော်ပြထားပြီး <http://www.preventionweb.net/english/hyogo/hfa-monitoring/local/?pid:73&pil:1> တွင်လည်းရရှိနိုင်ပါသည်။ UN-ISDR မှ ဒေသန္တရအစိုးရ၏ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်သည့်နည်းလမ်း အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်မည့် လမ်းညွှန်အား <http://www.preventionweb.net/applications/hfa/assets/lgsat/documents/GuidanceNote.pdf> တွင်ရရှိနိုင်ပါသည်။

ဇယား (၆)။ ဒေသန္တရ အစိုးရ၏ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်သည့်နည်းလမ်းတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေဖော်ပြချက်

အဆင့်	တိုးတက်မှုအထွေထွေအတွက် အမှတ်ပေးအဆင့်သတ်မှတ်ချက်
၅	ပြီးပြည့်စုံသည့် အောင်မြင်တိုးတက်မှုရရှိခြင်း၊ အဆင့်တိုင်းတွင် လုပ်ငန်းများ ရေရှည်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ခိုင်မာသည့် သန္နိဋ္ဌာန်နှင့် စွမ်းဆောင်ရည်များရှိခြင်း
၄	ကြီးမားသည့်အောင်မြင်မှုရရှိခြင်း၊ သို့ရာတွင် သန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ်မှုအပိုင်း၊ ရံပုံငွေအရင်းအမြစ် (သို့မဟုတ်) လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်နိုင်ရည်တို့တွင် အားနည်းချက်အချို့ရှိခြင်း
၃	DRR ကိုဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းအလိုက် သန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်အချို့ရှိခြင်း၊ သို့ရာတွင် တိုးတက်မှုသည် ပြီးပြည့်စုံမှုမရှိခြင်း (သို့မဟုတ်) ကြီးမားများပြားမှုမရှိခြင်း
၂	အောင်မြင်တိုးတက်မှုများရရှိခြင်း၊ သို့ရာတွင် ပြည့်စုံမှုမရှိခြင်းနှင့် တိုးတက်မှုများလုပ်ဆောင်ရန် စီစဉ်ထားသော်လည်း သန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်တို့တွင် ကန့်သတ်ချက်များရှိခြင်း
၁	အောင်မြင်တိုးတက်မှုများသည် အနည်းအကျဉ်းမျှသာဖြစ်ခြင်း၊ လက်ရှိ အခြေအနေကို တိုးတက်စေရန်အတွက် ကြိုတင်စီမံဆောင်ရွက်သည့် လက္ခဏာအနည်းငယ်မျှသာရှိခြင်း

ဒေသန္တရအစိုးရ၏ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်သည့်နည်းလမ်းကို ပြည်နယ်နှင့် မြို့တော် အဆင့်များတွင် စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်နိုင်ရန်အတွက် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ အသုံးပြု ကြပါသည်။ အဆိုပါ နည်းလမ်းအား အစောပိုင်းတွင် ဒေသအာဏာပိုင်များမှ ထောက်ခံထားသောနည်းလမ်းအဖြစ် အကိုးအကားပြုကြပါသည်။ သို့ရာတွင် ဒေသန္တရ အစိုးရ၏ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်သည့်နည်းလမ်းအား ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေလျော့ချရေးအတွက် ဆန်ဒိုင်းမူဘောင်နှင့် ပိုမိုကိုက်ညီသည့်နည်းလမ်းများဖြင့် အစားထိုးအသုံးပြုပါမည်။ ထို့အပြင် လက်ရှိရေးဆွဲနေသော “မရှိမဖြစ်မရေးကြီးသည့် အချက် (၁၀)ချက်”နှင့်လည်း ကိုက်ညီသည့်နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည် အညွှန်း ကိန်းများကို ဤလမ်းညွှန်ချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင်လည်း ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံအနေဖြင့် နိုင်ငံနှင့် ဆီလျော်သည့် အညွှန်းကိန်းများရေးဆွဲခြင်း၊ ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် အချက်အလက်များ ကောက်ယူ စုဆောင်းခြင်းအတွက် နည်းလမ်းများနှင့် လမ်းညွှန်များကို ရေးဆွဲဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

၄။ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အညွှန်းကိန်းကို ဖော်ထုတ်ခြင်း

အခန်း(၂)တွင် ဆွေးနွေးထားသကဲ့သို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို နှိုင်းယှဉ်ဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပေါင်းစည်းအညွှန်းကိန်းများ ဖော်ထုတ်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသည်။ ပေါင်းစည်းအညွှန်းကိန်းများအား ယေဘုယျ အကြောင်းအရာများဖြစ်သော သတင်းအချက်အလက်ရယူနိုင်မှု၊ ကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်း (သို့မဟုတ်) မညီမျှမှုစသည့် အကြောင်းချဉ်းရာများ ရွေးချယ်၍ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ အဆိုပါ အကြောင်းချဉ်းရာ တစ်ခုချင်း (သို့မဟုတ်) အညွှန်းကိန်းများအား စံသတ်မှတ်ထားသော တန်ဖိုးကွာခြားချက် (ဥပမာ- ၀ မှ ၁ (သို့မဟုတ်) ၁ မှ ၁၀၀ အတွင်း အမှတ်ပေးနိုင်ပြီး နှိုင်းစတန်ဖိုးတစ်ခု ရရှိစေရန် သင်္ချာနည်းအားဖြင့် ပြန်ပေါင်းနိုင်ပါသည်။ အဆိုပါ တန်ဖိုးများအား ထပ်မံပေါင်းခြင်းအားဖြင့် ပိုမိုနက်နဲသည့် ရှုထောင့်ပေါင်းစုံပါဝင်သော အကြောင်းအချက်များ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ဤအခန်းတွင် ပေါင်းစပ်အညွှန်းကိန်းများ ဖော်ထုတ်ရာတွင် လိုအပ်သည့် ယေဘုယျအဆင့်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအညွှန်းကိန်းများ ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် ၎င်း၏ အပိုင်းခွဲတစ်ခုချင်းအတွက် အသေးစိတ်လမ်းညွှန်များကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ပေါင်းစပ်အညွှန်းကိန်းများ ဖော်ထုတ်ရာတွင် လိုအပ်သည့် ယေဘုယျအဆင့်များ

အညွှန်းကိန်းများဖော်ထုတ်ရာတွင် အောက်ပါ အဆင့် (၆)ဆင့်ကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်-

အဆင့် (၁) အယူအဆအပေါ်အခြေခံသည့်မူဘောင်

အဆင့် (၂) အချက်အလက်ကောက်ယူစုစောင်းခြင်း

အဆင့် (၃) လိုအပ်နေသေးသော အချက်အလက်များ

အဆင့် (၄) ထည့်သွင်းစဉ်းစားမည့်အချက်များ

အဆင့် (၅) စကေးသတ်မှတ်ခြင်း

အဆင့် (၆) ပေါင်းစပ်စုစည်းခြင်း

အဆင့် (၁) အယူအဆအပေါ်အခြေခံသည့်မူဘောင်

အညွှန်းကိန်းများအား အသုံးဝင်မှုရှိစေရန် ၎င်းတို့ကိုယ်စားပြုသည့် အယူအဆနှင့် အနှစ်သာရတို့ကို သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ကို ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်ရသည့် နောက်ခံအကြောင်းအရင်းအား ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် အယူအဆအပေါ်အခြေခံသည့်မူဘောင်တွင် အညွှန်းကိန်း၏ အနှစ်သာရများ မည်သို့ ဆက်စပ်မှုရှိသည်ကိုလည်းကောင်း ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည့် ရှုထောင့်ပေါင်းစုံအတွက်

အယူအဆများနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်နေသည်ကိုလည်းကောင်း ဖော်ပြထားသင့်ပါသည်။ ပိုမို အဆင့်မြင့်သည့်မူဘောင်ကို ပုံ (၃)တွင် တင်ပြထားပြီး အခန်း (၃)တွင် အသေးစိတ် ထပ်မံရှင်းလင်းထားပါသည်။ အညွှန်းကိန်းများ၏ အသေးစိတ် ဖွဲ့စည်းမှုများကို ဤအခန်း၏အဆုံးပိုင်းတွင် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။

အဆင့် (၂) အချက်အလက်ကောက်ယူစုစောင်းခြင်း

DRR နှင့်ဆက်စပ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းများတွင် အထောက်အကူ ပြုစေနိုင်သည့် အချက်အလက်အမျိုးအစားများနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဘေး အန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအညွှန်းကိန်းများ ဖော်ထုတ်ရာတွင် လိုအပ်သည့် အချက်အလက်များကို အခန်း (၃)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ အညွှန်းကိန်းများ သတ်မှတ် ရာတွင် ထည့်သွင်းသည့်အချက်အလက်များသည် နောက်ဆုံးအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီရန် လိုအပ်ပြီး လွန်ခဲ့သည့် (၅)နှစ်အတွင်း ကောက်ယူထားသော (သို့မဟုတ်) ခန့်မှန်း တွက်ချက်ထားသော အချက်အလက်များဖြစ်သင့်ပါသည်။ ကောက်ယူထားသည့် အချက် အလက်များ၏ အရည်အသွေးသည် အညွှန်းကိန်းတစ်ခုစီ၏ အသုံးဝင်မှုပေါ်တွင် ကြီးမား သည့် သက်ရောက်မှုရှိပါသည်။ အချက်အလက်များသည် သင့်လျော်ညီညွတ်မှု၊ ယုံကြည် ကိုးစားနိုင်မှု၊ အချိန်နှင့် နေရာအကျယ်အဝန်း လုံလောက်ပြည့်စုံမှုရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ အချက်အလက်များအား ရယူသည့်ရင်းမြစ်နှင့် အသုံးပြုသူများကိုပါ စနစ်တက ျုမှတ်တမ်းတင်သင့်ပါသည်။ အချက်အလက်များအား အကဲဖြတ်ရာတွင် ထည့်သွင်းစ ဉ်းစားရမည့် အဓိကအချက်များနှင့် မေးခွန်းများအား ဇယား (၇)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဇယား (၇)။ အချက်အလက်များကောက်ယူရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အဓိက အချက်များ

ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့်အချက်များ	သက်ဆိုင်သည့်မေးခွန်းများ
သင့်လျော်ညီညွတ်မှု	အချက်အလက်များသည် ရည်ညွှန်းထားသော အကြောင်းချဉ်းရာများကို အမှန်တကယ် ကိုယ်စားပြုမှု ရှိပါသလား။
အချက်အလက်ရင်းမြစ်များ	အချက်အလက်ရင်းမြစ်သည် ယုံကြည်ကိုးစား နိုင်ပြီး နာမည်ကောင်းရှိသည့် ရင်းမြစ် ဖြစ်ပါ သလား။ လေ့လာမည့်အကြောင်းအရာများ အတွက် တရားဝင်ရင်းမြစ်များ ဖြစ်ပါသလား။
အချိန်ကိုက်ညီမှုရှိခြင်း	အချက်အလက်များအား လက်တလော ရရှိ ထားခြင်းဖြစ်ပါသလား။ ၎င်းတို့အား မည်မျှ မကြာခဏ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိလေ့ရှိသနည်း။
နေရာအကျယ်အဝန်းလုံလောက်ပြည့်စုံမှု	အချက်အလက်များအား စီမံခန့်ခွဲမှုနယ်မြေ အပိုင်းအခြားအားလုံးအတွက် (သို့မဟုတ်) ဆန်းစစ်လေ့လာမှုပြုမည့် အပိုင်းများအတွက် ရရှိနိုင်ပါသလား။
အားနည်းချက်များ	အချက်အလက်များ၏ အရည်အသွေးပိုင်းတွင် ဖြစ်စေ၊ အသုံးပြုမှုအပိုင်းတွင်ဖြစ်စေ အားနည်း

	ချက်များရှိပါသလား။ အဓိပ္ပာယ်ရှိသည့် နှိုင်းယှဉ်မှုများပြုလုပ်ရန် အသုံးပြုနိုင်ပါသ လား။
မှတ်တမ်းပြုစုခြင်း	အချက်အလက်များတွင် အခြားပြောင်းလဲ နိုင်သည့် အကြောင်းအရာများ ပါဝင်နေပါ သလား။ အချက်အလက်များအား အကဲဖြတ်မှု ပြုလုပ်ရန်အတွက် လုံလောက်သည့် သတင်း အချက်အလက်များ ရှိပါသလား။

အဆင့် (၃) လိုအပ်နေသေးသော အချက်အလက်များ

သတင်းအချက်အလက်များ လိုအပ်နေခြင်းသည် ယေဘုယျပြဿနာတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ အချက်အလက်များအား နည်းပညာကြောင့်ဖြစ်စေ နိုင်ငံရေးကြောင့်ဖြစ်စေ အဖွဲ့အစည်းကြောင့်ဖြစ်စေ မထုတ်ပြန်ပဲရှိတက်ပါသည်။ အဆိုပါ ကွက်လပ်များ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည့် နည်းလမ်းများတွင် အစားထိုးခြင်းနှင့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပြုလုပ်ခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အညွှန်းကိန်းများ ဖော်ထုတ်ရန်အတွက် ရွေးချယ်ထားသော စီမံခန့်ခွဲမှုနယ်မြေများတွင် အချက်အလက်များမရရှိနိုင်ပါက တူညီသောအချက်အလက် အကြောင်းအရာများ၏ အစောပိုင်းစာရင်းများကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် (၁၀)နှစ်ကျော်ခန့်မှ အချက်အလက်များအား အသုံးမပြုသင့်ပါ။ ယုံကြည်ကိုးစားနိုင်သည့် အခြားသော အချက်အလက်ရင်းမြစ်များနှင့် တူညီသောအချက်အလက်များကို မူလ

ရင်းမြစ်အဖြစ် ကောက်ယူစုဆောင်းထားခြင်းကိုလည်း ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ အကယ်၍ အဆိုပါနည်းလမ်း (၂)ခုသည် ထိရောက်မှုမရှိပါက စာရင်းဇယားများအား မဖြည့်ဘဲ ထားရှိနိုင်ပါသည်။ အချက်အလက်များ ပေါင်းစည်းသည့်လုပ်ငန်းစဉ်တွင် အချက်အလက် မရရှိနိုင်ခြင်းကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရပါမည်။ အကယ်၍ အညွှန်းသတ်မှတ်ချက်အများစု မရရှိနိုင်ပါက အညွှန်းကိန်းဖော်ထုတ်ရာတွင် အဆိုပါ ပြည်နယ်ကိုချန်ထားရပါမည်။ အချက်အလက်မရရှိနိုင်ခြင်းကိုလည်း ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိစေရန် မှတ်တမ်းတင်ထား ရပါမည်။

အဆင့် (၄) အချက်အလက်များ ထုတ်ယူခြင်း

ကောက်ယူရရှိသည့် အချက်အလက်ပေါ်မူတည်၍ ထည့်သွင်းသည့်အချက်အလက် အစုအဝေးများစွာမှ ကိန်းရှင်များကို ထုတ်ယူဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မဟုတ်ပါက အညွှန်းကိန်းများဖော်ထုတ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့်တိကျသည့် အညွှန်း သတ်မှတ်ချက်ရရှိနိုင်ရန် အချက်အလက်အစုအဝေး တစ်ခုတည်းကို အခြေခံ၍ တွက်ချက် ခြင်းမျိုးလည်း ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ ဥပမာ- အရွယ်အစားနှင့် လူဦးရေ ကွဲပြားသည့် စီမံခန့်ခွဲမှုနယ်မြေများအကြား နှိုင်းယှဉ်ပြနိုင်ရန်အတွက် အညွှန်း သတ်မှတ်ချက်များကို နှုန်း၊ ရာခိုင်နှုန်း (သို့မဟုတ်) သိပ်သည်းစအတိုင်းအတာ (ဥပမာ- လူတစ်ဦးချင်း စီအတွက် GDP (သို့မဟုတ်) လူတစ်သောင်းလျှင်ရှိသည့် ဆရာဝန် အရေအတွက်) တို့ဖြင့် ဖော်ပြသင့်ပါသည်။ သစ်တောမြေအကျယ်အဝန်းကိုလည်း ပြောင်းလဲမှုကို တိုင်းတာခြင်း ထက် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း သတ်မှတ်ထားသော နေရာများတွင်ရှိသည့် ဟက်တာ (သို့မဟုတ်) စတုရန်းကီလိုမီတာ အကျယ်အဝန်းနှင့် ဖော်ပြနိုင်ပြီး အဆိုပါ အချက်

အလက်သည်လည်း စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသော အကြောင်းအရာဖြစ်ပါသည်။ နယ်မြေ အတိုင်းအတာသတ်မှတ်ရာတွင် ရှေ့နောက် ကိုက်ညီမှုရှိရပါမည်။ အတိုင်းအတာ ပမာဏ ကို မက်ထရစ်ယူနစ်သို့ပြောင်းလဲရန် (သို့မဟုတ်) အချက်အလက်များကို လူဦးရေ တစ်ထောင်တွင်ရှိသည့်နှုန်းမှ လူဦးရေ တစ်သောင်းတွင်ရှိသည့်နှုန်းသို့ ပြောင်းလဲဖော်ပြ မည်ဆိုပါက ထပ်မံတွက်ချက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ အချက်အလက် ဆင်းသက်လာသည့် ရင်းမြစ်များကို မှတ်တမ်းတင်ထားသင့်ပါသည်။

အဆင့် (၅) စကေးသတ်မှတ်ခြင်း

အညွှန်းကိန်းခွဲများနှင့် ကဏ္ဍခွဲအညွှန်းကိန်းများဖော်ထုတ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် အညွှန်းသတ်မှတ်ချက်များ မတူညီနိုင်သည့်အပြင် ၎င်းတို့တွင် ပါဝင်သည့် နယ်မြေ အကျယ်အဝန်း၊ အပိုင်းအခြားနှင့် အတိုင်းအတာများ ကိုက်ညီမှုမရှိနိုင်ပါ။ ၎င်းအညွှန်း သတ်မှတ်ချက်များကို ပေါင်းစည်းရန်ဖြစ်စေ သင်္ချာနည်းဖြင့် တွက်ချက်ရန်ဖြစ်စေ ပေါင်းစပ်အညွှန်းကိန်းတန်ဖိုးတစ်ခုကို သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အညွှန်းကိန်း တန်ဖိုး များအား စံသတ်မှတ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) မူလတန်ဖိုး သတ်မှတ်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရ ပါမည်။ ပေါင်းစပ်ခြင်းမပြုလုပ်မီ အညွှန်းသတ်မှတ်ချက်များအနေဖြင့် တူညီသည့် တန်ဖိုး အပိုင်းအခြားနှင့် ဦးတည်ချက်ရှိရမည်ဖြစ်ပြီး အဆင့် (၃)ဆင့်နှင့် ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

အဆင့် (၁) တန်ဖိုး၊ စံသတ်မှတ်ခြင်း

တန်ဖိုးများကို စံသတ်မှတ်ရန်အတွက် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့်အများလက်ခံ သုံးစွဲနေသည့် (၀ မှ ၁)သို့ အမှတ်ပေးခြင်းကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

[လေ့လာနေသော အညွှန်းသတ်မှတ်ချက်တန်ဖိုး- အညွှန်းသတ်မှတ်ချက်၏ အနိမ့်ဆုံး တန်ဖိုး/ (အညွှန်းသတ်မှတ်ချက်၏ အမြင့်ဆုံးတန်ဖိုး- အညွှန်းသတ်မှတ်ချက်၏ အနိမ့်ဆုံးတန်ဖိုး)]

	Derived Value	Normalized Value	Compressed Value
1	Level_1_Name	Disabled	Disabled_Scale
2	Place Name 1	17	0.600
3	Place Name 2	9	0.200
4	Place Name 3	12	0.350
5	Place Name 4	27	1.100
6	Place Name 5	16	0.550
7	Place Name 6	10	0.250
8	Place Name 7	13	0.400
9	Place Name 8	21	0.800
10	Place Name 9	7	0.100
11	Place Name 10	9	0.200
12	Place Name 11	5	0.000
13	Place Name 12	13	0.400
14	Place Name 13	15	0.500
15	Place Name 14	15	0.500
16	Place Name 15	4	-0.050
17	Place Name 16	9	0.200
	ASEAN Min.	5	
	ASEAN Max	25	

Figure 1. Illustration of some scaling steps from the Excel-based ASEAN RVA Template

အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံးတန်ဖိုးများ သတ်မှတ်ပေးခြင်းအားဖြင့် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများအတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ၎င်းတို့အကြားတွင်ဖြစ်စေ နှိုင်းယှဉ်မှုများပြုလုပ်နိုင်ရန် နယ်ပယ်သတ်မှတ်ပေးနိုင်ပြီး ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အကိုးအကားပြုနိုင်သည့် သတ်မှတ်ချက်များ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ၎င်းတို့ကို ဒေသအတွင်းရှိ အခြေအနေအလုံးစုံအတွက် အသုံးပြုရန်ရည်ရွယ်ထားခြင်း မဟုတ်သော်လည်း ထိခိုက် လွယ်မှုအမြင့်ဆုံး (သို့မဟုတ်) အနိမ့်ဆုံးရှိသည့် ပြည်နယ်များအတွက် အချက်အလက် များ (သို့မဟုတ်) အန္တရာယ်မျိုးစုံ ထိတွေ့မှုအတိုင်းအတာတို့သည် သတ်မှတ်အပိုင်း အခြားအတွင်း ပါဝင်မည်မဟုတ်ပါ။ အခန်း (၃)တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းဆောင်ရည် အချက်အလက် များသည် (၁မှ ၅) အပိုင်းအခြားအတွင်း တစ်သားမတ်တည်းရှိပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်မှု အညွှန်းသတ်မှတ်ချက်အတွက် အနိမ့်ဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံးအမှတ်တို့ကို အာဆီယံနိုင်ငံ

များအတွင်း နိုင်ငံအဆင့်ရရှိနိုင်သည့် အချက်အလက်အပိုင်းအခြားပေါ် မူတည်၍ ရွေးချယ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ရွေးချယ်ခြင်းမှ စကေးသတ်မှတ်ရာတွင် ရိုးရှင်းလွယ်ကူ စေရေးနှင့် တစ်ဘက်စွန်းရောက်သည့်တန်ဖိုးများ၏ လွှမ်းမိုးမှုမရှိစေရေးအတွက် အခြေခံ အမှတ်များ သတ်မှတ်ပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် “၀”သည် ထိခိုက်လွယ်မှု မရှိခြင်း (သို့မဟုတ်) ထိတွေ့မှုမရှိခြင်းကို ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ပဲ အခြားသူများနှင့် နှိုင်းယှဉ် ပါ က နည်းပါးခြင်းကိုသာ ဆိုလိုပါသည်။ အမြင့်ဆုံး အနိမ့်ဆုံးတန်ဖိုးများကို စမ်းသပ် ကာလနောက်ပိုင်းတွင် ပြန်လည်သုံးသပ်သင့်ပါသည်။

အဆင့် (၂) တန်ဖိုးချို့ခြင်း

အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အချို့ သောတန်ဖိုးများသည် စံသတ်မှတ် ပြီးနောက် ၀မှ ၁ အပိုင်းအခြား၏ ပြင်ပတွင် ကျရောက်နိုင်ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့သော ဖြစ်ရပ်များတွင် အဆိုပါတန်ဖိုးအား ၀(သို့မဟုတ်) ၁ သတ်မှတ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ အာဆီယံ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပုံစံတွင် ပါဝင်သည့် စံသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် တန်ဖိုးချို့ခြင်းအဆင့်များကို ပုံ (၄)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

Level_1_Name	Internet	Internet_Scale	Internet_Compress	Internet_Score
Place Name 1	38	0.404	0.404	0.596
Place Name 2	67	0.713	0.713	0.287
Place Name 3	56	0.596	0.596	0.404
Place Name 4	26	0.277	0.277	0.723
Place Name 5	38	0.404	0.404	0.596
Place Name 6	74	0.787	0.787	0.213
Place Name 7	75	0.798	0.798	0.202
Place Name 8	96	1.021	1.000	0.000
Place Name 9	56	0.596	0.596	0.404
Place Name 10	69	0.734	0.734	0.266
Place Name 11	81	0.862	0.862	0.138
Place Name 12	54	0.574	0.574	0.426
Place Name 13	89	0.947	0.947	0.053

Figure 2. Illustration of consistent conceptual direction from the ASEAN RVA Template

အဆင့် (၃) အယူအဆပိုင်းဆိုင်ရာ ဦးတည်ချက် မပြောင်းလဲခြင်း

လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အညွှန်းကိန်းသည် ထိခိုက်နိုင်ခြေမြင့်မားသည့် နယ်ပယ်များအား အလေးထားနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဘေးအန္တရာယ်ထိတွေ့မှု၊ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေတို့ကို ဖော်ပြ ရာတွင် ဝ တန်ဖိုးကို ပိုကောင်းသောအခြေအနေများအတွက် တစ်သမတ် သုံးစွဲရန် လိုအပ်ပြီး ၁ တန်ဖိုးကို ပိုဆိုးသည့်အခြေအနေများအတွက် တစ်သမတ်သုံးစွဲရန် လိုအပ်ပါ သည်။ ဦးတည်ချက်ပြောင်းလဲခြင်း ရှိ/မရှိကို အခြေအနေနှစ်ရပ်တွင် လေ့လာနိုင်ပါသည်။ ပထမအခြေအနေမှာ အညွှန်းသတ်မှတ်ချက်ဖော်ထုတ်ချိန်တွင်ဖြစ်ပြီး ဒုတိယအခြေ အနေမှာ စံသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် တန်ဖိုးချို့ခြင်း ဆောင်ရွက်ပြီးချိန်တွင်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ အနေဖြင့် စာတတ်မြောက်မှုကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။ တန်ဖိုးများခြင်းသည် ပိုမိုကောင်း မွန်ခြင်းကို ကိုယ်စားပြုပါသည်။ သို့ရာတွင် သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမီ မှုနှင့် သိမြင်သဘောပေါက်မှုရှိသည့်နယ်ပယ်များကို ဖော်ပြနိုင်ရန်မူ မလွယ်ကူပါ။ ထို့ကြောင့် ဦးတည်ချက်ပြောင်းပြန်သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်ပြီး ကိန်းဂဏန်း တန်ဖိုးများပြား ခြင်းသည် ပိုဆိုးသည့်အခြေအနေအား ကိုယ်စားပြုပါသည်။ အကယ်၍ အစီရင်ခံ တင်ပြသည့် အချက်အလက်များသည် စာမတက်မြောက်မှုနှုန်းကို ကိုယ်စားပြုပါက ကိန်းဂဏန်းတန်ဖိုးများ၏ ဦးတည်ရာကို ပြောင်းလဲရန်မလိုပါ။ သို့ရာတွင် စာမတက်မြောက်မှုကို တင်ပြမည်ဆိုပါက ၁၀၀မှ နှုတ်ယူထားသော အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံး သတ်မှတ်ချက်များကို ဖော်ပြရန်လိုအပ်ပါသည်။ အကယ်၍ ရေနှင့် ပတ်ဝန်း ကျင်သန့်ရှင်းရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို အစီရင်ခံမည်ဆိုပါက လက်လှမ်းမီမှု မရှိသည့် ရာခိုင်နှုန်းနှင့်ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။ စံသတ်မှတ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်သည် ရိုးရှင်း လွယ်ကူပြီး အချက်အလက်များ ပြောင်းလဲခြင်း ဖလှယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်ရန် မလိုအပ်ပါ။ စံသတ်မှတ်ခြင်းဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ဦးတည်ချက်များကို ပြင်ဆင်ရန် လွယ်ကူပါသည်။ ကိန်းဂဏန်းတန်ဖိုးဦးတည်ချက်ပြောင်းလဲနိုင်ရန်အတွက် (၁)ထဲမှ

စံသတ်မှတ်ထားသော တန်ဖိုးကို နှုတ်ယူရန်သာဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းကို ပုံ (၅)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

အဆင့် (၆) ပေါင်းစပ်ခြင်း

ပေါင်းစပ်ခြင်းသည် တန်ဖိုးသတ်မှတ်ထားသော အညွှန်းသတ်မှတ်ချက်များအား အမှတ်တစ်ခုဖြစ်လာစေရန် သင်္ချာနည်းဖြင့် ပေါင်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပုံ (၆)တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အညွှန်းကိန်းများကို အဆင့် (၃)ဆင့် ခွဲခြားထားပြီး အပိုင်းအလိုက် အညွှန်းကိန်း၊ အပိုင်းခွဲအလိုက်အညွှန်းကိန်းနှင့် အညွှန်းကိန်းခွဲတို့ ပါဝင်ပါသည်။

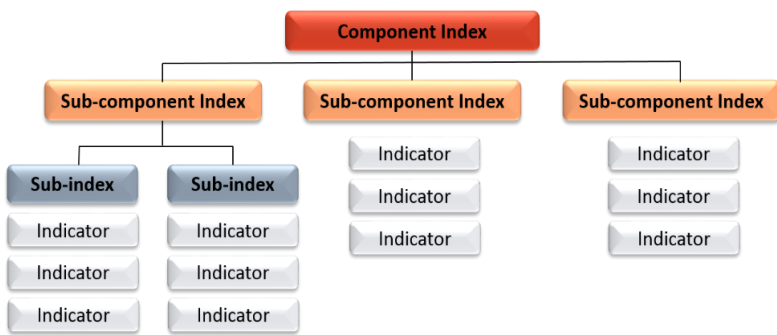

Figure 3. Index hierarchy

အညွှန်းကိန်းခွဲနှင့် အပိုင်းခွဲအလိုက်အညွှန်းကိန်းတို့ကို အညွှန်း သတ်မှတ်ချက် အရ အတွက်အမျိုးမျိုးဖြင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

အညွှန်းကိန်းများအား

တွက်ထုတ်ရာတွင် ဦးတည်ချက်တူညီပြီး တန်ဖိုးသတ်မှတ်ထားသော အညွှန်းသတ်မှတ်ချက်များ၏ သင်္ချာနည်းအရ သမကိန်းကို အသုံးပြုရပါမည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ပေးထား သည့် အညွှန်းကိန်းခွဲ (သို့မဟုတ်) အပိုင်းခွဲအလိုက် အညွှန်းကိန်းများတွင် ပါဝင်သည့် ကိန်းရှင်များအတွက် တူညီသည့်တန်ဖိုး ရရှိစေပါသည်။ အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်းကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိစေပြီး ပေါ်ထွက်လာသည့် ရလဒ်ကိုလည်း လွယ်ကူစွာ နားလည် သဘောပေါက်

အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူနိုင်ပါသည်။ အပိုင်းအလိုက် အညွှန်းကိန်းများကို လည်း အပိုင်းခွဲအလိုက် အညွှန်းကိန်းအသီးသီး၏ သင်္ချာနည်းအရ သမကိန်းကို အသုံးပြု၍ တွက်ချက်နိုင်ပါသည်။ ပေါင်းစပ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ကို အာဆီယံ ဘေးအန္တရာယ် ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်ပုံစံတွင် Excel အသုံးပြု၍ တွက်ချက်နိုင်ပါသည်။

အာဆီယံဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု ဆန်းစစ်ချက် ပုံစံနှင့် အဖွဲ့အစည်းများအကြား လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နိုင်မှု

အာဆီယံ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု ဆန်းစစ်ချက်ပုံစံသည် Excel ပုံစံကို အသုံးပြုထားပြီး လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအညွှန်းကိန်း ဖော်ထုတ်ခြင်းအတွက် ပြည့်စုံကောင်းမွန်သည့် လမ်းညွှန်မှုများ ပံ့ပိုးပေးထားပါသည်။ ၎င်းတွင် နယ်ပယ်ရပ် အမည်၊ ဖော်ပြချက်၊ ဥပမာများနှင့် ပုံသေနည်းများပါဝင်သည့် ဇယားများ ပါဝင်ပြီး စကေးသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ပေါင်းစပ်ခြင်းလုပ်ငန်းအဆင့်တိုင်းအတွက် အလိုအလျောက် တွက်ချက်နိုင်ပါသည်။ အပိုင်းများအားလုံးကို ဖော်ပြထားပြီး လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအညွှန်းကိန်းနှင့် ဘေးဒဏ်ရင်ဆိုင်နိုင်စွမ်း မရှိမှု အညွှန်းကိန်းတို့ကို တွက်ချက်နိုင်ရန် ပုံသေနည်းများပါဝင်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ ကောင်းမွန်သည့် အချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များကို အထောက် အကူပြုနိုင်ရန် RVAလုပ်ငန်းစဉ်အား ရိုးရှင်းအောင် ဆောင်ရွက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် တစ်သမတ်တည်း အမည်ပေးခြင်း၊ ပုံစံသတ်မှတ်ခြင်း၊ အနီးစပ်ဆုံးတန်ဖိုး

သတ်မှတ်ခြင်း၊ ရှင်းလင်းသည့်ညွှန်ကြားချက်များနှင့် ကနဦး မှတ်တမ်းများ ပြုစု ထားခြင်းတို့ဖြင့် အဖွဲ့အစည်းများအကြား လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုကို လွယ်ကူစေပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းများအကြား လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နိုင်မှုသည် အာဆီယံတစ်နိုင်ငံချင်းစီမှရရှိ သည့် သတင်းအချက်အလက်ကို ဒေသဆိုင်ရာ အညွှန်းကိန်းသို့ ပေါင်းထည့်ရာတွင် များစွာအရေးကြီးပါသည်။

ပုံသေနည်းများအား ပြောင်းလဲခြင်း (သို့မဟုတ်) ဖျက်ခြင်းမျိုးမပြုရန်နှင့် နယ်ပယ် အမည်များနှင့် ပုံစံသတ်မှတ်ခြင်းများကို ပုံသေထိန်းသိမ်းထားရန် ဂရုတစိုက် ဆောင်ရွက် ရပါမည်။ အချက်အလက်များအားလုံးအား တစ်သမတ်ပုံစံသတ်မှတ်ထားသော အမည် (သို့မဟုတ်) စီမံခန့်ခွဲမှုနယ်မြေအဆင့်(ဥပမာ-ပြည်နယ်)အလိုက် ကုဒ်နံပါတ်ဖြင့် ကိုးကား သင့်ပါသည်။ အထူးပြုလုပ်ထားသည့် အက္ခရာများအား ရှောင်ကျဉ်ရပါမည်။ အချက်အ လက်များကို မည်သို့ရွေးချယ်စုစည်းထားသည်ဖြစ်စေ၊ အညွှန်းသတ်မှတ်ချက်များ ဖော်ထုတ်ရန် မည်သည့်ပရိုဂရမ်ကို အသုံးပြုသည်ဖြစ်စေ အရေးအကြီးဆုံးအချက်မှာ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ နယ်မြေများအား အချက်အလက်စနစ်အတွင်း မဖြည့်သွင်းမီ (သို့မဟုတ်) စာရင်းဇယား မှတ်တမ်းများသို့ အချက်အလက်အသစ်များ မပေါင်းထည့်မီ တစ်ပုံစံတည်း စီစဉ်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထည့်သွင်းအချက်အလက်စာရင်းများသည် စံသတ်မှတ်ထားသော ပြည်နယ်အမည်နှင့် ကုဒ်နံပါတ်များ ပါဝင်သင့်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် Processing ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်းနှင့် ဇယားများ ဆက်ပေးခြင်းတို့အတွက် အဓိကကျပါသည်။

အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများထဲမှ GIS အတွေ့အကြုံရှိသည့် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အရာရှိများအနေဖြင့် အဖွဲ့အစည်းများအကြားလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နိုင်စေမည့် အချက်အလက်စာရင်းများကို ပြုစုနိုင်ရန် AHA Centre နှင့် အတူအကွလုပ်ဆောင်ရပါမည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုနယ်မြေ အပိုင်းအခြားများအတွက် အချက်အလက်စာရင်းများကို ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည့် ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအဖွဲ့မှ ပြုစုထားပါသည်။ အဆိုပါ အချက်အလက်စာရင်းများမှ အာဆီယံဒေသတွင်း RVA အတွက် ဒေသအဆင့်အချက်အလက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ စုစည်းခြင်းနှင့် မြင်သာထင်သာသည့်နည်းလမ်းများဖြင့်ဖော်ပြခြင်းတို့အတွက် အစပျိုးလုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ နောက်ဆုံးအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီအောင်ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ထားသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို <http://www.fao.org/geonetwork/srv/en/metadata.show?id=12691> ရယူနိုင်ပါသည်။

အဆိုပါအချက်အလက်စာရင်းများကို အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ အသုံးမပြုမီ လိုအပ်သည်များကို ထပ်မံဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ရန်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ AHA Centre အနေဖြင့်လည်း စီမံခန့်ခွဲမှုနယ်မြေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လတ်တလော အပြောင်းအလဲများကို ထင်ဟတ်စေရန် ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် ပေါင်းစပ် ထည့်သွင်းခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် လာအိုနိုင်ငံရှိ Xaysomboun၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံရှိ Tbong Khmum နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံရှိ Bueng Kanပြည်နယ်အသစ်များကို ထပ်မံဖြည့်စွက်ခြင်း၊ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံရှိ ဟနွိုင်းမြို့တွင် Ha Tay နယ်မြေကို ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းခြင်း၊ မလေးရှားနိုင်ငံ၊ Kedah ပြည်နယ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် လန်ကောဝီကျွန်းစုအတွက် ကုဒ်နံပါတ်သတ်မှတ်ပေးခြင်း

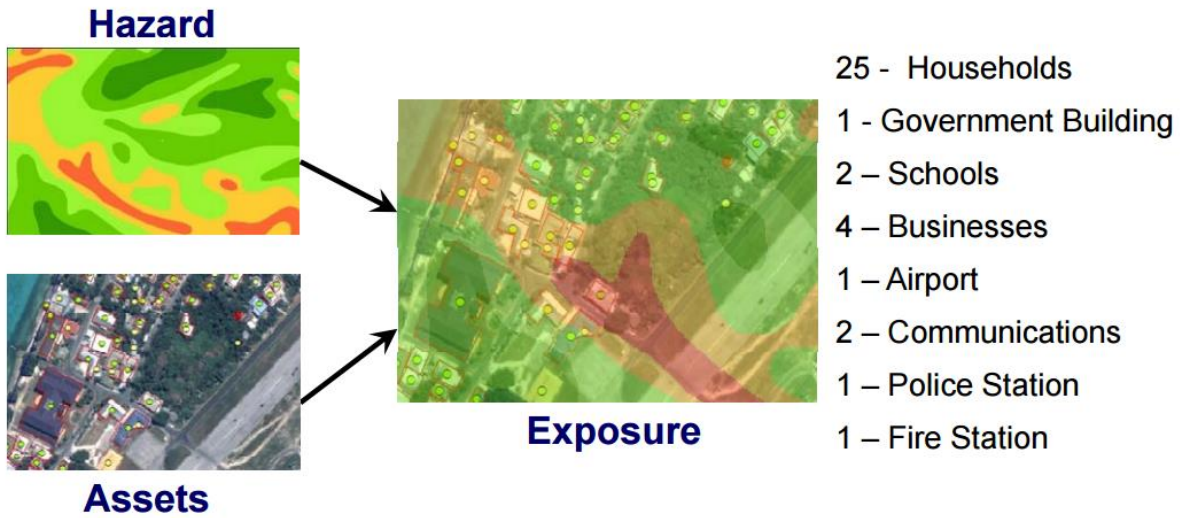
တို့ ပါဝင်ပါသည်။ AHA Centre အနေဖြင့် အာဆီယံဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်အတွက် အသုံးပြုမည့် အချက်အလက် စာရင်းများကို ပုံမှန်ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်မှုပြုလုပ်မည့်သူများနှင့် တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက် လုပ်ကိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုနယ်မြေ အပိုင်းအခြားများအတွက် အချက်အလက်စာရင်းများ ဖြည့်စွက်သူများကို GeoNetwork@fao.org တွင် လေ့လာ နိုင်ပါသည်။

မြေပုံဆွဲသည့်ဆော့ဖ်ဝဲများနှင့် ကိုက်ညီဆီလျော်မှုရှိစေရေးအတွက် ထွက်ပေါ်လာ သည့် အချက်အလက်များကို “.xlsx” အစား “.xls” ဖြင့် သိမ်းဆည်းနိုင်ပါသည်။ ဖိုင်များအားလုံးနှင့် ဖိုင်အမည်များတွင် Space အစား Underscores ကို အသုံးပြု ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်မျူလာများနှင့်ချိတ်ဆက်မထားသည့် နောက်ဆုံးစကေးကို မိတ္တူကူး ယူထားရန်လိုအပ်ပြီး တန်ဖိုးကိုသာဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ အာဆီယံ RVA ပုံစံနှင့် ၎င်းကို အသုံးပြုမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် နောက်ထပ်သတင်းအချက်အလက်များကို လေ့ကျင့်ခန်း ဆောင်ရွက်သည့် လမ်းညွှန်စာအုပ်တွင် လေ့လာနိုင်ပါသည်။

ဘေးမျိုးစုံထိတွေ့နိုင်မှုအညွှန်းကိန်း

အခြေခံအကျဆုံးအဆင့်တွင် ဘေးထိတွေ့နိုင်မှုဆိုသည်မှာ အန္တရာယ်ကျရောက် နိုင်သည့် နေရာအဝန်းအဝိုင်းအတွင်းရှိ အရေးပါသည့်အရာများပင် ဖြစ်ပါသည်။ (ပုံ- ၇)တွင် လေ့လာနိုင်ပါသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေအညွှန်းကိန်းသတ်မှတ်ရာတွင် အဆိုပါဒေသရှိ လူဦးရေသည် အဓိက အရေး အကြီးဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်

ရာတွင် ထပ်မံလိုအပ်သည့် အချက်အလက်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများနှင့် အသုံးချလုပ်ဆောင်မှုများကို နောက်ဆက်တွဲအကောင်အထည်ဖော်မှုလက်စွဲတွင် ဖော်ပြ ထားပါသည်။

ပုံ(၇) ။ ဘေးထိတွေ့မှုသည် အန္တရာယ်ရှိမှုနှင့် အရေးပါသည့်အရာများတည်ရှိနေမှုတို့ ပေါင်းဆုံ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အန္တရာယ်တစ်ခုနှင့် တစ်ခုအကြား၊ အာဆီယံနိုင်ငံများအကြား နှိုင်းယှဉ်မှုများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ဘေးထိတွေ့မှုဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များကို ဖော်ပြရာ တွင် တူညီသည့် အခြေခံ အတိုင်းအတာယူနစ်ကို အသုံးပြုရန်လိုအပ်ပါသည်။ အထူးအား ဖြင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုများဆောင် ရွက်ရာတွင် ဖြစ်တန်စွမ်း၊ အကြိမ်ရေနှင့် ပြင်းအားတို့၏ အတိုင်းအတာများပါဝင်ရမည်ဖြစ်ပြီး ဥပမာအားဖြင့် မြေငလျင်ပြင်းအားအတွက် MMI VII နှင့် Saffir-Simpson ပြင်းအားအတိုင်းအတာတို့မှာ သဘောသဘာဝ တူညီကြ ပါသည်။ အဆိုပါပြင်းအားပမာဏများကို ဆောက်လုပ်မှုဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းသတ်မှတ်

ခြင်း ကဲ့သို့သော မူဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ စံသတ်မှတ်မှုများအတွက် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။
 ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် အန္တရာယ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်
 များအစဉ်တစိုက် ရရှိနိုင်မှုပေါ်တွင်လည်း မူတည်နေပြီး အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အနေ
 ဖြင့် ယင်းကဲ့သို့သော အန္တရာယ်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက် ပြည့်ပြည့်စုံစုံကို နှိုင်းယှဉ်
 လေ့လာမှုများဆောင်ရွက်နိုင်သည်အထိ လက်ရှိအခြေအနေတွင် ရရှိနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။
 ရေရှည်ပန်းတိုင်အနေဖြင့် ပြည်နယ်အလိုက် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့်
 အန္တရာယ်များမှ နှစ်စဉ်ထိတွေ့နိုင်ခြေရှိသည့် ပျမ်းမျှလူဦးရေ (သို့မဟုတ်) လူတစ်ဦးချင်း
 ယူနစ်ကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

လက်တွေ့အခြေအနေတွင် အာဆီယံနိုင်ငံများအနေဖြင့် အန္တရာယ်များနှင့် ထိတွေ့
 နိုင်မှုများကို ရပ်ရွာဒေသအဆင့်တွင် အသုံးပြုနိုင်သည်အထိ အသေးစိတ်ပြည့်စုံစွာ စုစည်း
 ခြင်းကို အဆင့်လိုက်တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်သွားရန်လိုအပ်ပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင်
 အခန်း(၃)၌ ဖော်ပြထားသည့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာအန္တရာယ်အချက်အလက်စာရင်းများကို
 အသုံးပြု၍ အာဆီယံနိုင်ငံများ၏ အချက်အလက်လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်
 မည်ဖြစ်ပြီး လူ့အဖွဲ့အစည်း အတွင်းဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အညွှန်း
 ကိန်းများဖော်ထုတ်ရာတွင် ပထမဆုံးအဆင့်အနေဖြင့် အန္တရာယ်တစ်မျိုးနှင့် တစ်မျိုး
 အကြား၊ အာဆီယံနိုင်ငံများအကြား တစ်သမတ်တည်းဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ လူဦးရေ
 ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များအား Landscan သို့မဟုတ် ကမ္ဘာ့လူဦးရေကို ပိုင်းခြား
 ဖော်ပြချက်<http://sedac.ciesin.columbia.edu/data/collection/gpw-v4> တွင်
 ခွဲခြားဖော်ပြထားထားပြီး ဒေသအခြေအနေနှင့်ကိုက်ညီမှုရှိစေရန် အနည်းငယ်ထပ်မံ
 ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါသည်။ လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍

အငြင်းပွားခြင်းအတွက် အသေးစိတ်နည်းလမ်းများအား နောက်ဆက်တွဲအကောင် အထည်ဖော်မှု လက်စွဲတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အညွှန်းကိန်း တွင် ပါဝင်သည့် ဘေးမျိုးစုံထိတွေ့နိုင်မှု အပိုင်းအား ဇယား(၈)တွင်ဖော်ပြထားသည့် အညွှန်း သတ်မှတ်ချက်(၂)နှစ်ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ အညွှန်းသတ်မှတ်ချက်များ၏ သဘောသဘာဝမှ တစ်သမတ်တည်းဖြစ်ပြီး တိုင်းတာရာတွင် မည်သည့် ရှင်းလင်းချက် မျိုးမဆို မလိုအပ်ပါ။ ထည့်သွင်းစဉ်းစားသည့် အန္တရာယ်များတွင် အခန်း(၃)၌ ဖော်ပြ ထားသော ဦးစားပေးအန္တရာယ်(၈)မျိုးပါဝင်ပါသည်။ အန္တရာယ်အားလုံးအတွက် အန္တရာယ်အမြင့်မားဆုံးဇုန်များကို အသေးစိတ်ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် GIS အသုံးပြု၍ အာဆီယံနိုင်ငံအားလုံး၏ အဆင့်(၁)သတ်မှတ်ထားသော စီမံခန့်ခွဲမှုနယ်မြေအပိုင်းအခြား များအတွက် ဘေးထိတွေ့နိုင်မှုတို့ကို တွက်ချက်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံးသတ်မှတ်ချက်များကို ဖော်ထုတ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ အန္တရာယ် များပြားသည့် ဇုန်များအတွက် ဘေးထိတွေ့မှုကို သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်သည့်လမ်းညွှန် ချက်များကို ဇယား(၉)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းတို့ကို ကမ္ဘာ့အဆင့်အချက်အလက် စာရင်းများမှ ရယူဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ မြေငလျင်၊ ရေလွှမ်းမိုးခြင်း၊ အပူပိုင်းမုန်တိုင်း တို့အတွက် အန္တရာယ်များပြားသည့်ဇုန်များကို ကနဦးနယ်မြေသတ်မှတ်မှုများရာတွင် PDC ဖြင့် တွက်ချက်ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး လေ့ကျင့်ခန်းလမ်းညွှန်တွင်ပါဝင်သည့် လေ့ကျင့် ခန်းအချက်အလက်များတွင်လည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။

ဇယား(၈)။ ဘေးချိုးစုံထိတွေ့နိုင်မှုအညွှန်းသတ်မှတ်ချက်များ

အညွှန်းကိန်းများ	ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့်အချက်များ
စုစုပေါင်း ဘေးအန္တရာယ် ထိတွေ့နိုင်သည့်လူဦးရေ	စုစုပေါင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်အားလုံးအတွက်၊ ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်နိုင်ခြေမြင့်မားသောဒေသတွင်ရှိသော လူဦးရေ
စုစုပေါင်း ဘေးအန္တရာယ် ထိတွေ့နိုင်ခြေ လူဦးရေ	စုစုပေါင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်အားလုံးအတွက်၊ လူဦးရေ ၁၀,၀၀၀လျှင် ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်နိုင်ခြေမြင့်မားသော ဒေသတွင်ရှိသော လူဦးရေ

ဘေးထိတွေ့နိုင်မှုကို ဖော်ပြရာတွင် “ဘယ်လောက်များပြားသည်” ဟူသော သတ်မှတ်ချက် ဖြင့် ဖော်ပြခြင်းအားဖြင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်နိုင်သည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အကြမ်းဖျင်းဖော်ထုတ်ရာတွင်ဖြစ်စေ အထောက်အကူပြုပါသည်။ ဘေးထိတွေ့မှုကို စုစုပေါင်း လူဦးရေ၏အချိုး(သို့မဟုတ်) စုစုပေါင်း တန်ဖိုး၏ အချိုးအဖြစ် “ဘယ်လောက်အရေးပါသည်”ဟူသော သတ်မှတ်ချက်ဖြင့် ဖော်ပြမည်ဆိုပါက ဦးစားပေးရွေးချယ် သတ်မှတ်ရာတွင် အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးထိတွေ့နိုင်မှု အတော်အသင့်ရှိခြင်းကို ဖော်ပြခြင်းအားဖြင့် လူဦးရေ (သို့မဟုတ်) စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အနည်းငယ်သာရှိသော ပြည်နယ်များတွင် တွေ့ကြုံရသည့် အန္တရာယ်များကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

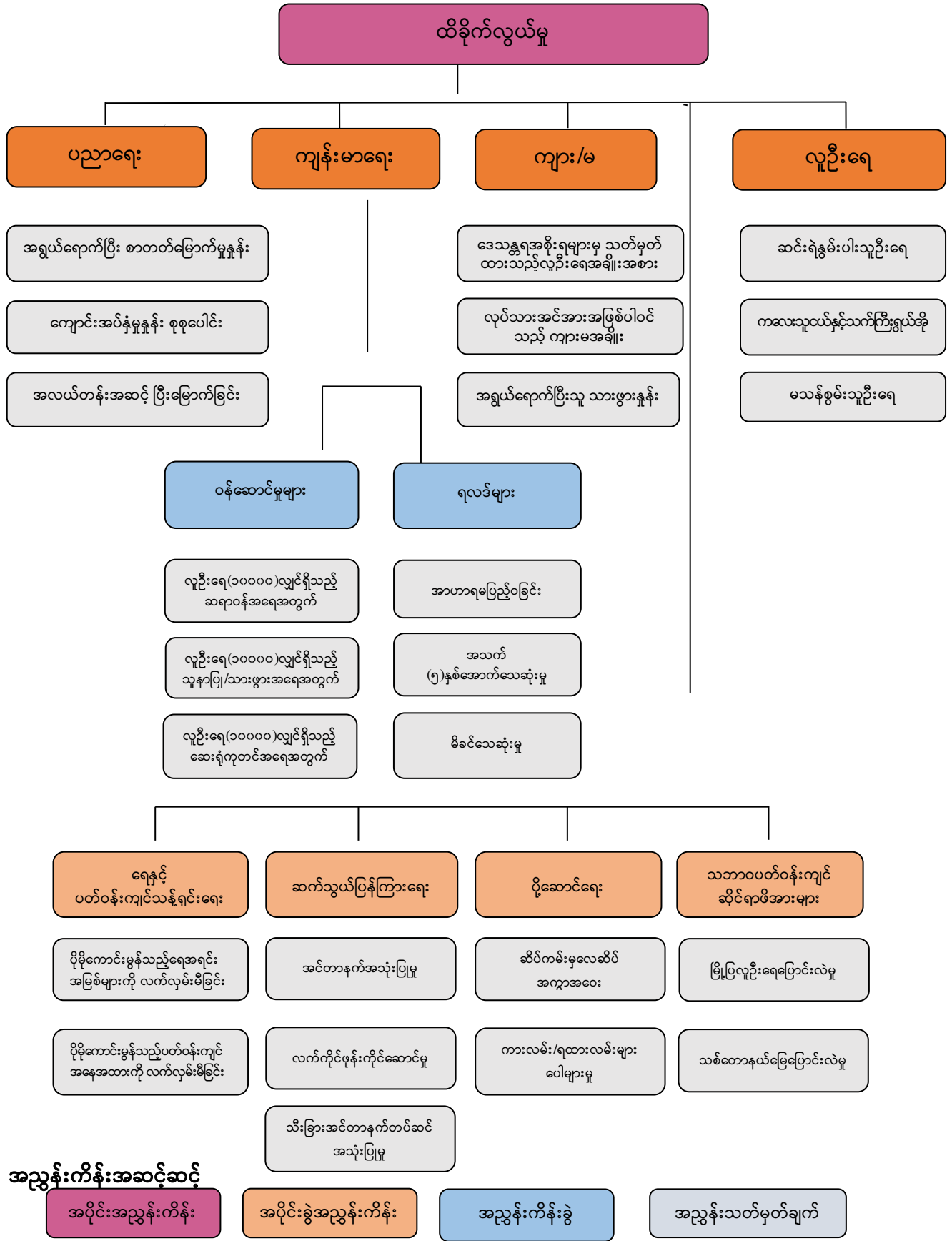
ဇယား (၉)။ အန္တရာယ်မြင့်မားသည့်နေရာအတွင်း ကျရောက်မှုအခြေအနေကို ညွှန်ပြနိုင်သည့် ဇယား

ဘေးအန္တရာယ်	ဘေးအန္တရာယ်ထိတွေ့နိုင်ခြေမြင့်မားသောဒေသများအတွက်ခန့်မှန်းချက်
-------------	---

<p>ရေလွှမ်းမိုးခြင်း</p>	<p>၁စင်တီမီတာ (သို့မဟုတ်) ၁စင်တီမီတာထက်ပိုသော ရေလွှမ်းမိုးမှုသည် နှစ် ၅၀၀အတွင်း တစ်ကျော့ပြန်ဖြစ်ပွားနိုင်သည့် ဒေသများတွင်နေထိုင်သော လူဦးရေ</p>
<p>အပူပိုင်းဆိုင်ကလုန်း</p>	<p>တစ်နာရီလျှင် ၁၁၉ ကီလိုမီတာနှုန်း (သို့မဟုတ်) ယင်းထက်ပိုသော လေပြင်းတိုက်ခတ်မှုများ ၅၀၀အတွင်း တစ်ကျော့ပြန်ဖြစ်ပွားနိုင်သည့် ဒေသများတွင် နေထိုင်သော လူဦးရေ</p>
<p>ငလျင်</p>	<p>မြေငလျင်ပြင်းအားတိုင်းတာသည့် MMI စကေး VII (သို့မဟုတ်) ယင်းထက်ပိုသော ပြင်းအားရှိသည့် မြေငလျင်များ နှစ်ပေါင်း ၂၄၇၅နှစ် အတွင်း တစ်ကျော့ပြန်ဖြစ်ပွားနိုင်သည့် ဒေသများတွင် နေထိုင်သော လူဦးရေ</p>
<p>ဆူနာမီ</p>	<p>ဆူနာမီရေလွှမ်းမိုးမှု ၅၀၀အတွင်း တစ်ကျော့ပြန်ဖြစ်ပွားနိုင်သည့် ဒေသများတွင်နေထိုင်သည့် လူဦးရေ</p>
<p>မီးတောင်ပေါက်ကွဲခြင်း</p>	<p>မီးတောင်မှ (၁၀)ကီလိုမီတာ အဝန်းအဝိုင်းအတွင်း နေထိုင်သည့် လူဦးရေ</p>
<p>မြေပြိုခြင်း</p>	<p>ထိပ်ဆုံးတွင် ဖော်ပြထားသည့် အနေအထား(၃)ခုရှိနေသည့် ဒေသတွင် နေထိုင်သည့် လူဦးရေ</p>
<p>မြေနှင့် သစ်တောများ မီးလောင်ခြင်း</p>	<p>ထိပ်ဆုံးတွင် ဖော်ပြထားသည့် အနေအထား(၃)ခုရှိနေသည့် ဒေသတွင် နေထိုင်သည့် လူဦးရေ</p>
<p>မိုးခေါင်ခြင်း</p>	<p>ထိပ်ဆုံးတွင် ဖော်ပြထားသည့် အနေအထား(၃)ခုရှိနေသည့် ဒေသတွင် နေထိုင်သည့် လူဦးရေ</p>

ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်လွယ်မှုအညွှန်းကိန်း

ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်လွယ်မှုအညွှန်းကိန်းတွင် အညွှန်းကိန်းအပိုင်းခွဲ(၈)ခု ပါဝင်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အပိုင်းခွဲတွင် အညွှန်းကိန်းခွဲ(၃)ခု ထပ်မံပါဝင်ပြီး အထွေထွေ ကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်းနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အခြေခံအဆောက်အဦများနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။ အညွှန်းကိန်း၏ ယေဘုယျဖွဲ့စည်းပုံကို ပုံ(၈)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ထိခိုက်လွယ်မှု အညွှန်းသတ်မှတ်ချက် တစ်ခုချင်းစီကို ဖော်ထုတ်နိုင်မည့် အချက်များ၊ စကေးသတ်မှတ်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်သည့် အနိမ့်ဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံးသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ပေါင်းစည်းခြင်း မပြုလုပ်မီ လိုအပ်သည့် တန်ဖိုးဖော်ပြချက်များ ကို ဇယား(၁၀) တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ပုံ (၈)။ ဘေးထိခိုက်လွယ်မှုအညွှန်းကိန်းဖွဲ့စည်းပုံ

အပိုင်းခွဲအညွှန်းကိန်းများကို ကိန်းဂဏန်းသင်္ချာနည်းဖြင့် ပေါင်းနိုင်ပါသည်။ ယင်းသို့ ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် တွက်ချက်ခြင်းနှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းတို့ကို ရှင်းလင်းလွယ်ကူစေပြီး အညွှန်းကိန်းများ၏ မူလအကြောင်းရင်းတစ်ခုချင်းကို ဆန်းစစ်ရာတွင် ပိုမိုလွယ်ကူစေနိုင်ပါသည်။ သင်္ချာနည်းအားဖြင့် နောက်ဆုံးအပိုင်းအညွှန်းကိန်းတန်ဖိုး၏ ၁၂.၅% သည် အပိုင်းခွဲအညွှန်းကိန်း တစ်ခုချင်းစီ၏ တန်ဖိုးဖြစ်ပါသည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ဘေးထိခိုက်လွယ်သည့်လူဦးရေနှင့် ကျားမအချိုးသည် (၂၅%)၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်ဆက်စပ်သည့် ဝန်ဆောင်မှုနှင့် အကျိုးရလဒ် ကွာဟချက်များသည် (၃၇.၅%)၊ ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်မှုနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အခြေခံအဆောက်အအုံအပိုင်းသည် (၂၅%)နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဖိအားများသည် (၁၂.၅%) အသီးသီးရှိကြပါသည်။

ဇယား (၁၀)။ ဘေးထိခိုက်လွယ်မှု အညွှန်းကိန်းဆင်းသက်ပုံနှင့် စကေးသတ်မှတ်ခြင်း

အညွှန်းကိန်းတန်ဖိုး	ရင်းမြစ်	အနိမ့်ဆုံးအမှတ်	အမြင့်ဆုံးအမှတ်	တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှု
ထိခိုက်နိုင်သည့်လူဦးရေ				
ကလေးသူငယ်နှင့် သက်ကြီးရွယ်အို %	ကောက်ယူသည့်အချက်အလက်များနှင့် ကွဲပြားမှုမရှိပါ။	၂၄	၄၀	N/A
မသန်စွမ်းသူဦးရေ %		၅	၂၅	

အညွှန်းကိန်းတန်ဖိုး	ရင်းမြစ်	အနိမ့်ဆုံး အမှတ်	အမြင့်ဆုံး အမှတ်	တန်ဖိုးပြောင်း လဲမှု
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူဦး ရေ (နိုင်ငံအဆင့်တိုင်း တာခြင်း)%		၀	၃၂	
<i>ထိခိုက်နိုင်သည့်ကျား/မ</i>				
ဒေသန္တရအစိုးရများ မှ သတ်မှတ်ထား သည့်လူဦးရေအချိုး အစား	ABS (1-F/M ratio)	၀	၅၀	N/A
လုပ်သားအင်အား အဖြစ် ပါဝင်သည့်ကျား/မ အချိုး	ABS ((1-(% in gov / % of pop)	၀	၄၉	
အရွယ်ရောက်ပြီးသူ သားဖွားနှုန်း	နှိုင်းယှဉ်တွက်ချက်မှုများလိုအပ်ပါ သည်။	၀	၇၉	
ကျန်းမာရေး				
ရလဒ်				

အညွှန်းကိန်းတန်ဖိုး	ရင်းမြစ်	အနိမ့်ဆုံး အမှတ်	အမြင့်ဆုံး အမှတ်	တန်ဖိုးပြောင်း လဲမှု
အဟာရမပြည့်ဝ ခြင်း	ကောက်ယူသည့်အချက် အလက်များနှင့် ကွဲပြားမှုမရှိပါ။	၀	၂၄	
အသက်(၅)နှစ် အောက် သေဆုံးမှု	နှိုင်းယှဉ်တွက်ချက်မှုများလိုအပ်ပါ သည်။	၀	၆၆	N/A
မိခင်သေဆုံးမှု		၁၀	၄၁၇	
ဝန်ဆောင်မှုများ				
လူဦးရေ(၁၀၀၀၀) လျှင်ရှိသည့် ဆေးရုံကုတင် အရေအတွက်	နှိုင်းယှဉ်တွက်ချက်မှုများလိုအပ်ပါ သည်။	၂	၃၀	(၁)ထဲမှ ပြန်နှုတ်ယူထား သည့်စကေး တန်ဖိုး
လူဦးရေ(၁၀၀၀၀) လျှင်ရှိသည့် ဆရာဝန် အရေအတွက်		၀	၂၀	(၁)ထဲမှ ပြန်နှုတ်ယူထား သည့်စကေး တန်ဖိုး

အညွှန်းကိန်းတန်ဖိုး	ရင်းမြစ်	အနိမ့်ဆုံး အမှတ်	အမြင့်ဆုံး အမှတ်	တန်ဖိုးပြောင်း လဲမှု
လူဦးရေ(၁၀၀၀၀) လျှင်ရှိသည့် သူနာပြုနှင့် သားဖွားဆရာမ အရေအတွက်		၀	၈၂	(၁)ထဲမှ ပြန်နှုတ်ယူထား သည့်စကေး တန်ဖိုး
ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး				
ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ရေအရင်းအမြစ် များကို လက်လှမ်း မီ ခြင်း%	ကောက်ယူသည့်အချက် အလက်များနှင့် ကွဲပြားမှုမရှိပါ။	၆၉	၁၀၀	(၁)ထဲမှ ပြန်နှုတ်ယူထား သည့်စကေး တန်ဖိုး*
ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ပတ်ဝန်းကျင် အနေအထားကို လက်လှမ်းမီခြင်း%		၄၁	၁၀၀	(၁)ထဲမှ ပြန်နှုတ်ယူထား သည့်စကေး တန်ဖိုး*
ပညာရေး				

အညွှန်းကိန်းတန်ဖိုး	ရင်းမြစ်	အနိမ့်ဆုံး အမှတ်	အမြင့်ဆုံး အမှတ်	တန်ဖိုးပြောင်း လဲမှု
အရွယ်ရောက်ပြီး စာတတ်မြောက်မှု နှုန်း	ကောက်ယူသည့်အချက် အလက်များနှင့် ကွဲပြားမှုမရှိပါ။	၇၂	၁၀၀	(၁)ထဲမှ ပြန်နှုတ်ယူထား သည့်စကေး တန်ဖိုး*
ကျောင်းအပ်နှံမှု နှုန်း		၅၀	၉၀	(၁)ထဲမှ ပြန်နှုတ်ယူထား သည့်စကေး တန်ဖိုး
အလယ်တန်း အဆင့်ပြီးမြောက် ခြင်း		၃၃	၁၀၆	(၁)ထဲမှ ပြန်နှုတ်ယူထား သည့်စကေး တန်ဖိုး
ဆက်သွယ်ပြန်ကြားရေး				
လက်ကိုင်ဖုန်းကိုင် ဆောင်မှု	နှိုင်းယှဉ်တွက်ချက်မှုများလိုအပ်ပါ သည်။	၄၆	၁၉၈	(၁)ထဲမှ ပြန်နှုတ်ယူထား သည့်စကေး တန်ဖိုး
အင်တာနက်အသုံး ပြုမှု		၀	၉၄	(၁)ထဲမှ ပြန်နှုတ်ယူထား သည့်စကေး တန်ဖိုး

အညွှန်းကိန်းတန်ဖိုး	ရင်းမြစ်	အနိမ့်ဆုံး အမှတ်	အမြင့်ဆုံး အမှတ်	တန်ဖိုးပြောင်း လဲမှု
သီးခြားအင်တာ နက်တပ်ဆင် အသုံးပြုမှု		၀	၂၈	(၁)ထဲမှ ပြန်နှုတ်ယူထား သည့်စကေး တန်ဖိုး
ပို့ဆောင်ရေး				
ဆိပ်ကမ်းမှလေဆိပ် အကွာအဝေး	လေယာဉ်ကွင်း(သို့မဟုတ်) ဆိပ်ကမ်းသို့ဧည့်အလိုက်ပျမ်းမျှ အကွာအဝေး	၀	TBD	(၁)ထဲမှ ပြန်နှုတ်ယူထား သည့်စကေး တန်ဖိုး
ကားလမ်း/ရထား လမ်းများ ပေါများမှု	ပြည်နယ်(သို့မဟုတ်)ခန့်မှန်းတွက် ချက်သည့်နယ်မြေအတွင်းရှိ လမ်းနှင့်ရထားလမ်းအရှည်စုစု ပေါင်း * ၁၀၀	၀	၁၂၀	(၁)ထဲမှ ပြန်နှုတ်ယူထား သည့်စကေး တန်ဖိုး
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဖိအားများ				
မြို့ပြလူဦးရေ ပြောင်းလဲမှု %	ABS (((နှစ်တစ်ခုအတွင်းရှိ မြို့ပြလူဦးရေ) - (နှစ်တစ်ခု အတွင်းရှိ မြို့ပြလူဦးရေ - ၅)) / (နှစ်တစ်ခုအတွင်းရှိ မြို့ပြလူဦးရေ - ၅))	၂	၂၂	N/A

အညွှန်းကိန်းတန်ဖိုး	ရင်းမြစ်	အနိမ့်ဆုံး အမှတ်	အမြင့်ဆုံး အမှတ်	တန်ဖိုးပြောင်း လဲမှု
သစ်တောနယ်မြေ ပြောင်းလဲမှု %	$\frac{((\text{နှစ်တစ်ခုအတွင်းရှိ သစ်တောပမာဏ}) - (\text{နှစ်တစ်ခုအတွင်းရှိ သစ်တောပမာဏ} - ၅)) / (\text{နှစ်တစ်ခုအတွင်းရှိ သစ်တောပမာဏ} - ၅)}$	-၈	၆	(၁)ထဲမှ ပြန်နှုတ်ယူထား သည့်စကေး တန်ဖိုး

*ကိန်းဂဏန်းတန်ဖိုးများခြင်းသည် ပုံမှန်အနေအထားတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့်အခြေအနေကို ကိုယ်စားပြုပါသည်။

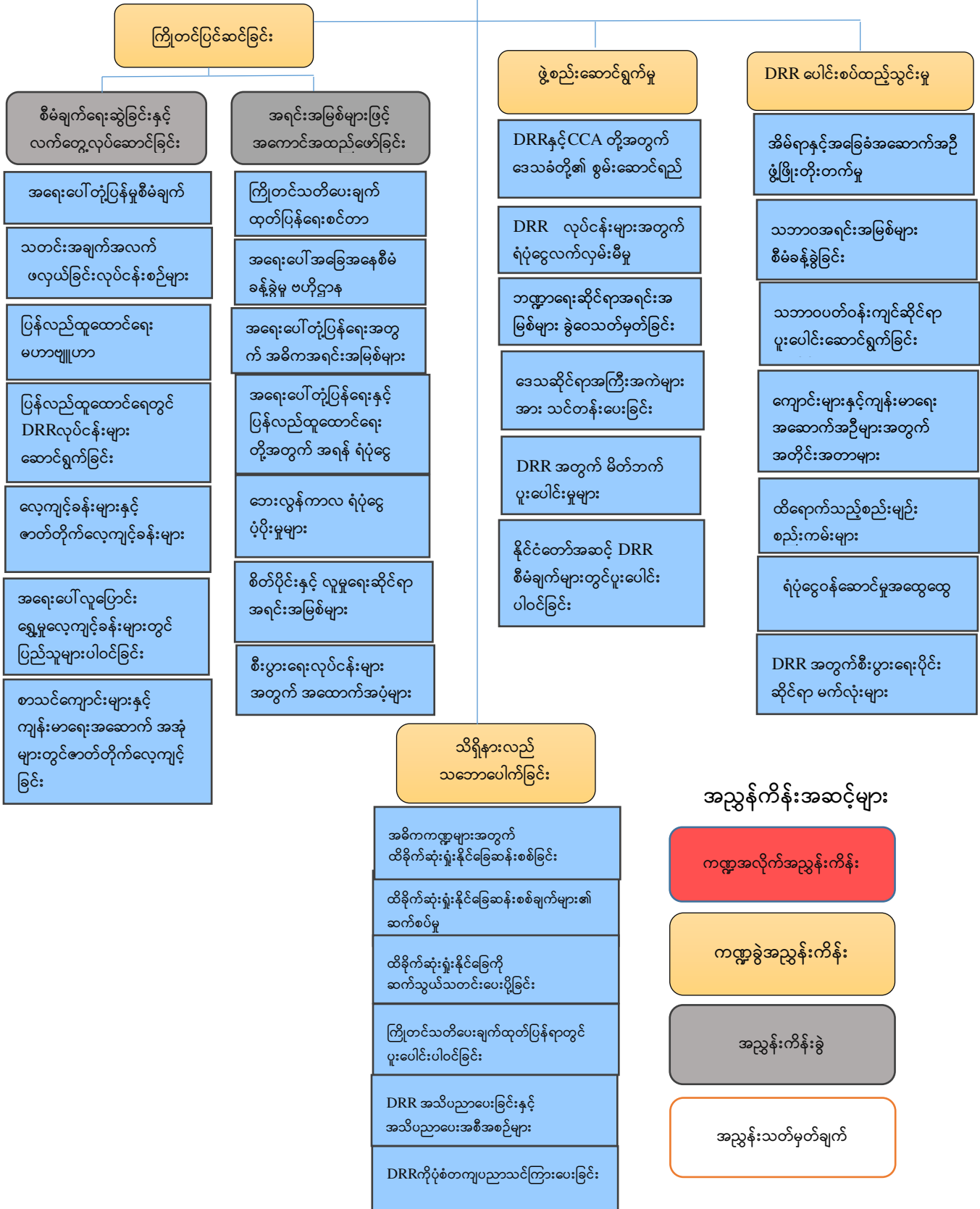
အချက်အလက်ရရှိနိုင်မှုသည် ပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပါက အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အနေဖြင့် အညွှန်းကိန်းဖော်ထုတ်ခြင်းကို လူဦးရေဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ အား စုစည်းဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် စတင်နိုင်ပါသည်။ အကြောင်းမှာ လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များသည် အများအားဖြင့် အရင်းအမြစ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို လက်လမ်းမှီမှု ကွာခြားခြင်းနှင့်လည်း ဆက်စပ်နေပါသည်။ လူဦးရေဆိုင်ရာ သတင်း အချက်အလက်များကို ပေါင်းစပ်ခြင်းအားဖြင့်လည်း အကူအညီလိုအပ်နေသည့် ဒေသ များကို လျှင်လျှင်မြန်မြန် နှိုင်းယှဉ်နိုင်ပါသည်။ နောက်ထပ်လိုအပ်သည့် အချက်အလက် များကို စုစည်းရှာဖွေနေချိန်တွင် အဆိုပါလူဦးရေအချက်အလက်များမှတစ်ဆင့် ခြုံငုံ သုံးသပ်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းဆောင်ရည်အညွှန်းကိန်း

အစောပိုင်းအခန်းများတွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အဆင့်များသည် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းဆောင်ရည်အညွှန်းကိန်းကို တည်းဆောက်ရာတွင် သင့်လျော်မှုရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် အချက်အလက်များကို ကောက်ယူသည့်ပုံစံကြောင့် ၎င်းတို့ကို တန်ဖိုးလျှော့ရန် မလိုအပ်ပါ။ အညွှန်းကိန်းအားလုံးသည် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းဆောင်ရည်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်းများကို အနိမ့်ဆုံးတန်ဖိုး (၁)မှ အမြင့်ဆုံးတန်ဖိုး(၅)အတွင်း သတ်မှတ်ထားခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ အညွှန်းကိန်းများကို စကေးသတ်မှတ်သောအခါ (၁)များအားလုံးသည် (၀)ဖြစ်ပြီး (၂)များသည် (၀.၂၀)ဖြစ်ပါမည်။ (၃)များအားလုံးသည် (၀.၅၀)၊ (၄)များသည် (၀.၇၅)နှင့် (၅)များသည် (၁)နှင့် တူညီမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် (၁မှ၅)စကေး သတ်မှတ်ချက်သည် တစ်သားမတ်တန်ဖိုး လားရာကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ မူလ တန်ဖိုးများကို ထင်ဟတ်ရန်မလိုအပ်ပါ။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းဆောင်ရည် အညွှန်းကိန်းတည်ဆောက်ပုံကို ပုံ(၉)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ပုံ (၉)။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းဆောင်ရည်အညွှန်းကိန်း

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းဆောင်ရည်

ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်လွယ်မှု အညွှန်းကိန်းနှင့်အတူ အပိုင်းခွဲအညွှန်းကိန်းများ အားလုံးကို ပျမ်းမျှတွက်ချက်ရာတွင် တန်ဖိုးအညီအမျှထားရှိပါသည်။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အပိုင်းခွဲ အညွှန်းကိန်းကို ဖော်ထုတ်ရန်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုစီမံချက်များနှင့် လက်တွေ့ဆောင်ရွက်မှုများ၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အရင်းအမြစ်များစသည့် အညွှန်းကိန်းခွဲများကို ပျမ်းမျှထားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းဆောင်ရည် အညွှန်းကိန်းအရ အပိုင်းခွဲများအားလုံးသည် နောက်ဆုံးတန်ဖိုးရရှိရန် တစ်ခုချင်းစီမှ (၂၅%)ပါဝင်ပါသည်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ဆန်းစစ်ခြင်း

လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ကိုယ်စားပြုနိုင်မည့် အညွှန်းကိန်းကို ဖော်ထုတ်ရာတွင် တစ်သမတ်တည်းဖြစ်စေရန်၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိစေရန်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် လွယ်ကူလျင်မြန်စေရန်အတွက် ဂဏန်းသင်္ချာနည်းလမ်းဖြင့် သမတ်ကိန်းကို အသုံးပြုမည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေစီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းဆောင်ရည်အညွှန်းကိန်းသည် သဘောသဘာဝအားဖြင့် ပြောင်းပြန်ဖြစ်သောကြောင့် ပျမ်းမျှတန်ဖိုးမတွက်ချက်မီ အဆိုပါတန်ဖိုးအား (၁)မှ ပြန်နှုတ်ယူရမည်ဖြစ်ပါသည်။ တွက်ချက်မှုကို “ $R = [MHE + V + (1 - DRMC)] / 3$ ”ဖြင့် ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။ ဘေးအမျိုးမျိုးထိတွေ့နိုင်မှုအညွှန်း သတ်မှတ်ချက်အနိမ့်ဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံးကို သတ်မှတ်ပြီးပါက နောက်ဆုံးအညွှန်းကိန်းနှင့် အခြားသော ပုံပိုးပေးသည့် အညွှန်းကိန်းများကို ဒေသတွင်းအဆင့်တွင် တိုက်ရိုက်နှိုင်းယှဉ်အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ RAA လုပ်ငန်းအဖွဲ့အနေဖြင့် အဆိုပါအပိုင်းအားလုံးကို

တစ်နှစ်-နှစ်နှစ်ကြာပြီးနောက် ပြန်လည်လေ့လာဆန်းစစ်ရန်လိုအပ်ပြီး နောက်ထပ် အချက်အလက်ရရှိမှု၊ ၎င်းတို့၏ အရည်အသွေးပြောင်းလဲမှုရှိ/မရှိနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်း များ (သို့မဟုတ်) ကန့်သတ်ချက်များ ရှိ/မရှိတို့ကိုလည်း ပြန်လည်သုံးသပ်ရပါမည်။

ဘေးဒဏ်ရင်ဆိုင်တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းမရှိမှုကို ပြသသည့်အညွှန်းကိန်းသည်လည်း အာဆီယံနိုင်ငံများအကြား နှိုင်းယှဉ်လေ့လာရာတွင် အသုံးဝင်ပြီး ဖြစ်ပွားနိုင်ခြေရှိသည့် အန္တရာယ်ကို အခြေခံသော ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ခန့်မှန်းရာတွင် အသုံးဝင်နိုင်ပါသည်။ ထိုနည်းတူစွာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးသတ်မှတ်ခြင်းတို့အတွက် လည်း အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ဘေးဒဏ်ရင်ဆိုင်တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းမရှိမှုကို $LR = [V + (1-DRMC)] / 2$ ဖြင့်ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မှုအပိုင်းတွင် အဆိုပါ အညွှန်းကိန်းကို ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို တိုင်းတာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ ကောင်းမွန်စေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့တွင် အသုံးပြုနိုင်ပြီး ၎င်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အချက် အလက်များကို နောက်ဆက်တွဲ အကောင်အထည်ဖော်မှု လက်စွဲစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထား ပါသည်။

ပုံဖော်ပြသခြင်း

ပုံဖော်ပြသခြင်းအပိုင်းသည် အညွှန်းကိန်းဖော်ထုတ်ခြင်း၏ နောက်ဆုံးအဆင့်ဖြစ် ပါသည်။ အညွှန်းကိန်းဖော်ထုတ်ခြင်းမှ ထွက်ပေါ်လာသည့် ရလဒ်များကို ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ရာတွင် ထည့်သွင်းမည့်အချက်အလက်များ အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြန်လည် ထုတ်ပေးမည့် အချက်အလက်များအနေဖြင့်လည်းကောင်း အသုံးပြုမည့်သူများထံ ပေးပို့ခြင်းအတွက် ပုံဖော်ပြသခြင်းကို အသုံးပြုပါသည်။ ဇယားများနှင့် မြေပုံများသည်

ဆုံးဖြတ်ခြင်းအတွက် အထောက်အကူပြုနည်းလမ်းများဖြစ်ပါသည်။ DMRS စနစ် အတွင်းသို့ ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းခြင်းသည် ဆန်းစစ်ချက်များနှင့် အထောက်အကူပြု အချက်အလက်များ၏ အသုံးဝင်မှုကို ပံ့ပိုးပေးပါသည်။ ထုတ်ယူနိုင်သည့်အချက် အလက်များကို ပုံစံနှစ်မျိုးဖြင့် ပုံ(၁၀)တွင် ပြသထားပါသည်။ ပုံ(၁၁)သည် DMRS စနစ်သို့ စတင် ဝင်ရောက်သည့်ပင်မစာမျက်နှာပုံဖြစ်ပြီး ယင်းစနစ်ကို AHA Centre က ထိန်းသိမ်းထားပြီး အာဆီယံနိုင်ငံအားလုံးအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

AHA Centre သို့ ပေးပို့သည့်အဆင့်မြင့်အချက်အလက်များကို စုဆောင်းထားပြီး အဆင့်အတန်းခွဲခြား၍ ပုံဖော်ပြသခြင်းကို တူညီသော ကာလအပိုင်းအခြားဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါသည်။ နိုင်ငံအဆင့် ပုံဖော်ပြသခြင်းအတွက် အညွှန်းကိန်းများကို အတန်း အစားအလိုက်စီစဉ်ကာ ပမာဏတန်ဖိုးများအသုံးပြု၍ ပုံထုတ်ပြသနိုင်ပါသည်။ အာဆီယံ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပုံစံအရ နိုင်ငံအလိုက် အဆင့်ဆင့်စီစဉ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

